

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrota«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Dnevred 24 maggio 1

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 34 (12.359)

Trst, nedelja, 9. februarja 1988

Medtem ko meteorologi za danes in jutri napovedujejo poslabšanje

Zimsko neurje zajelo Italijo in Jugoslavijo s sneženjem in zelo nizkimi temperaturami

Sneg je včeraj pestil predvsem obalno območje, kot to zgovorno priča posnetek kanala pri Rusem mostu.

RIM - LJUBLJANA — Skoraj vso Italijo in Jugoslavijo je včeraj zajel nov val slabega vremena s sneženjem, nizkimi temperaturami, vetrom in razburkanim morjem. Trenutno ni še povzročil večjih nevšečnosti, saj so bili v glavnem nanj vsi pripravljeni. Italijansko ministrstvo za civilno zaščito je namreč že v četrtek obvestilo vse prefekture, naj sprejmejo pri merne ukrepe, da bodo lahko kos za soboto napovedanemu poslabšanju.

Vseeno pa je marsikje v Italiji prišlo do občasnih zapletov. Tako je v Liguriji zaradi snega več vasi odrezanih od sveta. Piemont in Dolina Aoste sta sneženje včeraj dobro prestala, saj je bila zaradi nizkih temperatur snežna odeja tanka. Podobno je bilo tudi v Lombardiji in na Južnem Tirolskem. Že v Emiliji - Romagni pa je prišlo zaradi višjih temperatur do težav. Na območju Ferrare je namreč zapadlo kar 20 centimetrov snega, da je prišlo do zastojev v železniškem in cestnem prometu.

Sinoči se je položaj bistveno poslabšal v vsej srednji Italiji, kjer je pričelo snežiti vse do nižin, torej v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po predsedniških volitvah na Filipinih

Corazon Aquino v prednosti obtožuje Marcosa goljufije

MANILA — Včerajšnji dan po predsedniških volitvah na Filipinih je potekal relativno mirno, čeprav se govori o kakih 40 ali celo 66 mrtvih na podeželju in o goljufijah in poneverbah pri glasovanju s strani Marcosovih pristašev.

Štetje glasov poteka izredno počasi, tako da se govori, da bodo pregled glasov vseh 25 milijonov filipinskih volivcev zaključili komaj čez teden dni. Vendar pa so projekcije že znane. Po trditvah politično neodvisne organizacije »Manfrek«, naj bi do sedaj »Cory« Aquino dobila približno 2 milijona preferenc, Marcos pa le približno 1.400.000 glasov. Po drugi strani pa volilna komisija »Comelec«, za katero trdijo, da jo nadzorujejo Marcosovi ljudje, trdi, da je do sedaj Marcos prejel 208 tisoč glasov, njegova nasprotnica, vdova po leta 1983 ubitem ljudskem voditelju Benignu Aquinu, pa le 200 tisoč.

Včeraj sta imela oba predsedniška kandidata tiskovno konferenco. Corazon Aquino je izjavila, da je kljub očitnim goljufijam gladko zmagala na teh volitvah ter še dodala, da ne bo vzela v poštev izidov štetja posebne državne komisije, če bi ta ne potrdila njene zmage. Aquinova je še pozvala ZDA naj prepričajo Marcosa, da čimprej zapusti predsedniško mesto, ki mu ne pripada več.

Po tiskovni konferenci Aquinove je tudi Marcos ta-

koj sklical svojo, v kateri pa je bil dosti bolj umirjen kot dan prej. Izjavil je, da bo ohranil predsedniško mesto, če pa bi se to ne zgodilo, bi se pač mirno umaknil. Vendar pa je Marcos še dodal, da mora po ustavi morebitnega novega predsednika potrditi parlament, v katerem ima njegova stranka večino. Kaj je točno s tem hotel povedati filipinski diktator bomo verjetno zvedeli šele v prihodnjih dneh. Namignil pa je, da ne more izključiti niti popolne razveljavitve teh volitev. Marcos je še nadalje zanikal, da bi njegovi pristaši z goljufijo spreminjali normalen potek teh volitev.

Fulvio Tomizza
o svojem novem romanu
»Mladoporočenca
iz Ulice Rossetti«

NA KULTURNI STRANI

KOŠARKA: SINOČI V TRSTU V B LIGI

Jadran tesno izgubil

TRST — Po visokem porazu v Vareseju je bilo pričakovati, da se bodo Jadranovi košarkarji v domačem srečanju proti Mauriju iz Treviglia oddolžili svojim navijačem z novo zmago. Žal pa ni bilo tako! Naši košarkarji so se sicer srčno in požrtvovalno borili, izgubili pa so z dvema točkama razlike (87:89).

Imeli smo vtis, da se jadranovci sinoči niso »vživeli« v to srečanje. Prazne tribune (slabo vreme in pust) gotovo niso »stimulirale« jadranovcev, ki so preveč raztrgano igrali, izgubili veliko število žog in tudi zgrešili nekaj lahkih košev, tako da si niso uspeli priigrati zanesljive prednosti, s katero bi lahko predčasno spravili na kolena trdožive goste. Naši so se pred srečanjem zelo bali Maurijevega centra Codevillo. Le-ta pa je včeraj krepko razočaral. Zaslugo za to pa ima tudi Zarotti, ki ga je dokaj dobro pokrival. Gostje pa so presenetili glede dobre skupinske igre. Kar šest igralcev je namreč doseglo več kot 10 točk.

Srečanje se ni pričelo najbolje za naše. Gostje so namreč v 4. min. povedli z 11:4 (Meneghel je dosegel kar

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Krasovke brez težav

ZGONIK — Kras Globtrade je v pričakovanju odločilnega srečanja s Surgelati Arena v Zgoniku osvojil nov par točk. Tokrat največ pohval zaslužita obe tretji igralci Maratee in Krasa, to je Di Tranijeva in Ukmarjeva. Prva je v krstnem nastopu večkrat spravila v težave Bernardičevo, saj je proti najboljši Krasovi igralci bila zelo sproščena. Pač ni imela kaj izgubiti.

Ukmarjeva pa si je v tretjem srečanju večera, ne pričakovano a povsem zaslužno privoščila najboljšo gostujočo igralko, drugokategorionico Masinijevu, in se tako naglo vzpenja na državnih jakostnih lestvicah. To je bil njen peti nastop v letošnjem prvoligaškem

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

ODBOJKA: ŽENSKA B LIGA

Poraz Mebla v Moglianu

NA 14. STRANI

Smučanje: veleslalom za SP

Mateja Svet zmagala v ČSSR

SKALNATE PLESO (ČSSR) — 17-letna jugoslovanska smučarka Mateja Svet, ki je bila na zadnjih tekmah za SP v središču pozornosti zaradi izredno solidnih uvrstitev, je včeraj v veleslalomu za SP v ČSSR potrdila, da sodi v samo elito ženskega »belega cirkusa«.

Mateja je bila včeraj v obeh vožnjah najboljša in je tako povsem zasluženo zmagala. Svetova je Jugoslaviji tako priskočila tudi prvo zmago v ženskem svetovnem pokalu.

S 125 točkami je sedaj Mateja 9. na skupni lestvici za SP. Italijanke se včeraj niso izkazale. Najboljša je bila Zinjjeva z 19. mestom.

V Morzineu je bil včeraj možki smuk za SP: Zmagal je švicar Peter Müller pred Avstrijcem Leonhardom Stockom

NA 14. STRANI

FILIBERT BENEDETIČ

Slovenci proslavljamo svoj kulturni praznik v znaku pesnika, ki je pregnel testovno gmoto prvobitnosti s kvasom ustvarjalnega duha in »nesrečo« nepriznanega naroda povzdignil na raven občečloveškega dostojanstva. V tem znaku je zajeta svojevrstna podoba slovenske resničnosti, podvržene stalnemu zavojevalnemu pritisku tujih sil v bivanjski stvarnosti usodnega stičišča med različnimi narodi in državami. Če se ozremo nazaj in obudimo s pesnikom najznačilnejše trenutke zgodovine slovenskega naroda, nam že sam bežen pogled nanje odkrije, kako mačehovsko je zemlja ravnala s svojimi sinovi in s kakšnimi naporji so ti lahko ohranili v njej korenine, iz katerih so vedno znova poganjale klice, uprte v boljše dni. V tem znaku se je razvila zavest, ki utemeljuje naš boj in ga oplaja z resničnostjo kulturne biti.

Vprašanje kulturne biti je vrednota, ki osvobaja človeka in z njim bogati bivanjski prostor. Državne meje, državni nacionalizmi, gospodarski in družbenopolitični interesi v postopkih etatiistične prevlade tehokratov, birokratov, mogočnikov sveta, prostor samo utesnjujejo. Tako smo priča stalnemu spopadu med tema dvema stvarnostima. V očito neenakopravnem boju vseskozi podleže kultura. Ko pa je treba predstaviti končni obračun, čas za to zmeraj pride, se vlogi zamenjata in znak pesnika vzpostavi resnična razmerja.

Gledano s tega zornega kota, usodnost stičišča med različnimi narodi in državami je v bivanjski stvarnosti slovenskega enotnega kulturnega prostora pogubna. Obstaja pa tudi druga raven, ki iznad pregrad združuje vse narode in usodnost preosnuje v vrednoto kulturne biti. Obravnava vprašanja identitete in sožitja med narodi spada v ta okvir kot ključna postavka za nadaljnji razvoj. Koncept enotnega slovenskega kulturnega prostora se urvča v to problematiko kot izvirni primer novega pojmovanja narodne biti, ki omogoča premaganje geopolitičnih ovir v širšem pogledu kulture obmejnih civilizacij. Gre tedaj za rešitev, ki ponuja možnost za soočanje in verifikacijo izhodišč pri oblikovanju in vrednotenju polivalentne kulturne stvarnosti vsega tega našega »srednjeevropskega« prostora.

Nobeno soočanje in nobena verifikacija pa ni možna na ravni, ki jo lažno, dezinformirano in naduto uveljavljajo proti Slovincem razni demagoški odbori za zaščito italijanske identitete v naši deželi, zlasti v Trstu. Kakšna je ta raven najbolj očitno izkazujejo pisma in prispevki o Slovincih, objavljeni v italijanskem tržaškem dnevniku. Največji paradoks pa je zaslepljenost pred stalnim, nezadržnim, brezupnim gospodarskim, družbenopolitičnim in kulturnim propadanjem Trsta, prikazanega kot žrtev jugoslovanske ekonomske infiltracije in ogroženega od nacionalistične agresivnosti republike Slovenije. Pri tem seveda stopajo v ospredje tudi taka vprašanja, ki zadevajo odnose s furlanskim delom dežele, odnose s centralno vlado v Rimu, govori se o evropskem poslanstvu, o pomorstvu in njegovih nekdanjih magistralah. Za deklarativnostjo pa žal ostaja samo praznina.

V polivalentni kulturni stvarnosti tega našega bivanjskega prostora pa vendar utripajo tudi srca. Od njih živi narodna bit, globoko vraščena v zavest obmejne civilizacije, ki plemenito sporočilo utemeljuje z negovanjem svoje identitete v izrazu kulture. Ko vsak zase sebe oplaja, je z njim postaja tudi drugi bogatejši: Slovenec zaživi v Italijanu, Italijan zaživi v Slovencu in z njima Furlan, in Nemec, in Hrvat, in Srb... Slovenski kulturni praznik postane tedaj praznik vseh.

● Zimsko neurje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kraji, kjer niso navajeni na sneg in nimajo zato potrebne službe in naprav.

Izdatne snežne padavine pa so bile tudi vzdolž vse severnojadranske obale od Benetk do Senja. Sliptične karte nam dajejo namreč precej zapleteno sliko. Ciklon se iznad zahodnega Sredozemlja pogloblja in širi dolino proti Jadranu. Istočasno pa je v višinah srednje Evrope greben hladnega zraka, da ob severovzhodnih vetrovih vdira v Sredozemlje polarni zrak. Ob stiku obeh zračnih gnet relativno toplejšega — sredozemskega — in izredno hladnega — polarnega — je včeraj prav do morja snežilo nad vsem severnim Jadranom.

Zimska oprema je že res obvezna za vso Slovenijo, kjer je včeraj snežilo, do zapletov in zastojev pa je prišlo skoraj izključno ob obali tako pri nas (Tržič in Trst) kot tudi v Sloveniji in na Hrvaškem. Na Markovce nad Semeđelo niso včeraj vozili koprski avtobusi, prav tako so bile težave v klancih proti Piranu. Reka je včeraj doživela pravi prometni šok. Ob sto tovorna vozila začepila vse dostoje v mesto, sneg je namreč pobelil tudi reško Nabrežje, kar navsezadnje pa ni niti taka redkost. Večja redkost je vest, da je sneg včeraj pobelil Brione, poleg njih pa še Rovinj, Poreč, Novigrad, Pulj, Umag in Rabac. Povsem razumljivo je zimska oprema obvezna v vsej notranji Istri in Čičariji, prav tako na cesti Reka - Trst. Zimska oprema je obvezna celo vzdolž Jadranske magistrale na podvelebitkim odsekom.

Druge v Jugoslaviji pa so vladale običajne zimske razmere. V Sloveniji je največ snega zapadlo na Cerkljanskem (nad 20 centimetrov), na Hrvaškem pa v Liki in v Gorskem Kotarju. O sneženju poročajo tudi iz Vojvodine in iz vse osrednje Srbije. Meteorologi pa napovedujejo za prihodnje ure novo poslabšanje, saj je sinoči zahodno Italijo že zajel nov padavinski val, ki bo danes tudi nad severnim Jadranom. Vreme bi se moralo v severni Italiji in Sloveniji izboljšati šele v torek. Sledilo bo izredno hladno vreme z občasnimi prodori hladnega polarnega zraku, ki bo povzročil obilne padavine (snežne) skoraj izključno na Jugu.

O izredno nizkih temperaturah in sneženju poročajo tudi iz drugih krajev srednje in severne Evrope. Živosrebrni stolpec je namreč že nekaj dni na minus 30 stopinj tako na Poljskem kot v Vzhodni Nemčiji.

Po poraznih glasovanjih o proračunu in sporih o RAI-TV

Polemike v večini pred preverjanjem KPI vztraja na zahtevi po odstopu vlade

RIM — Četrtekova in petkova glasovanja v poslanski zbornici o državnem proračunu so po predvidevanjih zapustila rep polemik. Iz vrst večine se vzdigujejo čedalje odločnejše zahteve po »preverjanju«, z vladno krizo in preosnovo ali brez nje; opozicija vztraja na zahtevi po vladnem odstopu. To zahtevo sta danes tolmačila načelnika parlamentarnih skupin KPI Napolitano in Chiaromonte celo predsedniku republike. »Vlada, to je njuna teza, ne more ignorirati pomembnih glasovanj v parlamentu in ne izvajati iz njih nobenih posledic.« »Zahtevati, da se vlada na tak način, dopolnjuje tajnik KPI Natta, je absurdno in škodljivo, ker nastajajo delikatna institucionalna vprašanja.« Tudi Natta je mnenja, da je nujno korenito politično razčiščenje, ki naj se pa ne omejuje na običajno »prazno in nestvarno« preverjanje, a ima za izhodišče odstop vlade. Potem, pustivši ob strani »čisto grupacijsko logiko«, naj se začne soočanje o programih, o tem, kar je treba storiti, upoštevajoč, da »zamenljivost, dasi pomenljiva, ne more nadomeščati nujnosti alternative«.

KD seveda ni tega mnenja. »Programska vla-

da«, ki jo predlaga KPI, piše v strankinem glasilu Galloni, »navzlic bolj taktičnemu soglasju nekaterih socialističnih voditeljev«, nima prave osnove, ker po njegovem tudi v kongresnih tezah KPI manjka program za vlado, ki naj bi bil zares alternativni glede temeljnih problemov. Zato Galloni poziva vse stranke k razmisleku na kongresih »o realnih problemih družbe in možnih rešitvah, nato pa o posledičnih možnih zavezništvi«. Gre za jasen izziv socialistom. Za večjo jasnost De Mita dodaja: »KD ne postavlja vprašanja predsedstva vlade, dokler se uresničuje določena politična linija. Če bi se pa ta menjala, bi se ne mogli, pravi tajnik KD, odreči vlogi trdnega jamca za demokratično ravnotežje v državi«.

Torej da preverjanju, toda ne vladni krizi. Ta se vsaj ta trenutek zdi De Mita strategija: držati vlado na žerjavici do sezone kongresov, da bi potem prišlo do vladne krize, po kongresih, ko mu ne bodo vezali rok notranji boji. Toda ostrina polemik, stalni prepripi med KD in PSI, nezadovoljstvo drugih vladnih partnerjev lahko prekucnejo položaj, ki je vse prej kot trden. Socialisti medtem jas-

no zvrčajo na KD odgovornost za zavrnitev resornih proračunov za šolstvo in obrambo. »Perverzna dejanja prostih strelcev, pravi Manca, kažejo na konfuzne destabilizacijske težnje zlasti v določenih sektorjih KD, ki se hranijo v živčni in negotovi liniji demokrščanskega vodstva, kot izhaja iz stališča, ki jih KD zavzema glede afere RAI«.

Toda tajnik KD odvrne: »Bil sem prvi, ki sem julija namignil na kandidature Carnitiya, toda ta se ni obvezal glede enotnega podpredsedstva. KD pa odločno nasprotuje nekakšnemu »direktoriju« predsedstva, ki naj bi ga po nekaterih glasovih sestavljali socialistični, socialdemokratski in komunistični podpredsedniki, z »morebitnim smotrom, da eksperimentirajo« v državni televizijski hiši »drugačno vlado« proti KD (in njenemu vsesomogonemu direktorju RAI Agnesu). Po svoji strani pa so komunisti napovedali za prihodnji četrtek javno protestno manifestacijo pred sedežem RAI, da ob sodijo razprtje med strankami večine, ki že nekaj let onemogočajo redno vodenje pomembne javne ustanove.

G. R.

Končal se je prvi del partijskega kongresa

Kadrovske spremembe na Kubi Castro pa ostaja prvi sekretar

HAVANA — Na kongresu KP Kube so ponovno potrdili za prvega sekretarja partije voditelja kubanske revolucije Fidelja Castra in izvolili novi centralni komite. Sodeč po vesteh, ki prihajajo s Kube, je partija odločno stopila na pot obnove in skuša dati novega zagona revolucionarnosti ljudskih množic.

V svojem triurnem sklepnem posegu je Castro prekosil samega sebe tako v barvitosti kot v vsebini, saj ni varčeval s kritikami niti na račun lastnih napak. V bistvu pa je navedel, da kubanska revolucija preživlja enega svojih najboljših trenutkov in to predvsem po zaslugi ameriške agresivnosti in washingtonskega imperializma. Ameriko je opozoril, naj se ne šali, saj je Kuba pripravljena pomagati Nikaragvi, Salvadorju in vsaki srednje-ameriški državi, ki bi jo ogrožal ameriški imperializem. Castro je ob tem poudaril, da Washingtonu ostajata v Latinski Ameriki po begu haitskega diktatorja Duvaliera le še dva stražarja, in sicer Augusto Pinochet v Čilu in Alfredo Stroessner v Paragvaju.

Delegati so odobrili vrsto dokumentov o gospodarskih

smernicah in o zunanji politiki, kot rečeno, pa so bile bistvene važnosti predvsem spremembe v partijskem življenju. Kubanska partija je namreč prvič po 27 letih spremenila sestavo svojega vodstva in višjih partijskih organov, v partiji se je tudi povečalo število žensk, črncev in mešancev.

Po nepotrjenih vesteh so v 144-članskem centralnem komiteju zamenjali kar 95 članov, ki jih niso razen redkih izjem izbrali med suplenti. Nova imena pričakujejo tudi v samem vrhu partije, v 17-članskem ožjem odboru CK. Spremembe so vsi pričakovali, saj je to izhajalo iz predkongresnih razprav, take razsežnosti pa so vse opazovalce presenetile. Nedvomno je partija spoznala, da se je dobesnen del njenega vodstva v 27-letnem vodenju oblasti iztrošil, da je prišel zagovarjati osebne interese in da je ostal zaverovan v svojo revolucionarno preteklost ter je zato nasprotoval vsakim spremembam, vključno kadrovskim.

Trenutno je še prezgodaj, da bi lahko ugotovili, kako bodo vse te kadrovske spremembe tudi dejansko vplivale na notranjepolitično življenje partije in Kube.

Po sestanku med vlado in avtonomnimi združenji

Preklic stavke zdravnikov izzval splošno zadovoljstvo

RIM — V petek zvečer so po sestanku z vladnimi predstavniki zdravniki preklicali stavko, ki so jo že napovedali za jutri, torek in sredo. Vlado so predstavljali podtajnik Amato, minister za zdravstvo Degan in sam predsednik vlade Craxi, ki so zdravnikom obljubili ločeno pogodbo v javnem delu, svoj dogovor, pa so razčlenili v petih točkah.

V bistvu je vlada priznala zdravnikom pravico do »pogodbenega področja«, ki bi ga upravljale zdravniške organizacije same, to pa bi uresničili s popravkom, ki bi ga v točko 5 zakona o javnem delu vnesli s predsedniškim dekretom.

Tako Craxi kot tudi sindikalni predstavniki zdravnikov so bili s kompromisom, s katerim so se zaključila približno dvomesečna pogajanja, zadovoljni, vendar pa je treba sedaj videti, kakšno stališče bodo zavzeli sindikati CGIL, CISL in UIL.

Predstavniki CGIL Lettieri je včeraj sicer izjavil, da je kompromis vsekakor sprejemljiv, z njim pa se tudi strinja glavni tajnik CISL Franco Marini, ki je

dodal, da se prava pogajanja začnajo šele sedaj. Giorgio Benvenuto je v imenu konfederacije dodal, da je pogodbeni neodvisnost v okviru sodelovanja pravosodja vsekakor zrela zahteva in v pravi meri ovrednoti delo zdravnika, vendar, da pa je to šele začetek in da je vsekakor glavni cilj, za katerega se morajo vsi naprezati, popolna restrukturacija državnega zdravstvenega sistema in reorganizacija italijanskih bolnišnic.

Podtajnik krščanske demokracije Vincenzo Scotti je v imenu svoje stranke izrazil zadovoljstvo, da so se ta tako dolga pogajanja pozitivno zaključila, predvsem pa, da so vse probleme rešili v mejah častnih načel in da so s priznanjem avtonomije zdravnikov ovrednotili to figuro. Scotti je še dodal, da je bil predlog KD odločilen pri pogajanjih, ki so večkrat zašla v slepo ulico. »Zahteve zdravnikov so vsekakor pravilne in upravičene,« je zaključil Scotti, vendar pa so jih izrazili na neprimeren način in sicer z zahtevo po ločeni pogodbi, ki bi jo parlament nato odbil.

Umestili so proameriško vlado

Veselje in hudi neredi v svobodnem Haitiju

PORT AU PRINCE — Prvi dan svobode v Haitiju po begu zasovražene diktatorja »Baby Doc« je potekal vse prej kot mirno. Ljudstvo je ves dan pelo in plesalo po ulicah glavnih haitskih mest ter tako spraščalo svoje veselje, vendar pa je prišlo do mnogih incidentov, osebnih obračunavanj in do drugih izgrediv, ki naj bi po neuradnih vesteh zahtevali kakih 50 mrtvih.

Ljudje so se predvsem lotili živih in... mrtvih režimskih ljudi. Tako so med drugim onečastili grob krvoločnega generala Garcie Jaquesa, ki se je proslavil z množičnimi poboji, ter njegove ostanke kot trofejo nosili po ulicah. Isto so hoteli storiti z ostanki Francoisa Duvaliera, očeta pobeglega diktatorja, vendar pa je njegov grob bil prazen.

Včeraj so v Port au Princeu umestili novo vlado, ki jo sestavlja 13 ministrov in podtajnikov, med katerimi so štirje vojaki. Vlada je po pisanju sovjetske tiskovne agencije TASS izrazito proameriško usmerjena. Včeraj so med drugim tudi izpustili vse politične jetnike.

Medtem pa je diktator Duvalier dosegel mestece Talloires pri Grenoble v francoski deželi Savoji. Ni znano, koliko časa se bo mudil tam, verjetno pa vse dotlej, ko ga bo kaka država hotela sprejeti. Vendar so ga do sedaj vse države, v katerih je prosil za zatočišče odbile.

Saharov ne sme iz domovine

PARIZ — »Saharov ne more zapustiti Sovjetske zveze, ker je seznanjen z državnimi tajnostmi posebne važnosti«, je izjavil generalni tajnik KP SZ Mihail Gorbačov v dolgem intervjuju za francosko komunistično glasilo »Humanité«, v katerem podaja svoje ocene domače in mednarodne politike pred 27. kongresom partije, ki se bo začel 25. t.m. v Moskvi. V njem med drugim zatrjuje, da je v SZ »le nekaj več kot 200 ljudi« zaprtih zaradi protidržavne dejavnosti, za Saharova (ki je »oče sovjetske vodikove bombe« in Nobelov nagrajenec) pa je še dejal, da živi pri normalnem zdravju v za tuje zaprtem mestu Gorki, da še opravlja znanstveno delo in je še vedno član Akademije znanosti SZ.

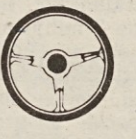
bianchi
srl arredamenti

UL. CRISPI 42 - TRST ☎ 764225

PRODAJA IN POPRAVILA
HLADILNIKI, MESOREZNICE
IN POPRAVILA

OMAS **BIZERBA**

BREZPLAČNI PREDRAČUNI ZA OPREMO

S.A.C.A.T.

IMPORT - EXPORT

namodestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Franciška 38 — Tel. 794306 - 772002

- **POPUSTI**
- **POPUSTI**
- **POPUSTI**

do konca meseca
februarja 1986

DONAGGIO

TRST - Riva 3 novembre 9

Obv. občini

Dva Slovenca v upravnem svetu konzorcija za prometno območje

Politična kriza, do katere je prišlo znotraj petstranske koalicije na Goriškem v zadnjih dveh tednih, je odjeknila tudi na četrtkovi skupščini konzorcija za prometno območje Trst - Gorica, v katerega so vključene vse občine v goriški in tržaški pokrajini ter obe pokrajinski upravi. Konzorcij ureja vprašanja javnega prometa, od avtobusov pa do drugih vrst. Čeprav odraz zastopstva vseh krajevnih uprav odraža stališče deželne uprave. Glavna skrb je seveda posvečena vprašanjem javnega avtobusnega prometa. Deluje že deset let (v deželi so še trije taki konzorciji), vendar pa se zdi, da bo njegova vloga kmalu prenehala, ker ima dežela namen prenesti pristojnosti o prometu na pokrajinske uprave.

Govor je bil o politični krizi. Doslej, v prejšnji mandatni dobi je bilo vodenje tega konzorcija enotno. Predsednik je bil demokristjan Osvaldo Ferrari, doma iz Tržiča. Za podpredsednika pa je bil komunist Gastone Millo iz Milj, ki je sicer že pred letom dni podal ostavko, ker je istočasno bil tudi deželni svetovalec. V četrtek zvečer je bil v tretjem glasovanju za podpredsednika izvoljen socialist Marko Waltritsch, iz Gorice. Glasove sta dobila tudi socialdemokrat Vincenzo Esposito iz Gorice (dobil je glasove socialdemokratov, republikancev in Liste za Trst) ter komunist Giorgio Redivo iz

Gradišča ob Soči.

Prav tako pri tretjem glasovanju so bili izvoljeni člani izvršilnega odbora in sicer demokristjani Nicola Apa in Dario Baresi, oba iz Gorice, ter Roberto Patruno iz Milj, socialist Klavdij Kofol iz Doline, komunist Marino Voci iz Devina - Nabrežine ter listar Pietro Arigliano iz Trsta. V odboru je še od prej ostal republikanec Paolo Sartori iz Tržiča. Novost je izvolitev listarja, ki je očitno dobil tudi glasove tržaških demokristjanov. Iz odbora je zaradi te nepričakovane izvolitve listarja izpadel drug komunist, tudi zaradi razpršenosti glasov. Izpadel pa je tudi

socialdemokrat, ki so ga tako demokristjani kot socialisti pustili na cedilu zaradi sedanjega političnega položaja na Goriškem.

V upravni svet sta prišla dva Slovenca. Povejmo še, da je konzorcij za prometno območje ena maloštevilnih medpokrajinskih ustanov (seveda poleg Kraške gorske skupnosti) kjer je slovenski jezik enakopraven italijanskemu, kjer so poročila skupščini napisana zaradi tega tudi v slovenščini. Tozadevni statut, kjer je dovoljena uporaba slovenščine, sta svojčas podpisala ministra za notranje zadeve in za prevoze. Sedež konzorcija je v Tržiču.

V Vidmu kmetijski sejem Agriest

VIDEM — Včeraj so v Vidmu otvorili velik kmetijski sejem »Agriest 86«. Na sejmu je prisotnih približno

170 razstavljalcev, sejem pa bo trajal 9 dni.

Na včerajšnji otvoritvi je spregovoril predsednik deželnega odbora F-JK Adriano Biasutti, ki je poudaril, da je kmetijstvo naše dežele evropske razsežnosti in prav zato mora težiti k vedno večji modernizaciji. Problem pa je, je dejal Biasutti, da tudi deželno kmetijstvo ovirajo določene norme EGS in zato bi bilo potrebno nekatera »pravila« tudi revidirati.

BERITE

»Novi Matajur«

Pedagoška akademija v Kopru naj ostane

KOPER — Rezultati raziskave, oziroma analize potreb po pedagoških delavcih na območju šestih južnoprimorskih občin — gre predvsem za delavce v vzgojno varstvenih ustanovah in osnovnih šolah — so taki, da podpirajo oziroma opravičujejo nadaljnje delo oddelka pedagoške akademije v Kopru. Do konca tega srednjeročnega obdobja oziroma do leta 2000 naj bi na obalnem območju potrebovali letno okrog 19 novih učiteljev na razredni stopnji, kar že opravičuje delovanje akademije.

Člani izvršnega sveta skupščine obalne skupnosti, ki so obravnavali podrobno analizo potreb in fluktuacije učiteljev na Obali so menili, da mora oddelk pedagoške akademije v Kopru še naprej delovati, da ga je treba vključiti v redni del financiranja delovanja (upoštevajoč tudi dislokacijske stroške), v okviru ustanove pa bo nujno razviti tudi izobraževanje za vzgojitelje predšolskih otrok kot tudi druge pedagoške kadre, pri vsem tem je seveda nujno upoštevati, da je obalno območje — tudi zaradi dvojezičnosti — specifično. V enajstih letih je na koprskem oddelku pedagoške akademije od 278 vpisanih študentov diplomiralo 171 študentov.

D. G.

PORDENON — Delež, ki ga daje obrtništvo deželnemu gospodarstvu je čedalje večji in to dokazuje tudi včerajšnje odprtje obrtniške cone v San Vitu. Odbornik za industrijo Francescutto je namreč včeraj zjutraj odprl nove infrastrukture na sicer že delujočem območju, ki zaenkrat združuje kakih 15 obrtniških obratov. S prispevki dežele so realizirali tudi nove ceste, razsvetljavo itd., da bi bila nova cona čim bolj funkcionalna.

Gospodarsko pismo iz Slovenije Dogodki na trgu so slabo znamenje

solidarnostno načelo, ki pa je že povsem zlorabljeno in zato škodljivo, ki pa ga ekonomska politika nikakor ne zna odpraviti. Takšna delitev nezasluzenega je seveda inflacijska — podpihuje inflacijo — zato vsi pričakujejo od vlade ukrepe, ki naj bi zavrla takšno inflacijsko izplačevanje plač. Vsi pa pričakujejo, da bo vlada ukrepala tako, da bo zamrznila plače. Zaradi takega pričakovanja vsakdo hiti povečat plače v svojem podjetju kolikor se le da. Vlada sicer ven in ven poudarja, da plač ne bo zamrznila, toda to ne pomaga. Pritisk večjih plač je zato na trgu močan in ker nič ne kaže, da bi se inflacija umirila kaj kmalu, kupci hitijo in sproti porabljajo svoje zaslužke. Na ta način si dejstva, naključja in predvidevanja podajajo roke in povečujejo povpraševanje.

Priznavamo sicer, da so večje plače močno dvignile povpraševanje, vendar se ne prištevamo k tistim, ki mislijo, da je to poglavitni vzrok za povečano prodajo. Ta vzrok se prepleta še z ostalimi, ki so vsaj po našem mnenju izredno pomembni.

Eno od takih dejstev so obresti. Jugoslovanske banke so morale na začetku leta izplačati za obresti velikanske vsote denarja. Devizne hranilne vloge so namreč visoke in so se v letu 1985 zaradi padajoče menjalne vrednosti dinarja močno povečale. Zelo so se povečale vezane hranilne vloge, na katere so obresti najbolj ugodne. Podatkov, koliko denarja je izplačano za obresti, sicer nimamo, za ponazoritev lahko

navedemo, da je samo Ljubljanska banka dala za obresti 100 milijard dinarjev. Ves ta denar je zdaj pritisnil na trg. Zaradi visoke inflacije je namreč treba denar od obresti tako ali drugače čim prej »obrniti«. Zato je najbrž s tega konca pritisk na trg močnejši kot pa ga povzroča jo plače.

Toda vzroki za tržni boom so še druge. Zanimivo je, da se je prodaja močno povečala predvsem takoj po novoletnih praznikih. Zlasti se je takrat povečala prodaja dražjih izdelkov. Zakaj? Najbrž so se nakupi takrat močno povečali zaradi zdomecev, ki delajo v tujini in ki so bili prav takrat na novoletnih počitnicah v domovini. Njihova kupna moč je zelo velika, kupujejo pa predvsem izdelke trajnejše vrednosti (to je tudi njihov motiv za delo v tujini).

Ob vsem tem pa je treba upoštevati še nekatera druga dejstva. Priznati je treba, da se je trgovina vendarle nekoliko prilagodila novim razmeram na trgu (in z njo tudi proizvajalci). Napovedala je, da bo v januarju blago na veliko razprodajalo. Teh razprodaj je res veliko in kupci so jih očitno izkoristili: počakali so na ugodnejši nakupovalni čas. Dokaz za to je slabša prodaja v decembru, kot so jo trgovci pričakovali. Zaradi manjše kupne moči so kupci postali bolj preračunljivi in izkoristijo vsako ponujeno možnost. To so spoznali tudi trgovci in tako se je zgodilo prvič, kar pomnimo, da je neka trgovina vabila kupce z naslednjo reklamo: Pri nas prodaj

jamo vse izdelke po znižanih cenah. Obljubo so držali, pa čeprav so nekatere izdelke pocenili komaj za kakšen dinar.

Slednje je samo za ponazoritev, kaj se dogaja na jugoslovanskem trgu. Toda — pogledati je treba, kaj takšna gibanja pomenijo in kaj prinašajo. Če se postavimo v vlogo kupca, je za njega povečana kupna moč razveseljiva. Če pa se postavimo v vlogo proučevalca gospodarstva, potem so ti pojavi na trgu slabo znamenje. Povpraševanje oz. večja kupna moč namreč v zdajšnjih razmerah ni znak, da si gospodarstvo celi rane in da ozdraveva. Prej nasprotno. Kupna moč se namreč ni povečala zato, ker bi se povečala storilnost in izboljšalo gospodarjenje. Vsi kazalci, s katerimi označujejo kakovostne spremembe v gospodarstvu, se vrtijo okoli ničle — torej v tej smeri gospodarstvo ni napredovalo. Za plače pa so morali v podjetjih odriniti toliko denarja, kot da bi res prišlo do bistvenjših kakovostnih sprememb. Zato bo v računih nastal primanjkljaj, ki ga bo treba nekako pokriti. Možnosti ni veliko. Del teh »stroškov«, ki so nastali zaradi plač, bodo v gospodarstvu pokrili tako, da bodo zmanjšali akumulacijo, kar pomeni, da bo manj denarja za gospodarsko obnovo in razvoj. Drugi del pa bodo morali prevaliti na cene, kar je v obdobjih velike inflacije splošen pojav in zaradi česar je tudi nastala označitev: inflacijsko gospodarjenje. Na tak način (saj drugih skorajda ni, ker so potrošniška posojila ukinjena) bodo morali pokriti tudi stroške, ki so nastali v bankah zaradi obresti.

Najnovejši dogodki na trgu torej niso znak, da se gospodarstvo stabilizira. Večje povpraševanje bo najbrž ugodno vplivalo le na rast proizvodnje. Vse ostalo pa napoveduje nespremenjeno, inflacijsko gospodarjenje vsaj za pol leta naprej.

JOŽE PETROVIČ

Marko Waltritsch ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

59.

Huje je bilo v Ulici Randaccio. Število otrok je naglo padlo, šola je iz petrazrednice postala štirirazredna, kasneje trirazredna, potem še dvorazredna (od 1959. do 1965. leta). V šolskem letu 1965-66 je bilo na tej šoli le še sedem otrok, poučevala je le ena učiteljica. Vse je še kazalo, da bodo šola v južnem delu mesta zaprli.

Takrat pa so se nekateri starši na pobudo Nade Komjanc Sanzin, Delke Devetak Dornik in Lina Scatolin Marinič ogreli za to, da bi v tej stavbi ponovno pričel delovati slovenski otroški vrtec. S posredovanjem občinskega svetovaleca dr. Petra Sanzina so na občini to tudi dosegli. To je bil velik uspeh. Vrtec je bil odprt v šolskem letu 1959-60, vanj je bilo v prvem letu vpisanih deset otrok, kot vzgojiteljica je bila nastavljena Ruth Lutman. Na tem mestu je

bila dve leti, potem pa je njeno mesto prevzela Marinka Leban.

Delovanje vrtca je zelo pozitivno vplivalo na razvoj slovenske osnovne šole v južnem delu mesta. Že v naslednjih šolskih letih se je število tam vpisanih otrok povečalo, po treh letih enorazrednice je bila najprej uvedena dvorazrednica, potem pa, sredi sedemdesetih let, petrazrednica in kasneje nekaj let po leg petrazrednice še ena paralelka. Tudi tam je bil

Učenci slovenske osnovne šole v Ulici Randaccio v šolskem letu 1974-75

otroški vrtec. Tretji vrtec pa je bil odprt v občinski stavbi v Ul. Torriani v Stražicah, nedaleč od pevmškega mosta. V vseh treh mestnih vrtcih je bilo tudi do sto otrok.

Druga polovica šestdesetih let in vsa sedemdeseta leta so pomenila prenovitev za slovenske šole vseh stopenj v Gorici. V oblastvene organe na občini in pokrajini so, po sporazumu med strankami leve sredine, prišli tudi odborniki slovenske narodnosti, pripadajoči raznim političnim strankam. V javne službe so takrat jemali tudi slovenske ljudi, take, ki so imeli diplomu slovenskih šol. Sprostitev obmejnega prometa s sosedno Jugoslavijo in prihod velikega števila jugoslovanskih turistov in kupcev v Gorico je omogočila, da so v skoro vsako trgovino morali trgovci vzeti v službo ljudi z znanjem slovenskega jezika. Tega pa so znali le tisti, ki so bili prej v skrbah za bodočnost njihovih otrok, takrat ponovno vpisali njih otroke v slovenske vrtce ter osnovne in srednje šole. Negativni trend konca petdesetih in začetka šestdesetih let je bil mimo. V šolskem letu 1970-71 je bilo v šolskem domu 84 učencev, v Malem domu pa 34 učencev. Še večje je bilo število učencev pet let kasneje, v šolskem letu 1975-76: v šolskem domu 99, v Malem domu 61. Ta pozitivni trend se je pričel ponovno opazati tudi v nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici ter v višjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom.

Na petkovi seji tržaškega občinskega sveta

Richetti: marca odstop župana in celotnega občinskega odbora

Župan Richetti je na petkovi seji občinskega sveta potrdil svoj odstop in odstop odbora, ki mu predseduje, istočasno s predstavitvijo proračuna, ki naj bi ga občinska uprava po njegovih besedah predložila v začetku meseca marca. To je bilo bistvo županovega odgovora na vprašanje, ki so mu jih zastavile svetovalske skupine KPI, Tržaškega gibanja in misovcev o znakih krize znotraj odbora. Sicer pa je župan Richetti v svojem odgovoru med drugim ponovil, da se je sodelovanje med katoliškimi in laičnimi silami ter Listo za Trst, ki se je začelo lanskega maja, v celoti gledano izkazalo kot dobro in zagotovilo stabilnost mestu. In kot je znano je v tem sporazumu določena zamenjava župana s predstavnikom Liste prav ob letošnjem proračunu: župan bo zato odstopil, je ponovil, stranke pa morajo medtem začeti pogajanja za oblikovanje večinskih odborov, ki naj bodo v politični sintoniji z obstoječim položajem v državi in deželni vladi. Če je prišlo do zamude pri predstavitvi proračuna, je dodal, je to treba pripisati sedanji negotovosti glede vsebine državnega finančnega zakona, ne pa kakšnim zavlačevalnim manevrom.

V svoji repliki je svetovalec Poli (KPI) najprej odgovoril, da Trst ne potrebuje take stabilnosti, kot jo zagotavlja sedanji odbor, ki je doslej pokazal le to, da namerava probleme še samo zaostrovati. Vprašal se je tudi, kako lahko še sodelujejo te stranke koalicije in obrnjen proti demokristjanom ugotavljal, da jim pač mnjka pogum, da bi se na kakšen način izvlekli iz takega stanja. Svetovalec Polija je tudi presenečalo, da niso tudi socialisti predložili podobnega vprašanja županu, saj so se zelo ostro in negativno izrekli o delovanju sedanje uprave. To bi po Polijevih besedah služilo jasnosti.

Občinski odbor bi sicer že moral odstopiti; njegov odstop pa ne bi pomenil, da bi se za mesto ponovno začelo obdobje nestabilnosti. Po besedah predstavnika KPI obstajajo v mestu take demokratične in napredne sile, ki bi lahko prevzele upravljanje občine, saj je sedanji odbor že dalj časa v vidni krizi.

Tudi za predstavnika Tržaškega gibanja Parovela je bil županov odgovor nezadovoljiv. Tudi on je pričakoval, da bi se vse demokratične sile izrekle o razlogih očitne krize znotraj odbora, ki bi po njegovih besedah opravljale redno in minimalno delo. Svetovalec Parovel je ponovno obtožil Listo za Trst, da je še zaostрила zaprtost mesta, kar mu prinaša veliko škodo. Občinski odbor pa, da je politično aroganten s sektaško miselnostjo. Dodal je tudi, da Tržaško gibanje ne nasprotuje predčasnim volitvam, ki bi končno privedle do jasnosti, ki je sedaj ni, očitno pa se je boji prav Lista za Trst, ki bi po njegovih ocenah izgubila polovico glasov in s tem tudi polovico občinskih svetovalec.

Sicer pa je bila petkova občinska seja posvečena vrsti upravnih vprašanj. Med temi je občinski svet z glasovi strank večine odobril proračun ACEGA za letošnje leto in triletni načrt istega podjetja; vse ostale stranke so glasovale proti obema sklepoma.

● V Ljudskem vrtu so včeraj zjutraj odkrili doprsni kip bivšega tržaškega župana Giannija Bartolija. Kljub slabemu vremenu se je zbralo precejšnje število ljudi, katerim je spregovoril župan Richetti.

Predkongresni dokument KPI

Za preporod tržaške pokrajine nujna osamitev Liste za Trst

Združitev vseh naprednih sil v Trstu je neobhodno potrebna, da se v Trstu zaustavi in zavrne neoliberalistična ofenziva. S to premiso se začne dokument, ki ga je pred dnevi soglasno sprejelo pokrajinsko vodstvo tržaške KPI. Gradivo bo služilo prav za poglobitev najbolj perečih političnih, gospodarskih in družbenih vprašanj, o katerih bo govor na bližnjih kongresih tržaških komunistov.

Dokument daje v uvodnem delu prerez skozi politično in gospodarsko dogajanje na Tržaškem v zadnjem desetletju. V tej zvezi omenja, da je spor o gospodarskem preporodu našega področja, kljub zadnjim parlamentarnim ukrepom, še vedno aktualen; KPI namreč očita družbi IRI in osrednji vladi, da ni pripravila celovitega in konkretnega načrta za industrijski razvoj Trsta in za nove gospodarske pobude. Dokaz za to naj bi bilo zapostavljanje pomorskega gospodarstva v Jadranu, nove pobude so ostale doslej le na papirju, tudi toliko opevano delovanje Centra za raziskave je zaskrbljujoče.

Tržaški komunisti menijo, da bo gospodarski preporod možen le z globoko preobrazbo ustanov, ki so doslej imele v svojih rokah vajeti tukajšnje ekonomije, ta preobrazba pa bi morala nujno voditi k poenotenju izbiri, kar je bila doslej velika hiba tukajšnjega gospodarstva.

Tesno povezano z gospodarskim razvojem je tudi reševanje družbene krize. Trst bi moral premestiti sedanje ozke okvire, v katere ga tlačijo nazadnjaške in reakcionarne sile. Mesto bi moralo zavzeti mednarodno vlogo z okrepitevijo kulture miru in sožitja. V tem pogledu bi moral ovrednotiti vlogo narodnih manjšin na obmejnem področju. KPI se zavzema za hitro odobritev globalnega zakona, ki naj zagotovi svobodni razvoj slovenske manjšine.

Dokument tržaških komunistov dokaj podrobno analizira politično situacijo v Trstu po vzponu Liste za Trst. Uspeh Liste je v bistvu zatrl nekaj pozitivnih premikov (kot na primer levičarska uprava na pokrajini leta 1977), bil je eden od elementov, da se je politično življenje v Trstu sprevrlo v pravcato barantanje na račun programov in reševanja globoke krize. Edini izhod iz sedanjega položaja vidijo tržaški komunisti v osamitvi Liste za Trst. »Izključitev Liste iz krajevene vlade je ključnega pomena, da se Trst osvobodi vpliva konservativnih in najbolj nevarnih reakcijskih interesov«, piše med drugim v dokumentu KPI. Komunisti menijo, da je ta korak možen z iskanjem novega programa za krajevno vlado.

Na pobudo svetovalec Spetiča (KPI)

Na seji občinskega sveta o dnevu slovenske kulture

Letos se je prvič zgodilo, da so se tudi v tržaškem občinskem svetu spomnili dneva slovenske kulture, ko je na petkovi seji komunistični svetovalec Stojan Spetič počastil spomin našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Medtem ko govorim, je opozoril župana in skupščino, se v naših kulturnih domovih in društvih preprosti ljudje srečujejo s pesniki in pisatelji in razpravljajo o aktualnih problemih modernega, slovenskega in evropskega mišljenja. In prav v tem je glavni pomen Prešernovega dela, s katerim je slovenska literatura zadobila evropsko razežnost in tkala nevidne niti soočanja z velikimi pesniki ruskega romantizma, kakor Puškinom, in s tradicijo italijanskega preporoda in s tem prevzela originalno in naravno vlogo povezovalca med vzhodom in zahodom na evropskem kontinentu. Gre za poezijo, v kateri se lahko prepoznajo vsi dobro misleči ljudje, ne glede na jezik in ideologijo. V njej se poje o ljubezni do svobode, o kultu lepote, o narodni zavesti, ki pa je povezana s prijateljskim odnosom do drugih bližnje narode. In prav vse to pride do izraza z veliko preprostostjo v Zdravljici, iz katere je svetovalec Spetič v slovenščini citiral nekaj ver-

zov. Pri tem je tudi pristavil, da prav ta pesem ne zveni po naključju kot neuradna himna naše slovenske narodne skupnosti, ki jo na glasbo Ubalda Vrabca poje ob različnih priložnostih. Govoriti o slovenski kulturi, in o kulturi sožitja v našem mestu pomeni tudi iskati njene korenine, je še dodal in se pri tem navezal na Primoža Trubarja, ki je že v davnem 15. stoletju pridigal v slovenščini v cerkvi sv. Justa, ko je mesto šlo le nekaj tisoč ljudi. Zaključil je z željo, da bi Primož Trubar nekega dne imel v tem našem mestu javni spomenik, kot simbol složnosti in spoštovanja.

Spetičevim besedam se je najprej pridružil svetovalec Tržaškega gibanja Parovel, ki je obenem izrazil željo, da bi med obema kulturama stekel proces vedno večjega spoznavanja in spoštovanja. Tudi odbornik Lokar se je pridružil besedam, ki sta jih izrekla predgovornika in pri tem še podčrtal važnost spoznavanja in sodelovanja med obema obstoječima narodnostnima skupnostima. S tem v zvezi je tudi pristavil, da Slovenci predstavljamo konstruktivno moč mesta, ne pa destruktivno, česar pa nam večinski narod neče priznati.

Pismo Kmečke zveze županom vseh občin tržaške pokrajine

Pri določanju višine davka TASCO upoštevati specifiko kmetijstva

V zvezi z uvedbo novega zakona na nepremičnine, t.i. TASCO, je predsedstvo Kmečke zveze poslalo županom vseh občin tržaške pokrajine in v vednost načelnikom skupin demokratičnih strank v tržaškem občinskem svetu pismo, v katerem opozarja na probleme kmetijstva in v tej zvezi na kriterije, ki jih je treba upoštevati pri določanju višine davka.

Pismo objavljamo v celoti.

Z odlokom št. 789, z veljavnostjo 1. januarja 1986, je vlada uvedla nov davek na nepremičnine, t.j. »TASCO«, ki nadomestuje prejšnji občinski davek na smeti in pse. Odlok določa razne kategorije in tabele, na podlagi katerih občina določa višino davka; predvideni pa so tudi primeri, za katere bo ta nižji od 10 do 50 odstotkov ali pa celo taki, za katere davek sploh ne pride v poštev.

Predsedstvo Kmečke zveze je na sestanku obravnavalo prav ta novi način obdavčevanja in še posebej 15. člen, ki zaobjema te posebne primere.

Posebej je bilo podčrtano dejstvo, da se kmetijstvo v naši pokrajini počasi razvija, vzrok temu pa je vsesplošna kriza, ki vlada v tem sektorju; ne smemo pa mimo dejstva, da so kmečka posestva v naši pokra-

jini razdeljena večinoma na majhne parcele, ki ne omogočajo sodobnega obdelovanja zemlje, kot bi bilo potrebno. Poleg tega pa je treba upoštevati še razne zakone Evropske gospodarske skupnosti, ki omejujejo rast posameznih sektorjev kmetijstva (omejitve v proizvodnji mleka, razne premije za opuščanje živinoreje in vinogradništva itd.). Finančna sredstva, ki stekajo v kmečko hišo, se že sama po sebi nizka in nezadostna. Že teh nekaj razlogov bi bilo dovolj, da bi kmetu ne bilo treba plačevati celotnega davka. Naj omenimo še to, da so kmečke hiše precej velike in obširne ker morajo zadostiti vsem potrebam kmeta, kot so spravljanje pridelkov in strojev. Razen tega se kmečki obrati v manjši meri poslužujejo občinskih storitev, kot je npr. smetarska služba, ker večinoma sami

kmetje poskrbijo za to, temu pa moramo še dodati, da ta služba v nekaterih vaseh sploh ne obstaja.

Predsedstvo Kmečke zveze je zato mnenja, da bi morali občinski sveti, ko bodo razpravljali o tem novem načinu odmerjanja davka, upoštevati položaj krajevnega kmetijstva ter uvesti znižane tarife na maksimalnih 50 odstotkov za kmečke hiše in popolnoma oprostiti davka vsa kmečka poslopja, kot so seniki, hlevi, skednji ipd., kar je po našem mnenju v skladu z duhom in črko omenjenega odloka.

Seje rajonskih svetov

V sredo, 12. t.m., se bo sestal rajonski svet za Kolonjo in Škorkljo, ki bo razpravljal o zdravstvenem položaju v rajonu. Začetek seje ob 19. uri.

Dan kasneje, v četrtek, pa se bo s sestala tudi rajonska sveta za Škedenj in Čarbole (ob 19. uri), ter za Sv. Jakob (ob 19.30).

Kako duhovni oče skupnosti San Patrignano utemeljuje svoje metode zdravljenja

Muccioli: Odvisnost od mamil (tudi od alkohola) je socialna bolezen

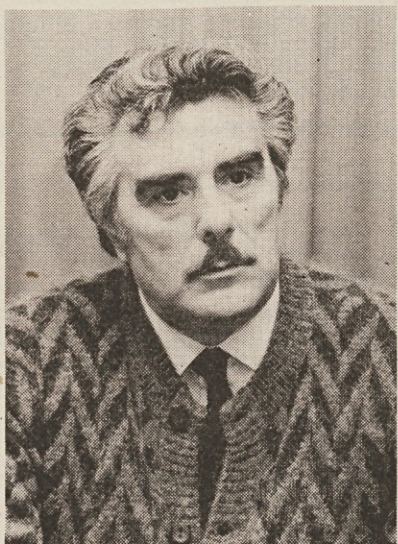
Nabito polna dvorana Novinarskega krožka je predvčerajšnjim zgovorno pričala o zanimanju, ki ga vprašanje zasvojenosti z mamili ustvarja v sodobni družbi. O njem je na povabilo krožka Miani spregovoril Vincenzo Muccioli, človek, ki je za zdravljenje zasvojenih mladine dal vse svoje energije, ker je prepričan, da se boljša družba ustvarja le z osebnim doprinosom vsakega posameznika.

V krajši tiskovni konferenci in nato v izčrpnih diskusijah s tržaškim občinstvom, med katerim je bilo veliko staršev in operaterjev, pa tudi mladih, je Muccioli obrazložil svojo teorijo in metode, ki po njegovem edine lahko pripeljejo zasvojenega mladega iz začaranega kroga. Izahajal je iz trditve, da je za današnjo dobo značilna dekadenca in moralna šibkost. Ljudje se raje skrivajo pred težavami, kot da bi se soočali z njimi. Za beg iz realnosti je vse dobro: alkohol, mamila, psihofarmaki, ego-centrizem, lov za oblast, skratka vse, kar v človeku hromi živ in kritičen odnos s samim seboj ter z okoljem. Zato ni čudno, pravi Muccioli, da živimo v poplavi poprečnega, da nismo več občutljivi za vrednote, kot so razumevanje, solidarnost, spoštovanje, doslednost in nenazadnje ljubezen, pa naj bodo te vrednote s katoliškim ali socialističnim predznakom. Mamilo je postalo v sedanji družbi materialnega izobilja in moralne mizerije potrošniška dobri-

na in kot tako jo mladina sprejema. Če je svet mamil bil za generacijo iz leta 68 stimulacija za širjenje zavesti o sebi in osebna izbira, pa tega ne moremo trditi za današnje 14-letnike, je dejal Muccioli.

Heroin ni le sredstvo, ampak dimenzija, v kateri človek zaspi, namesto da bi pred težavami izbrusil svoje orožje in okreplil svojo moč, da bi se spopadal z njimi. Zato je narkomanija predvsem socialnega značaja in jo kot tako moramo reševati. Pri tem se je Muccioli zelo kritično izrekel o politikih, ki so odgovorni za to vprašanje.

Ne samo, je ugotovil, da je država storila zelo malo, toda tudi to, kar je storila, je povsem zgrešeno. Namesto da bi narkomane odvrčala od zasvojenosti, jim celo nudi »državno mamilo« — metadon. Se morda za tem skriva resnica, da je narkoman (s pomočjo heroina ali metadona) pasiven državljan, medtem ko je trezen človek kritičen in zahteva delo, stanovanje, storitve? Toda vprašanje metadona je vredno podrobneje analizirati. Zakaj Muccioli trdi, da ne vodi iz zasvojenosti? Res je predvideno, pravi, da se količina postopoma niža, toda narkoman lahko vedno »skoči čez plot« in si vbrižga heroin, kar pomeni, da mora potem začeti vse znova. To lahko traja leta in leta. In še: metadon lahko pomaga v začetku, ko narkoman nima osebne volje, toda vključen mora biti v dobro organizirano skupnost, kjer lahko spozna na lastni koži in ob solidarnosti drugih, njemu po-

Vincenzo Muccioli

dobnih, vrednost dela (umskega in fizičnega) in samostojnih izbir.

Kako torej pogati mlademu, da se izkoplje iz objema slej ko prej neizbežne smrti? Kako mu viliti zaupanja vase in v sočloveka? Poti je toliko, kot je ljudi, odgovarja Muccioli. Toda eno je bistveno, pravi. Treba je iti po začrtani poti naprej. »Kot narkoman pride v skupnost, se zmeniva, da bo vsak od naju dal za zdravljenje, kar more. Zato, ko je on v hudji stiski in bi se rad vrnil v

svoj prejšnji brezizhodni svet, je moja dolžnost, da mu to preprečim. Tudi tako, da ga zvežem. Toda če tega ne bi storil, ne bi držal svoje začetne obljube.« In smo pri obtožbi, da je ugrabil nemočne osebe, za kar je Muccioli bil lanj obsojen na pol-drugo leto zapor. Proces je sprožil v Italiji val polemik. Določeni krogi so trdili, da Muccioli ne spoštuje svobode človeka, drugi so trdili, in teh je bilo največ, da edino njegova skupnost nudi resnične možnosti za zdravljenje narkomanov ter da je absurd obsoditi osebo, ki se edina v Italiji konkretno in resno zavzema za to mladino.

Predvčerajšnjim je Muccioli potrdil pravilnost svoje metode in dodal, da je za življenje »svojih« mladenk in mladincev pripravljen v zapor.

Toda povrnimo se k zdravljenju. Narkoman, je dejal Muccioli, je nedoračen človek, je oseba, ki ne uživa ljubezni, razumevanja, solidarnosti, spoštovanja. Izgubil je pogum in ponos. Za vsakodnevno dozo je kradel, se prostituiral, ropal... Tudi sam se ne ceni. Treba mu je torej povrniti vse to. Treba ga je prevzgojiti, kar pa ni enostavno, kajti narkoman ni bedak, v emarginaciji se je naučil biti zviti, preracunarski, prevarant. Vendar življenje v skupnosti San Patrignano in novi skupnosti v Markah, ki so jo ustanovili pred dvema letoma, je pokazalo, da so rezultati zagotovljeni. Nihče ne gre iz njih, če se med

bivanjem ni naučil kakega poklica ali si pridobil diplome oz. poklicne izobrazbe ter si »zunaj« stkal trdne delovne in življenjske navade.

To je torej recept Vincenza Muccioli, ki ne sprejema razlike med lahimi in težkimi mamili ali proste prodaje hašiša in marihuane. Pri tem pravilno ugotavlja, da je alkohol v prosti prodaji, zato pa nič manj razširjeno mamilo. Kot ne rešuje legalizacija, ne rešuje niti zapor. In s tem v zvezi je Muccioli začel pravo križarsko vojno proti sedanjemu zakonu, ki daje možnost sodišču, da aretirajo bivše narkomane za prekrške, ki so jih storili tudi štiri ali pet let prej. Že v nekaterih primerih se je zgodilo, da je ozdravljen narkoman moral v zapor, kjer pa so ga sprejemali kot »skesanca« in nad njim izvajali tak pritisk, da je ponovno segel po mamilu, pri tem pa dokončno izgubil zaupanje vase. Končal je s samomorom ali s smrtjo zaradi prevelike doze heroina, kar je vsekakor zelo podobno.

Če bi Muccioli hoteli primerjati s kom, bi to za nas lahko bil le psihiater in alkohololog Janez Rugelj, za katerega vemo, da je imel nič koliko težav pri opravljanju svojega dela in da še vedno deli javno mnenje. Toda mislimo, da je edino odločilno mnenje bivših zasvojenec in njihovih družinskih članov. Tako za Ruglja kot za Muccioli je to nesporno odobravanje.

NADJA FILIPČIČ

Prinesla je nekaj veselja, predvsem pa veliko težav v prometu

Bela odeja dokaj nepričakovano prekrila Tržaško

Največ nevšečnosti v mestu - Preložene pustne in športne prireditve

Kožuh severnega medveda je bil za včerajšnji pustni dan kot naročen

Da bi mornar takole kidal sneg, pa tudi ni vsakdanje. Njemu sicer ni bilo do šale

Vso tržaško pokrajino je včeraj prekrila dokaj debela snežna odeja. Gre za prvi sneg v tej zimi, če iz vzamemo nekaj snežnih metežev, ki so decembra in januarja za silo pobelili kraško planoto. Tokrat pa so snežinke pošteno prekrile tudi mesto. Prva snežna nevihta se je pričela takoj po 8. uri zjutraj, močno pa je naletavalo tudi v prvih popoldanskih urah. Na meteorološki postaji so namerili skoraj 10 centimetrov snežnih padavin. Temperatura je padla precej pod ničlo. V mestu je živosrebrni stolpec zdrknil na minus 5 stopinj, na kraški planoti pa tudi do minus 8 stopinj. Pristaviti velja, da je ves dan pihala precej močna burja. Posamezni sunki so dosegli 70 kilometrov na uro. Kaže, da se bo slabo vreme še nadaljevalo.

Dokaj zapozneli sneg je marsikoga razveselil, zlasti otroke, ki seveda niso zamudili priložnosti, da bi se kepali ali se kako drugače pozabavali. Nekateri so tudi poiskali smuči in sanke. Večina pa se je zadržala doma v prijetni toploti.

Toda sneg je povzročil tudi veliko težav. Kot ponavadi so najhujše posledice bile v prometu. Cestno podjetje ANAS je že ob prvem metežu začelo obsipavati s soljo glavne prometnice, okrog poldne pa je z njih začelo odstranjevati sneg vseh 9 plugov, s katerimi podjetje razpolaga. Največ težav je bilo na Trbiški cesti in na cesti, ki pelje proti mejnemu prehodu pri Pesku. Na cesti za Fernetiče in na obalni cesti ni prišlo do hujših zastojev, čeprav je sneg popolnoma prekril cestišče. Zlasti v večernih urah je pro-

met otežkoval led na cestišču.

Za občinske ceste so, kjer je bilo mogoče, poskrbele občinske uprave. Tako so npr. v devinsko - nabrežinski in v zgonski občini čistili ceste s snežnimi plugi, druge občine, kot je dolinska, ki s takšno opremo še ne razpolagajo, pa so kvečjemu poslale delavce na ceste, da so jih obsipali s soljo. Kljub vsemu pa po podatkih, ki nam jih je uspelo zbrati, v okoliških občinah ni prišlo do hujših prometnih težav, seveda pa je priporočljivo, da so avtomobili opremljeni z verigami.

Največ težav so zabeležili v tržaški občini tudi zaradi sindikalnega spora med osebjem in upravo. Nekateri uslužbenci so se včeraj dopoldne zbrali na skupščinah, mnogi pa iz protesta niso opravljali nadurnega dela. Tako npr. mestni redarji. Po dolgotrajnih pogajanjih je

župan Richetti šele podvečer dosegel od sindikatov, da so pristali na povratek uslužbencev na delo zaradi izrednih vremenskih razmer. Vsekakor je pod koordinacijo občine ves včerajšnji dan nudilo pomoč prizadetim zaradi snega kakih 50 oseb, med katerimi so bili tudi prostovoljci. Župan je v sodelovanju s prefekturo tudi dosegel, da je ceste čistilo 10 vojaških sredstev, od katerih jih je 6 delalo v mestu, 4 pa v okolici. Pozneje, v večernih urah, so mestni redarji sestavili 9 ekip za nudenje pomoči avtomobilistom, skupine delavcev pa so začele pluziti sneg in obsipavati ulice in ceste s soljo. Kljub naporu pa so ostale prevozne ulice Bonomea, Commerciale in Paolina.

Prva snežna nevihta je v jutranjih urah skoraj povsem ohromila javne prevoze. Ko se je sneg začel oprijemati cestišča, se je večina avtobusov podjetja ACT vrnila v remize, da bi jih opremili z verigami. Tako je v določenem trenutku krožilo le 30 od sto vozil. Najbolj so bile prizadete proge 3, 12, 24, 25, 26 in 28. Pozneje se je položaj znatno izboljšal, tako da je zvečer prevozna služba delovala 80-odstotno. Ukinjene so ostale le proge 12, 24 in 28, slednja zaradi neprevoznosti Ul. Commerciale. Težave je imel tudi openski tramvaj.

Vsaj do poznih večernih ur niso zabeležili nobenega hudega prometnega incidenta, čeprav je bilo trčenj med vozili veliko. Samo v Trstu so jih našli kakih 20. Veliko vozil je zdrknilo s cestišča ali na njem obstalo, tako da je oviralo promet. V teh primerih so posegli gasilci, ki so imeli polne roke dela tudi zaradi burje. Močni sunki in poldneni ploščniki so po drugi strani povzročali hude težave pešcem. Marsikdo je padel in se je poškodoval. Rešilci Rdečega križa so včeraj izvedli nad 70 posegov, k sreči pa so nudili pomoč le lažje ranjenim. Le redke so zadržali na zdravljenju v bolnišnici.

Kdor je včeraj krožil po mestnih ulicah, je prav gotovo zapazil ljudi, ki so čistili pločnike pred svojimi stanovanji in trgovinami. Žal pa obstajajo tudi izjeme. Naj te spomnimo, da je čiščenje pločnikov dolžnost in da zaradi svoje nemarnosti tvegajo tudi globe. Zaradi izrednega mraza je včeraj tržaški župan odredil, da ogrevalne naprave lahko nepretrgoma delujejo noč in dan za teden dni.

Ob koncu naj še omenimo, da so zaradi slabega vremena včeraj odpadle številne prireditve. Kot poročamo posebej, sta kraški in miljski pust odložena za teden dni. Poleg tega so odložene nogometne tekme mladinskih in amaterskih prvenstev. Odpadlo je tudi marsikatero predavanje oziroma srečanje.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Lucijana Tenceja

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili na katerikoli način ob strani.

Posebna zahvala g. župniku Kunčiču, g.e Fani, predstavnikom ANPI, nosilcem krste, cerkvenemu pevskega zbora, pevskega zboru Vasilij Mirk, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene.

SVOJCI

Križ, 9. februarja 1986

Ob izgubi dragega očeta Marija Kralja izreka svojemu bivšemu godbeniku Angelu in družini iskreno sožalje godba na pihala V. Parma

Občni zbor Skupine 85

V petek, 14. februarja, bo ob 17.30 v prostorih ustanove Villaggio del fanciullo na Opčinah, Ul. Conconello 16, prvi redni občni zbor Skupine 85, ki so jo ustanovili ob izteku leta 1984.

Dnevni red predvideva predsedniško poročilo o preteklem delu in o programih za tekoče leto, obračun in proračun, volitve upravnega sveta in nadzornega odbora ter točko razno. K udeležbi na občnem zboru, kot pomembnem trenutku preverjanja in načrtovanja, vabi Skupina 85 vse, ki bi ga radi obogatili z idejami in nasveti za uspešnejše delo v naslednjih sezonah.

razna obvestila

V Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici števil. 3 bo jutri, 10. februarja Prešernova proslava, ki jo bosta pripravila Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev. Na prireditvi bodo podelili priznanja MLADI ODER 1985 in razglasili izid XIV. literarnega natečaja MLADIKE. Pel bo deklški zbor »Vesela pomlad« z Opčin pod vodstvom Franca Pohajca. Priložnostni nagovor bo imel Marko Tavčar. Začetek ob 20.30.

ŠD Polet vabi na PUSTNI PLES, ki bo v torek, 11. t.m., od 20.30 dalje v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Igral bo priznani orkester »MAGMA« s pevko Lauro Budal. Za prigrizek in odlično domače vino tudi poskrbljeno.

V torek, 11. t.m., bo v Ljudskem domu v Križu otroško pustno rajanje od 15. do 18. ure, od 21. do 4. ure pa bo pustni ples. Igra ansambel Ideja iz Bistrice.

izleti

ŠD Mladina prireja 16. februarja, ob priliki 6. pokala Skdanc avtobusni izlet v Ravascletto. Vpisovanje za tekmo in izlet je vsak dan do 13. februarja v Domu A. Sirk v Križu.

SPDT prireja ob 6. pokalu Skdanc v organizaciji ŠD Mladina, avtobusni izlet v Ravascletto, kjer bo 16. februarja tekmovalanje v vesleslalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovalanja, naj se zgledajo pri odgovornemu smučarskega odseka Pavlu Fachiču (tel. 742-488).

Alpska sekcija SK Devin organizira v nedeljo, 16. t.m., avtobusni smučarski izlet v Ravascletto ob priliki 6. pokala Skdanc. Vpisovanje za izlet in tekmo pri Brunu Škerku — tel. 200236 in Lucijanu Sosiču — tel. 208551.

ŠD Polet — smučanje organizira 16. t.m. ob priliki pokala Skdanc avtobusni izlet v Ravascletto. Vpisovanje do 13. t.m. v trgovini Unussi v Proseški ulici in pri odbornikih Polet.

Po uspešnem začetku pogajanj sindikatov CGIL, CISL in UIL z županom

Občinski uslužbenci sinoči prekinili vse oblike sindikalnega boja

Po pričakovanju je bil na petkovi občinski seji govor tudi o perečem problemu odnosov med občinsko upravo in enotno sindikalno zvezo CGIL - CISL - UIL. Župan Richetti je namreč odgovoril na nujni vprašanji, ki sta mu jih pred dnevi zastavila svetovalca Agnelli (PSI) in Monfalcon (KPI) v zvezi s stavko občinskih smetarjev, ki so jo oklicali zato, ker je občinska uprava prekinila pogajanja o izvajanju delovne pogodbe in ni izvajala že sprejetih sklepov. Richetti je v odgovoru v bistvu dejal, da občina ni nikoli prekinila pogajanj, odločila jih je le na nedoločen čas. Neizvajanje že sprejetih sklepov (sprejeti so bili junija lani) pa je opravičil s tem, da jih je pokrajinski nadzorni odbor potrdil šele meseca oktobra; občina je zato imela premalo časa, da bi se ti sklepi lahko že izvajali.

Potem ko je ironiziral o županovem tolmačenju prekinitve pogajanj oziroma odložitve na nedoločen čas, je svetovalac Agnelli označil kot nedopustno, da je uprava izgubila toliko časa za izvajanje teh sklepov, s katerimi bi se v bistvu izvajala delovna pogodba za obdobje 1983-85. Zato si mora uprava tudi prezeti vso odgovornost. V bistvu je ta primer po njegovih besedah še en dokaz o njeni nemoči, obenem pa je župana pozval, da se to vprašanje mora rešiti v kratkem, sicer se občinska uprava ne more postavljati kot verodostojen sogovornik na pogajanjih na drugih ravneh, če še sama ni zmožna

rešiti niti lastnih problemov.

Sindikalna zveza je bila doslej še preveč strpna, je repliciral svetovalac Monfalcon, saj je imela vse razloge za odprtje sindikalnega spora. Za predstavnik KPI je bila odsotnost pristojnega odbornika Serija (po županovih besedah zaradi bolezni) na petkovi seji neopravičljiva, vendar pa ne nosi vseh odgovornosti samo pristojni, temveč celotna uprava, ki s svojim zadržanjem mortificira osebe. Pristavil je še, da so v podobnih primerih nekatere občinske uprave tudi odstopile, medtem ko tržaška le zavlačuje vso zadevo. To je seveda dokaz njene neučinkovitosti, nedelavnosti, počasnosti in nezmognosti, saj le životari med eno stavko in drugo v pričakovanju, da ji bo kdo podprl letošnji proračun.

Do tod kronika petkovega zasedanja občinskega sveta, toda že včeraj so se stvari korenito spremenile. Medtem ko so smetarji dopoldne nadaljevali svojo sindikalno skupščino, je popoldne ob 15. uri vendarle prišlo do srečanja zastopnikov sindikatov občinskega osebja CGIL, CISL in UIL z županom in podžupanom Traunerjem, tokrat prvič v konstruktivnem vzdušju. Po več urah pogajanj so sindikati ugotovili bistveno spremenjeno ozračje in pripravljenost župana, da končno pride do sporazuma o vseh vprašanjih, ki zadevajo delo in razmere občinskih uslužbencev. Do 19. ure so že dosegli sporazum glede ostalih prejemkov in dosegljivosti o-

sebjia ter dobili potrebna zagotovila za sporazumen zaključni dokument, ki je zadostil zahtevam vseh treh sindikalnih konfederacij. Zato so sindikati nemudoma prekinili vse stavkovne akcije, kar je bilo še posebej dobrodošlo v snežnem obdobju, ki je zajel mesto. Sindikalisti so želeli tudi poudariti osebno županovo prizadevanje za ugoden razplet pogajanj, ki pa se bodo vsekakor nadaljevala v ponedeljek, oziroma do dokončnega sporazuma o celoviti problematiki občinskega osebja. Vsekakor je ob 19. uri s polno paro stekel plan izrednega stanja in je vse občinsko osebje nastopilo svoje delovne izmene, o čemer poročamo posebej.

V Križu slovo od Lucijana Tenceja

V Radencih, kjer je bil na oddihu, je v ponedeljek v starosti 64 let umrl znani in priljubljeni kriški gostilničar Lucijan Tence. Huda bolezen, ki ga je pred nekaj leti priklenila na invalidski voziček, mu do zadnjega ni utišala volje do življenja, saj smo ga še do pred kratkim redno videvali v novi ribji restavraciji, ki jo je z velikimi žrtvami postavil na noge ob sodelovanju žene Mare in vztrajni pomoči mladih sinov Nikota in Alaina.

Bil je eden prvih domačinov, ki so odšli v partizane in eden redkih zamejcev, ki so v prvi osebi doživeli ustanovitve jugoslovanske aviacije. Po vojni se je ukvarjal z različnimi dejavnostmi, leta 1964 pa prevzel vaški bar, ki ga je upravljal vse do odprtja nove restavracije, dolgo let pa je imel tudi ribarnico. Pokojnik je bil človek odprtega, zelo družabnega značaja in starejši domačini se še danes spominjajo s kakšnim temperamentom je vodil prve povojne vaške glasbene veselice in »festival« slovenskih popevk v kriškem Ljudskem domu. Na zadnji poti ga je spremljalo veliko domačinov, poslovinne besede pa mu je izrekel v imenu sekcije VZPI - ANPI Angel Hafner. V vseh, ki smo ga poznali in cenili, je čano zapustil veliko praznino. (S. Tence)

Kužo je pognal, sam pa zaspal v uti

Ko je 62-letni Giacomo Decaneva stopil včeraj zgodaj zjutraj do pasje hišice, da bi pogledal, kako je z njegovim štirinožnim prijateljem, je obstal kot vkopan: namesto dolgodlakega kuže je v njej smrčal moški. Sicer bi gospodarja to ne motilo prehu, če bi pes bil v bližini, toda kljub vztrajnemu klicanju ga ni bilo na spregled. Decaneva je poklical policijo, ki je v Ulico Panebianco 21 takoj prihitela. Ugotovila je, da je dvonožec v uti 54-letni Guido Giormani, ki običajno prespi na domu v Ul. Tigor 6. Ko so ga agenti prebudili, jim je povedal, da so ga na Decanevovem vrtu pustili prijatelji, ker je pač zaradi prekomernega nazdravljanja pustu omagal. Da bi se zavaroval pred mrazom, je pasjo hišico »razlastil« in pognal

njenega stanovalca v noč, sam pa je v prijetni toploti zaspal.

No, »razlastičanje« le ni potekalo miroljubno, saj je kuža pustil na Giormanijevi roki globoke sledove svojih čekanov, tako da so agenti Giormanija najprej zapeljali v bolnišnico, nato pa na kvesturo. Moški o psu ni vedel ničesar, najbolj sumljivo pa je dejstvo, da so ga že nekajkrat prijavi, ker je gospodarjem ugrabil psa, nato pa jih izsiljeval. Možno je tudi, da je tokrat čisto nedolžen in da si je pes, ob nepričakovani svobodi, zaželel malo pustnega klatenja ob škedenjskih plotih. Če kdo zapazi pohajajočega seterja belo-rjave dolge dlake, naj telefonira gospodarju. Hvaljen mu bo. Še bolj pa Giacomo Decaneva.

gledališča

VERDI

Danes, 9. t.m., ob 20. uri (red G) bo na sporedu peta predstava Rossinijeve opere »La donna del lago«.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red 2. nedelja) bo Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine predstavil »Eroe di scena, fantasma d'amore« G. Pressburgerja. V abonmaju odrezek št. 7. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 3 ure. Jutri počitek.

Od 11. do 16. t.m. bo v Trstu gostovalo gledališče Centro Teatrale Bresciano z Ibsenovim delom »Il piccolo Eyolf«. Režija Massimo Castri. V abonmaju odrezek št. 8. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

Danes, 9. t.m., jutri, 10., in v torek, 11. t.m., ob 19.30 ponovitve: »KRST POD TRIGLAVOM«, retrogardistični dogodek.

Mala dvorana

V soboto, 15. t.m., ob 10. uri: Boris A. Novak »V ozvezdju postelje«. PDG Nova Gorica.

Okrogla dvorana

V petek, 21. t.m., ob 22. uri: Martin Sherman »Mesija«. Režija — Vinko Moederdorfer.

Velika dvorana Slovenske filharmonije

V soboto, 15. t.m., ob 19.30: Komorni ciklus »Slovenski komorni ansambli«. Člani in gostje ansambla Camerata Slovenica.

Srednja dvorana

V drugi polovici februarja bodo na sporedu: Filmi Volkerja Schloendorfa. V četrtek, 20. t.m., ob 19. in 21. uri: Jalung Kang: Multivizija s šestimi projektorji, predava Tone Škarja.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 10. t.m., ob 20.30 v gledališču Rossetti bosta nastopila pianist Francesco Nicolosi in čelist Myung Wha Chung.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Foto Trst 80 sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v petek, 14. t.m., v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Frančiška 20 - ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Vabljeni člani in prijatelji.

KD Prosek-Kontovel priredi OTROŠKI PUSTNI PLES v torek, 11. februarja, ob 15. uri v kulturnem domu na Proseku. Vabljeni vsi otroci.

Društvo zamejskih likovnikov vabi svoje člane na redno sejo jutri, 10. februarja, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani.

Pustni odbor Mačkolje priredi PLES danes, 9., in v torek, 11. t.m., ob 20. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec priredi danes, 9. t.m., ob 15. uri otroško pustno rajanje.

SKD Vigred vabi na otroško pustno rajanje, ki bo v društvenem prostoru (bivši vrtec) danes, 9. t.m., ob 15.30 do 18. ure.

SKD Vigred in gostilna Gruden iz Šempolaja vabita na pustni ples z ansambelom Zvezde v torek, 11. t.m., s pričetkom ob 20. uri. Čaka vas dobra večerja in velika zabava. Rezervacije v gostilni Gruden, tel. 040/200151. Vabljeni!

KD Vesna in ŠD Mladina vabita danes, 9. t.m., ob 15. uri v Dom A. Sirk na otroško pustno rajanje.

KD Rdeča zvezda in SK Kras prirejata v okviru praznovanj dneva slovenske kulture v športno-kulturnem centru v Zgoniku: 23. t.m. ob 17. uri koncert godbe na pihala iz Nabržine. Sodeluje domači pevski zbor. Vabljeni!

GLASBENA
MATICA
TRST

v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu.

Koncertni ciklus

MLADI MLADIM

V četrtek, 13. t.m., ob 18. uri v avditoriju deželnega sedeža RAI v Trstu, Ul. F. Severo 7.

Cveto Kobal - flavta
Igor Saje - kitara
Volodja Balžalorsky - violina
Vabljeni!

kino

LA CAPPELLA UNDERGROUND — kino ARISTON — 11.00 La rivolta di Giobbe, dram., Madž., 1983, 105'; r. Invre Gyongyossy in Barna Kabay; i. Ferenc Zenthe, Hédi Temessy.

ARISTON — 15.30, 22.00 Ginger e Fred, kom., It. 1985, 126'; r. Federico Fellini; i. Giulietta Masina, Marcello Mastroianni.

EXCELSIOR I — 16.00, 22.15 Troppo forte, kom., It. 1986, 110'; r. Carlo Verdone; i. Carlo Verdone, Alberto Sordi
EXCELSIOR II — 15.45, 21.45 Il mistero di Bellavista, kom., It. 1985, 95'; r. Luciano De Crescenzo; i. Benedetto Casillo, Sergio Solli.

FENICE — 16.00, 22.15 Senza scrupoli, er., It. 1985, 90'; r. Tonino Valeri; i. Marzio Honorato. (CC)

GRATTACIELO — 15.30, 22.15 Rocky IV, dram., ZDA 1985, 91'; r. Sylvester Stallone; i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgren.

NAZIONALE I — 15.30, 22.00 L'arcobaleno selvaggio, pust., It. 1985, 96'; r. Anthony M. Dawson; i. Lewis Collins, Klaus Kinsky. (Matineja je odpovedana)

NAZIONALE II — 15.30, 22.00 Rambo 2 - La vendetta, dram., ZDA 1985, 93'; r. George Pan Cosmatos; i. Sylvester Stallone, James Cameron.

LUMIERE FICE — 10.00, 11.30 I quattro filibustieri, ris.; r. Walt Disney. 16.30, 22.00 Piccoli fuochi, dram., It. 1985, 105'; r. Peter del Monte; i. Dino Jakšič, Valeria Golino.

EDEN — 15.30, 22.00 Apprendiste viziose in Giochi amorosi, porn., (CC)

NAZIONALE III — 16.00, 22.00 La casa delle vedove, porn., (CC)

CAPITOL — 16.00, 22.00 Sono un fenomeno paranormale, kom., It. 1985, 105'; r. Sergio Corbucci; i. Alberto Sordi, Eleonora Brigliadori.

ALCIONE — 16.00, 21.30 Amadeus, dram., ZDA 1984, 157'; r. Milos Forman; i. Tom Hulce, F. Murray Abraham.

MIGNON — 15.00, 22.15 Quel giardino di aranci fatti in casa, kom., ZDA 1982, 110'; r. Herbert Ross; i. Walter Matthau, Dinah Minoff.

VITTORIO VENETO — 15.30, 22.00 Scandalosa Gilda, er., It. 1985, 95'; r. Gabriele Lavia; i. Gabriele Lavia, Monica Guerritore. (CC)

RADIO — 15.30, 21.30 Leccami Lucy, porn., (CC)

Prepovedano mladini pod 14. letom (C) - 18. letom (CC)

Tabor mladih priredi jutri, 10. t.m., v Prosvetnem domu na Opčinah

PLES na temo
»NOČNA BITJA«

Pričetek ob 20.30.

Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 9. februarja
POLONCA

Sonce vzide ob 7.16 in zatone ob 17.22 — Dolžina dneva 10.06 — Luna vzide ob 7.57 in zatone ob 17.49.

Jutri, PONEDELJEK, 10. februarja
VLASTA

Plimovanje danes: ob 03.44 najnižja —19 cm, ob 09.18 najvišja 45 cm, ob 15.57 najnižja —67 cm, ob 22.36 najvišja 46 cm.

Plimovanje jutri: ob 04.18 najnižja —22 cm, ob 09.20 najvišja 42 cm, ob 16.24 najnižja —63 cm, ob 23.02 najvišja 46 cm.

Vreme včeraj: temperatura zraka minus 4 stopinje, zračni tlak 1003,6 mb pada, veter 22 km/h severovzhodnik s sunki 65 km na uro, vlaga 88-odstotna, snega je padlo 4 cm, nebo pooblačeno, morje močno razgibano, temperatura morja 7,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefania Favretto, Carolina De Luca, Andrea Marchio.
UMRLI SO: 65-letni Gino Bordato, 67-letni Mario Bressan, 75-letni Luigi Furlan, 76-letna Giuseppina Grabar.

DNEVNA in NOČNA SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 9. februarja 1986
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul.

KD F. PREŠEREN IN PUSTNI ODBOR

PRIPREDITA V GLEDALIŠČU F. PREŠEREN V BOLJUNCU

PUSTOVANJE

SPORED:

DANES, 9. t.m., od 20.30 do 0.30
JUTRI, 10. t.m., od 20.30 do 0.30
TOREK, 11. t.m., od 21. do 4. ure.

DANES, 9. t.m., od 14.30 do 18. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Z ZABAVNIM PROGRAMOM

Vsak večer vas bo zabaval ansambel POMLAD razen ponedeljka, ko bodo igrali VESELI GODCI — Za jedačo in pijačo poskrbljeno.

KRIŠKI MLADINSKI KROŽEK

priredi danes zvečer

pustni ples z disko glasbo

od 21.00 do 2.00.

Vstop z vabili, ki so na razpolago v kriškem Ljudskem domu.

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

PUSTNI PONEDELJEK SPDT

Jutri, 10. februarja, v Dijaškem domu v Trstu ob 20. do 24. ure — Ples z domačo glasbo, družabne igre, nagrajevanje najljepše maske, jedača in pijača.

Vabljeni člani in prijatelji!

IVAN
GRBEC
ŠKREDELJ

priredi jutri, 10. t.m., ob 16. do 18. ure

otroško pustno rajanje

Od 20. ure dalje

PUSTOVANJE

za odrasle.

Poskrbljeno za pijačo, jedačo in veselo razpoloženje.

Vabljeni!

V torek, 11. t.m., bo v Ljudskem domu v Križu

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

od 15. do 18. ure,

PUSTNI PLES

od 21. do 4. ure.

Igra ansambel Ideja iz Bistrice.

SKD BARKOVLJE

priredi v torek, 11. t.m., v društvenih prostorih - Ul. Cerreto št. 12

otroško pustno rajanje

od 15. do 19. ure. Sledi

PLES

za odrasle. Najlepše maske bodo nagrajene.

razstave

V Tržaški galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja svoja dela Jože Čiuh.

V galeriji Babna hiša v Ricmanjih razstavlja Klavdij Klarič. Razstava bo odprta še danes od 10. do 12. ure.

V prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. F. Filzi 10 razstavlja svoja dela grafik Mauro Tonet.

V galeriji Cartesius — Ul. Marconi 16 je do 11. februarja, na ogled skupinska razstava jedkanic, na kateri sodeluje 16 slikarjev.

Od srede, 12. t.m., bo v isti galeriji razstavljal tržaška slikarka Pedra Zandegiacomo. Razstava bo odprta do 27. februarja.

čestitke

FERDO ZAFRAN iz Beograda praznuje jutri 83. rojstni dan. Vse najboljše in mnogo zdravja mu želijo vsi njegovi iz Krogelj, Ricmanj, Lonjerja in Trsta.

VLASTI RACMAN želijo za rojstni dan veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v življenju mama, oče ter Nives in Franko.

Danes praznuje 62. rojstni dan naša draga mama VALERIJA GRIZONIC. Še mnogo zdravih in srečnih let ji želijo mož Karlo ter sinova Marjan in Pavel.

Jutri, 10. t.m., praznuje v Križu svoj 18. rojstni dan KORADO SEDMAK. Obilo zdravja in sreče mu želijo mama, tata in Suzana.

Danes praznuje rojstni dan KAROLINA iz Mačkolj št. 119. Vse najboljše ji iz vsega srca želijo hčerki Emanuela in Rafaela ter Evaristo.

Danes praznujeta

ALMA in GIGI MERLINO

z Opčin' srebrno obletnico poroke.

Da bi še veliko let vesela in zdrava skupaj prenašala vsakodnevne težave, jima želijo vsi, ki so jima blizu.

Ob priliki najine diamantne poroke se zahvaljujeva vsem sorodnikom in prijateljem za številne čestitke in darila

AVRELIJA in SLAVKO

KD FRAN VENTURINI

tradicionalni

PUSTNI PLES

danes, 9. februarja

v torek, 11. februarja

od 20. do 1. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

danes, 9. februarja,

od 14. do 18. ure

Vsak dan bo igral narodnozabavni ansambel TAIMS.

Vabljeni

ŠPORTNA ŠOLA TRST

priredi

danes, 9. februarja, v Kulturnem domu v TRSTU

VELIKO OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

od 15. do 18.30 in

PUSTNI DISKO

za nižješolce in dijake nižjih razredov višjih šol od 19. do 22.30.

Nastopil bo tudi znani televizijski animator Mito Trefalt.

mali oglasi

KROJAČNICA KOŠUTA razprodaja moške in ženske plašče, lodne, obleke in kostime. Trst — Drevored d'Annunzio 11 — tel. 764-584.

LOVRIHA JOSIP (Uzenc) v Dolini št. 45 je odprl osmico.

PRODAM register-blagajno olivetti za 1.200.000 lir. Eletromarket, Ul. Salicci 1, Opčine, tel. 211155.

UPOKOJENEC — 60-letni, ločen, bi rad spoznal žensko za eventualno skupno življenje. Pisati na Oglasni oddenek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Upokojenec«.

STAREJŠA GOSPA nujno išče v našem enosobno stanovanje. Ponudbe na Oglasni oddenek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Enosobno«.

PRODAM po ugodni ceni fiat 500. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/30890.

PODJETJE išče večšega uslužbenca s prakso uvoznika - izvoznega uradovanja, po potrebi tudi trgovskega potnika. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro »Izkusnec«.

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE ali hišo z vrtom v Trstu ali bližnji okolici kupim. Tel. 414542 od 10. ure dalje.

PRODAM giulio super (edini lastnik). Telefonirati ob uri kosila na št. 814242.

PRODAM kombi fiat 900T, letnik '78, s privzdignjeno streho in z okni. Tel. 040/226420.

KUKUKEVI v Doberdobi so odprli osmico. Nudijo pristno vino in svež domač prigrizek.

PRODAM vespo PX 200, letnik 1982 v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 040/212417.

VELIKO TRŽAŠKO PODJETJE išče sodelavca/ko za zunanje delo. Možnost dobrega zaslužka za osebe vseh starosti. Pisati na Oglasni oddenek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, pod šifro »NUJNO«.

PRODAM moto guzzi 350. Telefon 040/224407.

LEKCIJE iz matematike nudim za vse stopnje. Tel. 003865/21972.

OSMICO je odprla Marija Gombač v Lonjerju št. 291/1. Toči belo in črno vino.

PRODAM akacijeve kole. Tel. 040/226322 ob uri kosila.

Ul. Calatafimi 17, Nichelino — TO. ZARADI POTOVANJA prodam pando super 45, rabljeno malo časa. Telefonirati v večernih urah na št. 040/229224.

ZAVAROVALNA AGENCIJA UNIPOL — Milje, Trg Curiel 2/A, išče uradnico/ka za začasno zaposlitev (doba 1 leto). Po možnosti trgovska izobrazba. Prošnje in curriculum vitae poslati na zgornji naslov do 15. februarja.

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV
PLAŠČEV
VSEH VELIKOSTI
IN ZA MOČNE POSTAVE

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

LOTERIJA					
BARI	59	4	57	56	87
CAGLIARI	76	41	48	4	84
FIRENCE	45	32	50	11	78
GENOVA	83	10	90	67	3
MILAN	68	19	52	11	71
NEAPELJ	51	14	80	8	56
PALERMO	44	56	23	74	8
RIM	34	25	17	10	65
TURIN	65	30	48	42	62
BENETKE	77	81	35	84	30

ENALOTTO

X 2 X 2 2 X X X 2 2 1 1

KVOTE:

12 — 59.797.000 lir
11 — 1.465.000 lir
10 — 130.000 lir

Kraški pust: vrednotenje slovenskih običajev in šegavo obravnavanje vsakovrstnih vprašanj

Pustovanje na Primorskem

KO SO VOZOVE ŠE VLEKLI KONJI...

Na meji med Jugoslavijo in Italijo, v alpskem in predalpskem pasu, vse do Jadranskega morja, živijo bogati pustni običaji, ki s številnimi sestavinami pričajo o svoji veliki starosti in izvorni kulturi njihovih nosilcev. Da so se vsi ti običaji ohranili do današnjih dni je vzrok v njihovi izredni vitalnosti in prilagodljivosti. Na najzanimivejše pustne običaje naletimo na etnični meji med slovanskim in romanskim svetom, kjer imajo, kot kaže, posebno vlogo pri ohranjanju narodne identitete. Oglejmo si na kratko najzanimivejša ljudska pustovanja od severa proti jugu, na obeh straneh jugoslovansko-italijanske meje.

Glavna pustna oseba v Režiji je babac ali Drumihič. To je s senom natlačena lutka, ki jo na pepelnico sredo zažgejo. Sicer pa je za Režijo značilno, da se maskirajo dekleta v ta lipe ali ta bile maskare. V spremstvu starejše botre so nekdanje hodile od hiše do hiše in v vsaki ob zvokih citiravcev odplesale z gospodinjo tri obredne plesje. Druga dagačanja v Režiji za pusta niso poznali, razen da so se ob zvokih citire do mile volje naplesali kar sredi vasi, na gorjci.

Z ljudskimi pustovanji je izredno bogata Benečija. Vsaka beneška vas pokaže za pusta nekaj posebnega in samosvojega, kot bi tekmovala med sabo. Danes ugotavljamo, da je prenekatere beneško pustovanje zamrlo, še preden ga je kdo preučil ali fotografiral. Škoda. Zanimiv spomin na izumrlo pustovanje je leta 1950 ohranil v sliki in besedi novogoriški slikar Pavle Medvedšek. Na tem mestu ga omenjam zato, ker je bilo to pustovanje doma na desnem bregu Soče, na območju Kanalskega Kolovrata, ki v številnih kulturnih sestavinah kaže beneški značaj. Ob prelomu stoletja so za pusta tod še nastopali originalni pustni liki Bruljar, Frodljar, Škožuhar, Braja in Ramašton, ki jih danes na žalost ni več. Opisani in narisani so v knjigi Nika Kureta Maske slovenskih pokrajin.

Kljub vsemu pa številna beneška pustovanja še živijo, kar je lahko v čast Beneškemu Slovenscu, saj je tudi star pustni običaj in z njim pustna maska del narodne kulture.

V vseh pregledih beneških pustnih običajev se na vidnem mestu omenjajo blumarji. Doma so v vasi Črni vrh. Od drugih beneških pustov se razlikujejo po načinu maskiranja. Oblečeni so v belo oblačilo, na hrbtu nosijo z vrvoj privezane zvonce, na glavi pa dekorativno kapo, spleteno iz paludja in okrašeno s pisanimi papirnatiimi trakovi. Zanje je značilno, da obhod vasi izvršijo v teku, po vedno isti poti, ki jo večkrat pretečejo. Nekaj podobnega izvajajo le še skoromati v Brkinih, kot uvodni del svojega tradicionalnega obhoda vasi. Zdi se, da so najlepša beneška pustovanja ohranjena v vaseh Nadiške doline. V Roncu sta znana pustna »heroja« nadangel Mihael in hudič, v Mrsinu spektakularni petelin, v Mažerolah ta križnat in ta kožnat, v Čeneboli zurle, ob omenjenih pa še številni drugi pustovi, ta lepi in ta grdi, ta mladi in ta stari. Težko jih je vse na kratko opisati in zraven še njihove vrugolije. Vsaka vas ima svoj pustni »scenarij«, ki določa kdaj hodijo pustovi po vasi, kakšna je njihova pot in kaj počenjaajo na svojem obhodu. S tem pa ni rečeno, da je čisto vse predpisano. Mnogo je odvisno od njihove improvizacije in domiselnosti. Vsako pustovanje je nekakšno ljudsko gledališče, kjer vsak lahko pokaže svoj talent za igro in šalo ter dobi priložnost za svojersten obračun z vaškimi zoprniki. Sestavni del obhoda je skoraj povsod pobiranje darov, s katerimi pustovalci krijejo stroške pustne pojedine in plesa. Če kaj ostane se pa porabi za druge potrebe fantovske družbe ali za splošne vaše koristi. Zato je danes namesto klobas zaželen tudi denar. Del pustovalskega scenarija, ki je po vsebini skupen vsem pustovanjem, po izvedbi pa se močno razlikuje od vasi do vasi, je zaključek pustovanja, usmrtilcev Pusta. To se navadno dogaja na pepelnico sredo. Ponekod Pusta obsodijo v pravem sodnem procesu, nato pa ga ustrelijo, zažgejo ali kako drugače umorijo. V Mažerolah ga npr. vržejo v prepad.

Na jugoslovanski strani imajo ljudska pustovanja iste sestavine kot pri Slovencih v Italiji. Če pogledamo najprej v Drežnico in njene vasi, spoznamo enega najpopolnejših vzorcev sta-

rega ljudskega pustovanja. Njegov nosilec je fantovska družba, ki je za ta primer izredno dobro organizirana. Fantje se začnejo sestajati takoj po Novem letu. Skrbijo za izdelavo in popravilo mask in si razdelijo pustovalske vloge, po »scenariju«, ki je že dolgo v veljavi v drežniških vaseh. Značilni liki ali ablička drežniškega pustovanja so: ta grdi, par ta lepih, par ta starih, pust (debeluhar) in seveda godec, brez katerega ne mine nobeno pustovanje, ne na tej, ne na oni strani meje. Na Vrhu pri Dobrdbu povabijo včasih celo godca z jugoslovanske strani, da pride igrat na pustovanje. Drežniško pustovanje se deli na dva dela. Najprej poteka dopoldne disciplinirani obhod vasi, ko dostojanstveni par ta lepih in ta starih, skupaj s pobiralcem, godcem in vodjem spreveda vstopa v hiše in nabira darove. Popoldne pa je na vrsti igrivi, zafrkantski in za otroke tudi grozljivi del pustovanja, ko se sredi vasi odvija pravi pustni teater, v katerem sodelujejo vse drežniške maske, zraven pa še vaščani.

Cerkljansko pustovanje — laufarija, je v primerjavi z drežniškim nekako bolj mestno, ugajeno in turistično. Velika vrednost laufarije so zanimive, skoraj umetniško oblikovane maske, ki verjetno predstavljajo ironizacijo cerkljanskih osebnosti v času, ko je Cerkljevo izgubljalo vaški in pridobivalo trški značaj. Sicer pa se med laufarje mešajo tako pustni liki iz živalskega in rastlinskega sveta, kot tudi simboli splošnih človeških slabosti in tegob. Glavna dinamična lika sta dva ta tirjasta. Vsa pozornost laufarije je usmerjena v obsodbo Pusta, ki ga na koncu ta star pobije z botam. To se je včasih dogajalo na pustni torek, NAŠKO KRIŽNAR

NADALJEVANJE NA 9. STRANI

Slabo vreme jo je včeraj pošteno zagodlo Kraškemu pustu, saj je bil organizacijski odbor zaradi snega in vetra prisiljen odpovedati sprevod in ga preložiti za teden dni. Po svoje jo je vreme zagodlo tudi nam pri Primorskem dnevniku, ki smo na tem mestu predvideli fotografijo zmagovalcev jubilejnega Kraškega pusta. Prilogo pa smo kljub temu ohranili, saj se nam je zdelo vredno objaviti zbrano gradivo in razmišljanja o pustovanjih na Krasu in, širše vzeto, na Primorskem. Namesto letošnjih zmagovalcev pa smo poiskali v arhivu posnetek iz časov, ko so vozove še vlekli konji.

V 20 letih sodelovalo na tisoče naših ljudi

Pogovor z Rudijem Wilhelmom, enim od »začetnikov« Kraškega pusta

Sneg in burja sta pripravila včeraj jubilejnemu Kraškemu pustu pravcato neprijetno pustno šalo. Slabo vreme jo je zagodlo organizatorjem in prepričilo, da bi na najlepši način proslavili svoj dvajseti jubilej. Naši veseljaki, pustni organizatorji in delavci z Opčin in iz vseh drugih sodelujočih vasi, ki so skozi dve desetletji s svojimi domislilci in pikro ustvarjalnostjo dajali in še dajajo kisika tej naši osrednji pustni manifestaciji, bodo morali tako počakati še teden dni na veliko slavo.

V teku let se je s Kraškim pustom neposredno ali posredno »bavilo« na tisoče naših ljudi: od tistih, ki so pripravljali načrte za vozove, do tistih, ki so vozove opremili, od kreatorjev pustnih oblek in mask, do »protagonistov« na vozovih. Kraški pust je znal skratka v teh letih »pritegniti in mobilizirati ljudi od Nabrežine pa do Bazovice«, kot nam je povedal eden od še živčih pobudnikov manifestacije,

Rudi Wilhelm z Opčin.

Rudi sam pravi, da je bil med »začetniki« sedanjega Kraškega pusta. »Leto pred prvim Kraškim pustom je nekaj domačinov na Opčinah pripravilo nekakšno domače pustovanje, na katerem so med drugim spustili pusta v veselje. Ob tej priložnosti je padla zamisel, da bi lahko pripravili široko prireditev, pri kateri naj bi sodelovale tudi druge bližnje vasi. Ideja je prišla iz vrst skupine domačinov veselega značaja, Rudija Vremca, dr. Hlavatyja, dr. Križniča, Suligoja. Na prvem Kraškem pustu so sodelovale vasi vzhodnega Krasa, od Bazovice do Opčin, naslednje leto pa se je sodelovanje razširilo tudi na zahodni Kras. Pobuda je takoj žela uspeh. Po posameznih vaseh so z navdušenjem pristali na sodelovanje. Pust in priprava pusta sta vprežila v delo tudi ljudi, ki se sicer niso mnogo udeleževali v kulturnem in družbenem življenju. Po vaseh so nastali vaški pustni odbori,

ki so skrbeli za pripravo voz.«

»Udeležba na Kraškem pustu je z leti nihala. Nekatere vasi so sprva zelo zagnano sodelovale, nato je zani-

nje za Kraški pust počasi splahnelo, po nekajletnem premoru pa se je spet razživilo. Mesto tistih vasi, ki so se začasno umaknile s prizorišča Kraškega pusta, so zapolnili prihodi drugih vasi. Udeležba je bila vsekakor še vsako leto zadovoljiva in se je zadnja leta še razširila na nekatere vasi z Goriškega in iz matične domovine.« je ocenil dosedanje prireditve Rudi Wilhelm.

V teh letih seveda ni šlo brez težav. »Največja težava je bila in ostaja pomanjkanje finančnih sredstev. Koordinacijski odbor Kraškega pusta nima lastnih podpor. Obrača se zato na ustanove, da iztrži nekaj prispevkov, s katerimi naj bi krili stroške. Odbor skrbi za sobotno prireditev, pripravi oder, poskrbi za zavarovanje vseh udeležencev na vozovih. Tudi vaški odbori imajo največ težav s sredstvi. Pri pripravi voz si morajo sami pomagati, z nabiralnimi akcijami po vasi in s prostovoljnimi prispevki. Koordinacijski odbor dodeli nato vsakemu udeležencu denarno podporo za prisotnost, ki pa gotovo ne zadošča za vse stroške.«

Rudi Wilhelm se je tudi letos, že dvajsetič zapored, predal pripravam na Kraški pust. »Priprave na pust stečejo v bistvu po Novem letu. Pri nas na Opčinah je voz pripravljala skupina približno desetih entuziastov: delali smo v večernih urah, po delu. Tako je bilo tudi po drugih vaseh. Letos jo je nam in tudi ostalim zagodel koledar, saj smo imeli v bistvu le mesec dni na razpolago za pripravo vozov.«

Kakšne pa so perspektive po dveh desetletjih prireditev? Po mnenju Rudija Wilhelma se ni bati za bodočnost. »Kraški pust je pritegnil v zadnjih letih lepo število mladih, ki s časom prevzemajo na lastna ramena dediščino prvotnih organizatorjev in njihovih naslednikov.«

Kljub temu spodbudnemu pomlajanju ostaja Rudi Wilhelm eden od stebrov Kraškega pusta. Sodeloval je pri organizaciji dosedanjih sprevodov, pri pripravi dvajsetih vozov, tudi letos pa mu ne bo uspelo, da bi stopil na voz svojih Opčin. »Preveč je drugega organizacijskega dela, ki ga je treba opraviti ob sprevodu...« nam je skromno dejal.

MARJAN KEMPERLE

Slovenci tudi v pikri pustni ironiji

Pustne šege se na našem Krasu kot po vsej Sloveniji enakomerno ponavljajo že od daljne preteklosti. Prav tako segajo v davnino prve pustne maske, ki so se iz leta v leto množile in razširjale po vaseh in trgih. Na Krasu sicer ni bilo značilnih mask, kar pa ne pomeni, da kraški ljudje niso bili iznajdljivi. Pustni običaji so združevali več vasi v veselju, zabavi in petju. Ljudje so za nekaj časa pozabili na svoje probleme, težave in na težko kmečko življenje. Pustna doba je prinesla našemu delovnemu človeku razvedrilo zbistrila mu je um v dovtipih in satiričnih domislicah, pripeljala ga je do tega, da je na šaljiv način izpovedal dejstva, ki jih drugače ni mogel. Saj to je čas, v katerem se človek čuti sproščene in ko lahko svobodno, na šegav način izpove vse, kar misli.

Najbolj znane pustne prireditve na Primorskem so »pustovje« v Drežnici v Soški dolini, »laufarija« v Cerkljem, »škoromati« v Brkinih in »blumarji« v Črnem vrhu nad Podbošcem. Če se premaknemo nekoliko bolj daleč od naših krajev, najdemo v Kastavščini »zvonce« in v Ptujju »kurentce«.

V pustnem času so otroci in mladinci hodili od hiše do hiše in nabirali fancelje, krofe, jajca in klobase. Seveda so bile navade od vasi do vasi različne. Škedenjci bi znali marsikaj povedati o svojem pustnem slavlju, o skrbnih obredih, ki je mit pust na višku svoje slave ali ko se vršijo pogrebne svečanosti.

Značaj tega pustnega slavlja pri našem narodu je vseskozi ljudski. Saj je bilo pustno veselje, še zlasti

v naših krajih in v času polpretekle zgodovine, nekaj, kar je družilo stare in mlade, ne glede na vse razlikosti. Ta ljudski značaj so imeli v mislih tudi pobudniki kraškega pusta. Zamisel o veliki pustni povorki, pri kateri bi sodelovalo čim večje število naših vasi, je prišla na dan na zasedanju odbora za upravo Prosvetnega doma na Opčinah v januarju 1967. Ker je bila zamisel utemeljena in koristna za našo skupnost, je odbor sklenil organizirati že v tistem letu pustno povorko. Skupina ljudi, ki ji je bila ta naloga poverjena, je izdelala načrt, ki se je delil na tri dele: pustna povorka, kronanje kralja Pusta na starem trgu Brdine in zaključni maskaradni ples. Prva velika pustna povorka je doživela velik uspeh. Sodelovalo je 17 alegoričnih vozov in pred tisočglavo množico je bil prvič kronan kralj Pust.

Od takrat so se pustne povorke odvijale redno vsako leto na Opčinah, ki so zemljepisno osrednji kraj gornjega Krasa; bile so v skladu s tradicijami naših prednikov, ki so znali v pustnem času ohraniti posebnosti našega značaja in narodno zavest.

Kraški pust, ki je sad organizacijskega truda vseh vaških odborov, hoče torej pokazati enotnost vseh Kraševcev in njihovo voljo, da se ohranjajo in razvijajo kot slovenska narodnostna skupnost.

RUDI VREMEC

(Op.ur.: Članek smo povzeli iz brošure, ki jo je ob desetletnici Kraškega pusta izdal pripravljalni odbor)

Kako se slovenski humor izkazuje v 20 letih kraškega pusta

Z ironično fantazijo o sebi in o nasprotnikih

Leta 1969 je v pustni povorki openškega Kraškega pusta lezel tudi velik polž, ki je iz Rima nosil na svoji roževinasti grbi pravice za Slovence, ki živimo v Italiji. Polžu se je že kmalu zataknilo in je verjetno običal v gostem prometu prestolnice, ali pa ga je kar povozil avto, drugače bi tudi po polževu prišel v našo deželo, morda bi mu uspelo priti še dlje...

Na vrsti so bila tudi krajevna vprašanja; od nekdanjega smetišča pri Trebčah do drugih krajevnih nadlog.

Del vozov se nanaša na stare običaje in navade naših vasi, pa tudi ta »folklorna« komponenta najde svojo aktualizacijo ter nacionalno in družbeno obeležje.

Naš človek je zmožen smeha in ironije, vendar mu pust ne pomeni samo brezskrbne zabave. Ko na-

njenost prebijamo. Tudi v tem smislu nam vozovi Kraškega pusta veliko povejo. Kritiziramo druge pa tudi same sebe in naše organizacije. Marsikateri voz je bil dokaj ostro zastavljen, brez tistih zavor, ki jih konec koncev zahteva določena politična igra, pa čeprav je ta igra bolj za pravice.

Ironija, predvsem pa možnost, da se ob hudih problemih tudi smeje, dosega tisti katartični učinek, ki je konec koncev osnova pusta. Prav ta katartični učinek vozov bi veljalo posebej poudariti. Ob karikaturi nekega problema se smejemo, kaj spijemo, se veselimo. Na ta način presegamo, vsaj za en dan, problem, ki je živ in neprijeten.

Če na primer primerjamo Kraški pust z miljskim, opazimo, ne glede na vložena sredstva, marsikatero razliko. V Miljah prevladujejo barve, koreografija, likovni efekti, čeprav je sedanjost prisotna tudi tam. Na Opčinah so vozovi manj bleščeči, zato pa mnogo bolj pikri. Ujeti so v naš vsakdan, v njih pa je očitna volja, da do tega vsakdana vzpostavimo tisto distanco, ki jo zmore ironija. To pa seveda ni malo, čeprav je pust.

Na svoj način raste Kraški pust iz tradicije, ko pust ni bil samo pust, ko je bil obred. Obred z istimi maskami, ki so bile možne, ker se je pred stoletji čas meril z drugačnimi urami. Kraški pust je ritual, ko sprejemamo nase in hkrati odganjamo to, kar nas tare kot ljudi in narod. Sprejemamo nase z ironijo (kot ironijo usode?) in odganjamo s smehom in veselico. Vsekakor je Kraški pust izjemno vezan z našim življenjem. Je satirična vinjeta, ki jo upodobimo z večjo ali manjšo fantazijo, kajti marsikdaj te Kraški pust preseneti; prav zaradi fantazije, o kateri prevečkrat podvomimo, da smo je v teh nelahkih časih še vedno sposobni. Josip Tavčar bi zapisal, da kljub vsemu prevlada mediteranski duh...

ACE MERMOLJA

Želja po obujanju tradicije

Letos slavi Kraški pust svoje deseto slavlje. Nastal je iz želje, da obudijo Kraševci tradicije veselih in brezskrbnih dni, ki vsako leto pretrgajo tok našega vsakdanjega življenja.

Spomin na težke dni, ko nam je fašistična oblast med dvema vojnama prepovedala našo besedo, naše kulturne prireditve in naše vaške veselice, je okrepil pobudo, da oživimo naše stare šege in navade in da se v novih poveljih časih počutimo zopet Kraševci v vsej svoji bitnosti in zavesti, da hočemo ostati taki in zvesti izročilom prednikov na vseh področjih našega življenja: v prizadevanjih za naš obstoj, za naš kulturni napredek, za naš ekonomski dvig, seveda pa tudi v našem značaju in temperamentu.

Zato smo oživili tudi navade, ki so potekale na Krasu v znamenju veselja in pozabe na skrbi, ki pestijo vsakega človeka na svetu pri vseh narodih. Obudili smo pustne prireditve in plesne šegave domislice in vsaj v pustnih dneh dovoljene šale. Vse to bo prišlo do izraza v letošnjem jubilejnem desetem pustu, ko se bodo naše vasi udeležile osrednje kraške pustne prireditve na Opčinah.

ROBERT HLAVATY

(Op. ur.: Hlavatyjeve misli o pustu smo povzeli iz brošure, ki jo je ob desetletnici Kraškega pusta izdal organizacijski odbor)

Ne nameravamo tu pisati o pravi-
cah, ki jih noče biti, saj je to stal-
ni refren vseh naših zborovanj in
sej in seveda tudi našega pisanja.
Vprašanje pravice in diskriminacije
pa se nam zdi tudi osnovna smerni-
ca Kraškega pusta, ki se vije skozi
dva desetletja. Če malce postrgamo po
spomenu, če pregledamo stare foto-
grafije, če preberemo kak članek,
nam postane takoj jasno, da je Kra-
ški pust ironičen dnevnik naše slo-

pravimo voz, ne skrbimo le za lepoto
videz, za barve, za razigrano
vzdušje. Damo si tudi duška in krep-
ko udarimo tam, kjer boli in po
krivcih naših bolečin.

Ne upam si trditi, da je družbe-
na kritičnost v vsakem primeru od-
lika; lahko pomeni tudi določeno u-
tesnjenost in nekaj te utesnjenosti v
naši skupnosti prav gotovo je, saj
bi težko bilo drugače. Vsekakor pa
je prav pust možnost, da to utes-

DOSEDANJI ZMAGOVALCI

- 1967 nagrad še niso uvedli
- 1968 KONTOVEL »Tunara«
- 1969 KONTOVEL »Mejni prehod«
- 1970 ex aequo: KONTOVEL
- »Rusi most 1900«
- TREBČE »Paket«
- 1971 BANI »Podgana«
- 1972 PROSEK »Kras 72«
- 1973 PROSEK »Kraški modras«
- 1974 PROSEK »Zgodovina Krasa«
- 1975 KONTOVEL »Exodus«
- 1976 FERLUGI
- »Zlorabljeni Kras«
- 1977 KRIŽ »Kraški derby«
- 1978 TRNOVCA
- »Kirurška pomota«
- 1979 PRAPROT »Ufa, ti UFO«
- 1980 PRAPROT »Črno zlato«
- 1981 TRNOVCA »Naša žalost«
- 1982 PRAPROT »Mir«
- 1983 ex aequo: TRNOVCA »Lju-
bezen, prijateljstvo in mir«
- PRAPROT »Mundial '82«
- 1984 PROSEK - KONTOVEL
- »Stric SAM finansira
italijansko zakusko«
- 1985 PROSEK - KONTOVEL
- »Biti ali ne biti«

venske usode. Sproščeni in neveza-
ni humor je na svoj način luksu-
s, večina vozov nas je peljala in nas
pelje k najaktualnejšim problemom,
ki tarejo širšo, ali pa našo ožjo dru-
žbo. Ne bi tu naštevali letnic, ven-
dar smo se na Kraškem pustu so-
očali z razlaščenjem zemlje, s
protislovenskimi gonjami, z lažnimi
perspektivami Trsta, z nastankom
melonarstva, s problemi kraških re-
zervatov in pa s širšimi vprašanji,
kot so zaščita okolja, energetska kri-
za, s problemom jedrskih raket itd.

DRUŠTVENA GOSTILNA OPČINE

Najemnik DEBENJAK NADA

Odlična izbrana kuhinja —
Grill — Domača kuhinja

OPČINE — Proseška ul. 39

VSE ZA ZIMO

START sport

OPČINE — Narodna ul. 87
Tel.: 213-193

PROSEK 551
Tel.: 251-040

Zadružna prodajalna na Opčinah

OPČINE — Alpiska ul. 87 — Tel. 211-054
Urad: Alpiska ul. 95 — Tel. 213-274

SELF - SERVICE

DESPAR

NAO - BRAIDOT s.n.c.

Ul. dei Papaveri 3 — OPČINE

jestvine — salame — siri — sadje — zelenjava
meso — divjačina

TEDENSKÉ POSEBNE PONUDBE

adriaimpex S.p.A.

UVOZ - IZVOZ - PREDSTAVNIŠTVA

Pooblaščen izvoznik:

IVECO - FIAT - PIRELLI - COMETTO

Industrijska vozila, originalni rezervni deli
in gume za Jugoslavijo

TRST — Ulica Geppa 9
Tel. (040) 68802 - 64489 - 62254
Fil.: GORICA — Korzo Verdi 59
Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

C.G.R.

SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA

D.Z.O.Z. - Uvoz-izvoz
Telefon: 69316 - 69558 - 61579 - 69248 - 630089
Teleks: 460559
TRST - Ulica Geppa 9
PP185

1946 **40** 1986

Filiala GORICA:
Piazzale Martiri per la Libertà d'Italia 5

OMNIA COMMERCE

di S. Savarin

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

SIAT

SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21 - tel. 62176

Filiala v GORICI: Korzo Italia 205
tel. (0481) 87213

PAPIRNICA — IGRAČE — BOMBONIERE

Ulgheri - Pavat s.d.f.

Opčine — Narodna ul. 48 — Trst — Ul. Limitanea 2
Obveščamo vas, da v naši trgovini dobite
veliko izbiro pustnih mask in potrebščin
s posebnim popustom

od **10%** do **25%**

V dar dobite simpatično masko!

KMEČKA
IN OBRTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA
V NABREŽINI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

Vaša banka

Slovenske ljudske maske v openskem Prosvetnem domu

Kraški pust se je začel minuli torek z večerom o slovenski ljudski maski. Ob korantih s Ptujkega polja (levo) so se predstavili med drugimi beneški blumarji (v sredi) in laufarska skupina s Cerkljanskega (desno)

● Pustne šege in običaji na Primorskem

NADALJEVANJE S 7. STRANI
danes pa iz turističnih razlogov v nedeljo.

Vsi doslej omenjeni pustni običaji so iz alpskega in predalpskega sveta. Kot sem že omenil v uvodu, pa tudi v okolici Gorice in na Krasu Slovenci še danes častijo Pusta s številnimi, nič kaj resnimi proslavami. Šele pred kratkim (leta 1984) smo etnologi širši javnosti predstavili zanimivo pustovanje na Vrhu, ki dotlej ni bilo deležno velike strokovne pozornosti. Pač pa je bilo o njem, kot tudi o pustovanjih v sosednjih vaseh posnetih nekaj dokumentarnih filmov (Zdenko Vogrič). Tu di na Vrhu, podobno kot v Drežnici, vso organizacijo vodi fantovska družba. Priprave se začnejo takoj po sv. Treh kraljih. Fantje zapijejo pusta, to pomeni, da s svojo udeležbo na fantovskem večeru v gostilni potrdijo sodelovanje pri pripravah. Če hočejo, da pustovanje dobro uspe, se morajo vsi dobro potruditi. Pomagajo jim tudi dekleta. Vrhovski »scenarij« je eden najkompletnjših, kar jih poznamo med slovenskimi pustovanji. Vsebuje tradicionalne, od starejših generacij podedovane, šemske like, kot so: par ta lepih (mornar z nevesto), par ta starih, pepeljuharja, godca in pobiralca, ter številne druge, neobvezne like. Pustna vloga pepeljuharjev (ime so dobili po nogavici s pepelom, s katero tolčejo zlasti dekleta in otroke) je podobna vlogi ta grdih abličij v Drežnici ali ta tirjastih v Cerknem. Mogoče so prav te živahne, demonske figure najstarejši preostanek predkrščanskih pustovanj. Te figure so lahko posebljenje starega pustnega »heroja«, prednika in demona, ki je v davnih časih spravljal v strah vse ljudi, danes pa je nevaren le še otrokom. Divjanju pustnega sprevoda se postavi v bran tisti del vrhovskih vaščanov, ki je na strani vaškega reda. Pozno popoldne zastavijo pustove (»vrhovske zveri«) z barikado in jih po sodnem procesu postrelijo. Zdaj nastopi dramski preobrat, ki je edinstven med slovenskimi pustovanji. Višek vrhovskega pusta je oživljanje mrličev z vinom. Sledi pravo vstajenje, parafraza biblične skrivnosti. Na ta način je simbolično prikazan konec starega in začetek novega leta (življenja). Kljub temu na Vrhu na pepelnično sredo zažgejo lutko Pusta in tako podobno kot v sosednjem Doberdobi z ognjem označijo pravadni pomen pustnih običajev — praznovanje Novega leta.

Vipavska dolina doslej ni slovela po podobnih pustovanjih, kot sem jih zgoraj opisal. Vendar podrobnejši razgovor z domačini lahko odkrije marsikaj. Zanimivo je bilo pred leti odkritje pustnega lika drikelca v Batujah, Selu, Malovšah in Črnicah. To je bil osrednji lik pustnega sprevoda, po svoji vlogi nekakšen sorodnik drežniških, vrhovskih in cerkljanskih demonskih likov. Opasan z verigami je za sabo vlekel na verigi »drikelca«, del konjske vprege voza. Po tej napravi je tudi dobil ime. Podil se je za otroke in dekleti ter zganjal razne norčije. Na žalost se po letu 1953 ni več pojavil, ker tudi pustovanja niso več imela vsevaškega značaja. S tem smo se približali vzroku za propad starih pustovanj. Večina od njih je propadla, ker se je zaradi družbenega razvoja zrušil njihov organizacijski okvir — fantovska družba. Niko Kuret je večkrat zapisal, da se usodno preoblikovanje pustnih šeg pokaže, ko se

kot nosilci pustovanja pojavijo otroci. Danes vidimo otroke kot male blumarje tudi na Črnem vrhu v Benečiji. Kjer pa je pustna tradicija dovolj močna, celo daljša, večletna prekinitev ne ogrozi obstoja pustovanja. Veliko prekinitev sta povzročili svetovni vojni, pa tudi težki časi po drugi vojni, ko se na stare vaške običaje ni prav nič prijazno gledalo. Tako je bila cerkljanska laufarija po letu 1914 obnovljena šele leta 1956. Podobno prerodenje doživlja v zadnjih letih tudi znamenita podgrajska škoromatija, ki je v šestdesetih letih omagala. Letos je ponovno zažvela v polnem sijaju. Na svečnico, 2. februarja 1986, se je zbralo v gasilskem domu 32 škoromatov. Njihov pustni junak je kleščar, škopit, ta črni ali ceradar, kakor ga pač kličejo. Ves je črno oblečen in tudi po obrazu črno namazan. Na glavi nosi široko pokrivalo v obliki nižjega valja, oblečeno v kožuho in okrašeno s peresi ter s celo ptico ušedo. Za pasom mu tiči petrolejka, v rokah pa nosi velike, grozeče lesene klešče, s katerimi nenehno klopoče in vanje lovi mimoidoče. Njegov lepši kolega, škoromat s kotlénimi zvonci, je bolj priljudno napravljen. Najlepši okras je njegova pisano okrašena kapa

meh, ovčji kožuh, bele hlače, rdeče dokolenke in zvonci na usnjenem pasu. Dekletom pa ni nič manj nevarno kot škopit, saj se vsi škoromatje trudijo, da bi olisali čimveč deklet s sajami. Škoromati pobirajo darove po hišah in sicer so vsaki kompaniji odkazani posebni predpustni dnevi za obhod sosednjih vasi.

Nograjška (podgrajska) škoromatija se začne v nedeljo pred pustom. Do kosila odpravijo vse hiše v svoji vasi, nato pa se s kamionom odpeljejo še v Podbeže in v Ráčice. Čeprav je za današnjo škoromatijo potrebna dobra organizacija in veliko truda (priprava mask, nabava hrane, kuhanje kosila, prevoz s kamionom itd.), so vsi v Podgradu pripravljeni pomagati. Prebivalci Podgrada se dobro odzivajo na pustni izziv. Zanimivo je, da je sprejem povorke v novem delu naselja, v stanovanjskih blokih skoraj živahnejši, kot v starem delu vasi, kar dokazuje, kako nove življenjske oblike ne izključujejo tradicijskega kulturnega modela. Nasprotno — s spremembo zunanjih življenjskih okoliščin tradicionalna kultura ne izgine, ampak se prilagodi, včasih preoblikuje in naprej bogati vsakdanje življenje.

NÁŠKO KRIZNAR

Podjetje Alojz Daneu

OPČINE — Proseška ulica 13
Tel. 211-044

- Prodaja
- GRADBENEGA MATERIALA
 - LESA
 - IZOLACIJSKEGA MATERIALA
 - ŽELEZNINE IN DRUGEGA

Papi Sport

SPECIALNA ALPINISTIČNA
IN JAMARSKA OPREMA
TRST - Brišči - Girandole
Telefon: 040/227277

SEMENARNA

AGRO-SOSIČ

OPČINE — Narodna ul. 158

VSE VRSTE SEMEN, SADIK IN SADNEGA DREVJA

OBLAČILA

drioli

OPČINE — Narodna ul. 38 — Tel. 211538

prodaja po znižanih cenah vse blago do konca februarja

TOBAKARNA

SEGA MARIZZA ALBINA

OPČINE — Proseška ul. 15

časopisi — knjige — pisarniške potrebščine — darila

ORODJE — ŽELEZNINA — VIJAKI

TECNOUTENSILI

OPČINE — Proseška ul. 3 — Tel. 212-397

Električni stroji — nadomestni deli za:
Star, Black & Decker. Motorne žage: Sthil,
Husqvarna, Alpina, Mc Culloch, Castor

Pizzeria Pam-Pam

NABREŽINA

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

UDOVIC s.d.f.

OPČINE — Narodna ulica 28 — Tel. 213-574
(pri openskem tramvaju)

RADIO OPČINE
99.1 MHZ 90.6 MHZ 98.8 MHZ
Tel. 212658

Fotografski laboratorij
prodaja kino - fotoaparatorov

OPČINE — Narodna ul. 47
Tel. 211-739

fotografia
Russo

Nadomestni deli za avto - motor - kolo

BRUNDULA

Narodna ul. 154 — Tel. (040) 211-022 — 34016 OPČINE

MANUFATURA

Podobnik

OPČINE

obvešča, da je v teku
razprodaja vseh zimskih artiklov

s popusti do **50%**

ZARADI NAMESTITVE NOVIH ODDELKOV.

Metražno blago — pletenine — športna oblačila za ženske in
moške — artikli iz blaga za stanovanje **POHITITE!**

Obv. občini 9/1/86

Nega obraza in telesa
KOZMETIČNI SALON

Maida

Bukavec Majda

OPČINE

Proseška ulica, 20
Tel. 211359

VZDRŽEVANJE
IN ČIŠČENJE
ČISTILNIH NAPRAV

DANEV

OPČINE — Ul. dei Cardì 3/1 — Tel. 211-336 - 213-592

USNJENA GALANTERIJA — TORBICE — OBUTVE

Heart

OPČINE — Narodna ulica 122 — Tel. 213-900

CVETLIČARNA

Anica in Marčelo Švagelj

OPČINE — Proseška 33
Tel. 211-482

HOTEL - RESTAVRACIJA

KRAS

Repentabor 1 - Tel.: 227-113
Monrupino - Zolla

HIRANILNICA

IN

POSOSILNICA

OPČINE

TRST

BAZOVIŠKA ULICA 2 — TELEFON (040)212494

Vse bančne usluge
neprekinjena blagajna
BANCOMAT in izdajanje kreditnih
kartic BANKAMERICARD-VISA
investicijski sklad AUREO

Menjalnica
hranilne vloge na knjižice
in tekoče račune
posojila vseh vrst

Posebna posojila
po znižani obrestni meri
obrtiška
kmečka
ljudske gradnje

Gostilna

Veto

OPČINE

Proseška ulica 35 — Tel. 211-629

Sprejema rezervacije za poročna
kosila, svečane priložnosti, or-
ganizirane družbe

Likerji
bomboniere
sladkarije

mira

OPČINE
Narodna ul. 28 — Tel. 213-306

Izbrana vina
Čaji in kava
za vse okuse

CVETLIČARNA

ZVONČEK

Narodna ulica 118
Opčine
Tel. 212-094

GOSTILNA

Emilija Sosič

VREMEC

OPČINE — Narodna ulica 65

BAR

KARLO GUŠTIN

PADRIČE 7
Tel. 226-136

**drogerija
parfumerija**

**Ivan
Škabar**

OPČINE

Proseška ul. 22

Tel. 211552

TRGOVINA JESTVIN

VIDAU

Bani 72 — Tel. 211387

TRGOVINA RADIO in TV APARATOV

Bresciani Bruno

Ul. Nazionale 39 — Tel. 211-711 — OPČINE
(nasproti tramvajske postaje)

AGENCIJA

Distribuzione Valori DIVAL SpA

Walter Pertot

Narodna ul. 28 — OPČINE — Tel. 213-930

JESTVINE

Bertolin Rino

Proseška ul. 14 — OPČINE — Tel. 211-075

Foto

Loredana

vse za fotografijo
Alpiska ul. 2 — OPČINE — Tel. 211574

zidne tapete
karnise

artikli za slikarstvo
okvirji po meri

Bottega della cornice

OPČINE — Proseška ul. 3 — Tel. 212745

JESTVINE

SKABAR s. n. c.

Puric Alenka — Raubar Marta
OPČINE — Narodna ul. 42

Gospodarsko društvo

Najemnik: Milena Primožič
Kontovel 152 — Tel.: 225168

domače vino
ribje specialitete

ustanovljeno leta 1900

FARCO s.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx: 461012

**KEMIJA
FARMACEVTIKA**

Filiala GORICA:
UL. TRIESTE 160 - TEL. (0481) 20769

radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv**Nedelja, 9. februarja
italijanska televizija**

Prvi kanal	17.50 Le strade di San Francisco TV film
10.00 Pronto emergenza — 3. nadalj.	18.40 Dnevnik 2 — Gol flash
10.30 La famiglia Day — risanka	18.50 Nogometno prvenstvo
11.00 Maša	19.50 Dnevnik
11.55 Verska rubrika	20.00 Dnevnik 2 — Domenica sprint
12.15 Linea verde	20.30 Alberto Sordi: Storia di un italiano
13.00 Dnevnik — Ob 13. uri	21.55 Mixer
13.30 Dnevnik 1 — Vesti	22.45 Dnevnik 2 — Večerne vesti
13.55 Toto TV	22.55 Dnevnik 2 — Trentatrè, medicinski tednik
14.00 Domenica in...	23.25 Šolske vesti
14.20 Sportne vesti	24.00 Dnevnik 2 — Zadnje vesti
15.15 Discoring 85 - 86	
15.50 Sportne vesti	
17.50 Nogometno prvenstvo	
18.20 90. minuta	
19.55 Vremenske razmere	
20.00 Dnevnik	
20.30 Lulù — TV priredba — 2. nadaljevanje	
21.40 Sportna nedelja	
Boks: Johnson — Stewart	
23.40 Koncert za praznični dan	
00.30 Dnevnik 1 — Zadnje vesti	
Drugi kanal	
10.00 Solist in orkester	
10.30 Svetovno prvenstvo v smučanju	
11.25 Komični filmi	
11.55 L'anello cinese — film	
13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri	
13.25 Dnevnik 2 — Zdravniški nasveti	
13.30 Piccoli fans	
14.55 La foresta pietrificata — film	
16.15 Dnevnik 2 — V studiu	

jugoslovanska televizija

Ljubljana	15.00 Film
8.50 Poročila	16.45 Risanke
8.55 Otroška matineja	17.00 Veliki greben — TV film
10.25 Morzine: SP — superveleslalom (moški) — prenos	18.00 Narednik Preston — TV film
11.20 Domači ansambli: Henček in njegovi fantje	18.30 Zgodbe iz življenja rastlin — dokumentarec
12.00 Kmetijska oddaja	19.00 Kinoteka
13.00 Poročila	19.30 Kugy — TV nadaljevanka 3. del
13.05 Večni klic — 4. del nadalj.	20.30 Prevara v San Franciscu — TV film
14.25 Ipvci — nadaljevanka	21.30 Tatort — TV film
15.35 Mozaik kratkega filma: Umi- rajoči gozdovi	23.15 Srh nepredvidenega — TV film
16.00 Poročila	23.45 Pogled na svet
16.05 Barišnikov na Broadwayu — ameriška oddaja	
16.55 Beda in plemenitost italijanski film	
18.25 Slovenija ponovitev dok. oddaje	
19.15 Cik - cak	
19.24 TV in radio nocoj	
19.26 Zrno do zrna	
19.30 Dnevnik	
20.00 Sivi dom — nadaljevanka	
21.00 Športni pregled	
21.30 Alpe Jadran — informativna oddaja	
22.00 Jazz na ekranu	
22.35 Poročila	
Koper	
12.15 Primo mercato — predstavitev in prodaja	

zasebne postaje

CANALE 5	23.00 Mash — TV film
8.30 Alice — TV film	23.30 Masquerade — TV film
9.00 Flo — TV film	0.50 Ironside — TV film
9.30 Le frontiere dello spirito — verska rubrika	
10.10 Mama Malone — TV film	
10.40 Antepima	
11.25 Superclassifica show	
12.20 Punto 7, aktualnosti	
13.30 Buona domenica — vodi M. Costanzo	
14.30 Orazio — TV film	
15.00 V studiu	
17.00 Forum s C. Spaak	
19.00 Dalle 9 alle 5 — TV film	
19.30 V studiu	
20.30 Cento giorni a Palermo — film	
22.40 Monitor — tednik	
0.40 Sceriffo a New York — TV film	
RETEQUATTRO	
8.30 Tre americani a Parigi — film	
10.15 Rocambole — film	
12.00 Detective per amore — TV film	
13.00 Muppet show	
13.30 Il mondo intorno a noi	
14.00 Amici per la pelle — TV film	
15.00 20 chili di guai... e una tonnellata di gioia — film	
16.40 Lucy show — TV film	
17.00 Zorro il dominatore — film	
18.45 Mary Tyler Moore — TV film	
19.15 Retequattro per voi	
19.30 New York New York — TV film	
20.30 W le donne	

ITALIA 1	8.30 Bim bum bam — risanke
10.30 Sport	
13.00 Grand prix — tednik	
14.00 DeeJay television	
16.00 Riptide — TV film	
17.00 La banda dei sette — TV film	
18.00 I ragazzi del computer — TV film	
19.00 Risanke	
20.30 Fury — film	
22.45 Fog — film	
0.30 Il signore delle tenebre — film	
TELEPADOVA	
12.00 TV film	
13.00 Buck Rogers — TV film	
14.00 Proposte commerciali	
15.00 Con affetto tuo Sidney — TV film	
16.00 Filmska rubrika	
16.45 Risanke	
18.15 I Monroes — TV film	
19.30 Filmska rubrika	
19.45 Kmetijska oddaja	
20.25 La battaglia di Alamo — film	
22.15 Filmski program	
22.25 L'uomo di mezzanotte — film	
TRIVENETA	
13.00 Disperatamente tua — TV film	
17.00 TV film	
18.00 Filmski program	
18.30 Stress — film	
20.00 Dražba preprog	
1.00 Il re della notte — film	

TELEFRIULI	11.00 Si o no, mercatino telefonico
13.30 Lamù — risanke	
14.00 Družinske igre	
15.30 Variete	
17.00 Musicale	
18.30 Il sindaco e la sua gente	
19.30 Sportna oddaja	
20.30 Prestami tua moglie — film	
22.30 Filmska komedija	
Il Cav. Costante Nicosia demo- niaco: ovvero Dracula in Bri- anza	

**Ponedeljek, 10. februarja
italijanska televizija**

Prvi kanal	14.35 Tandem
9.30 Televideo	15.15 Paroliamo - tekmovanje
10.30 Il figlio perduto - nadalj.	16.00 Adolescenza e linguaggio
11.30 Taxi - TV film	16.30 Pane e marmellata
11.55 Vremenska slika	17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
12.00 Dnevnik 1 - kratke vesti	17.35 Danes in jutri
12.05 Halo... kdo igra? - Opoldanski program z Enrico Bonaccorti	18.15 Odprti prostor
13.30 Dnevnik	18.30 Športna poročila
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
14.00 Halo... kdo igra? - Zadnji poziv	19.45 Dnevnik 2
14.15 Quark - poljudnoznanstvena od- daja	20.20 Dnevnik 2 - šport
15.00 Iz parlamenta	20.30 Di tasca nostra
15.30 Kinoteka - arheologija	21.25 Hill street giorno e notte - TV film
16.00 Storie di ieri, di oggi, di sempre	22.15 Dnevnik 2 - večerne vesti
16.30 Športni ponedeljek	22.25 Protestantizem
17.00 Dnevnik 1 - kratke vesti	22.50 Un ragazzo come noi - TV film
17.05 Viva carnevale	23.15 L'ABC dell'infanzia - le malat- tie infettive
18.00 L'ottavo giorno	23.50 Dnevnik 2 - zadnje vesti
18.30 Italia sera - dogodki in ose- nosti	24.00 Naso di cuoio - drama
19.40 Almanah jutrišnjega dne	
19.50 Vremenske razmere	
20.00 Dnevnik	
20.30 Buonasera Raffaella	
22.20 Mille e una star	
22.35 Dnevnik	
23.35 Srečanje s kinematografijo	
23.45 Dnevnik - zadnje vesti	
Drugi kanal	
9.30 Televideo	
11.55 Cordialmente	
13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri	
13.25 Dnevnik 2 - Kaj je novega	
13.30 Capitol - TV serija	
14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti	

jugoslovanska televizija

Ljubljana	17.25 Poročila
17.30 Spored za otroke	
18.15 Pust na Dravskem polju	
18.45 Risanke	
19.00 Danes - Podravski obzornik	
19.30 Dnevnik	
20.05 Risanke	
20.15 Vihre vojne - 4. del nanizanke	
21.10 Aktualno: Kako ti gre Mehmed?	
21.50 Glasbeni večer: Narava me je učila - Anton Ravnik - 90-letnik	
22.40 Dnevnik	
Koper	
14.15 TV novice	
14.25 Uboga Klara - nadaljevanka	
15.10 Zdravnik in pacient - medicinska oddaja	
15.45 Glasbena oddaja	
16.30 Otroški program - risanke	
18.00 Zdravnik in otrok - nasveti pe- diatrov	
18.55 TV novice	
19.00 Odprta meja	
19.30 TVD Stičiče	
19.50 Vse knjige	

zasebne postaje

CANALE 5	8.30 Alice - TV film
9.00 Una famiglia americana - TV film	
9.50 General Hospital	
10.45 Facciamo un affare - TV film	
11.15 Tuttinfamiglia - TV film	
12.00 Bis - kviz	
12.40 Il pranzo è servito - vodi Corrado	
13.30 Senteiri - TV roman	
14.30 La valle dei pini - TV roman	
15.30 Una vita da vivere - TV roman	
16.30 Hazzard - TV film	
17.30 Doppio slalom - kviz	
18.00 Il mio amico Arnold - TV film	
18.30 C'est la vie - kviz	
19.00 I Jefferson - TV film	
19.30 Zig - Zag - kviz	
20.30 Mimi metallurgico ferito nel- l'onore - film	
22.50 Jonathan dimensione avventura	
23.50 Filmska rubrika	
0.50 Šerif v New Yorku	
RETEQUATTRO	
8.30 Soldato Benjamin	
9.00 Destini - novela	
9.40 Lucy show - TV film	
10.00 Tramonto - film	
11.45 Magazine	
12.15 Bravo Dick - TV film	
12.45 Ciao ciao	
14.15 Destini - novela	
15.00 Agua viva - novela	
15.50 Perdono - film	
17.50 Lucy show - TV film	
18.20 Ai confini della notte - TV film	
18.50 I Ryan - TV film	
19.30 Febbre d'amore - nadaljevanka	
20.30 Guerra amore e fuga - film	
22.30 Cinema e company	
23.00 Mash - TV film	
0.30 Ironside - TV film	
1.30 Mod squad - TV film	
ITALIA 1	
8.30 Gli eroi di Hogan - TV film	
8.50 La casa nella prateria - TV film	
9.40 Fantasilandia - TV film	
10.30 Wonder woman - TV film	
11.30 Quincy - TV film	
12.30 L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film	

Oddaja ODPRTA MEJA slavi 10. let. Ob tej priliki tudi izjava Boga Samse o vlogi Agencije Alpe Adria. MILJE — Zaradi slabega vremena odpadli vsi pusti GRADEŽ — Izvolili nov odbor TRST — Z občinske seje ŠPETER — Prireditel ob dnevu slovenske kulture TRST — Umetili so odbor za sinhron-tron TRST — Predstavili knjigo Abdusa Salama ob njegovi 60-letnici ŠPORT: ZGONIK — Namizni tenis Kras - Maratea TRST — Odbojka Rozzol - Bor JIK banka TRST — Košarka Jadran - Mauri Treviglio

20.30 Namizni tenis
21.00 Med enajsto in polnočjo - film
22.00 TVD Vse danes
22.15 Nadaljevanje filma
22.40 Dieta
23.30 Odbojka

radio**Nedelja, 9. februarja****RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Slovenske popevke; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Glasbeni mozaik; 10.30 Mladinski oder: »Med vzporedniki in poldnevnik«; 11.15 Glasbeni mozaik; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 12.30 Glasbeni mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Prva prizpa: Josip Tavčar: »Ločitev«, Izvirna radijska igra; 15.40 Šport in glasba - Uvaja in povezuje Ivan Peterlin.

RADIO KOPER**(Slovenski program)**

9.00 Otvoritev: pozdrav, pregled dogodkov, koledar, servis; 9.30 Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil - kmetijski prispevki; 12.00 - 14.00 Glasba po željah; 14.00 Marika in Drejče; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.30 Planinski čaj Radia Koper in Droge Portorož; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Zaključek.

RADIO KOPER**(Italijanski program)**

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.30 Radijski koledar; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 8.45 Siamo tutti nel pallone — ponovitev; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.35 Prost vstop; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.35 Popovka tedna; 11.40 Radijski in TV spored prihodnega tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 15.00 Športna oddaja; 18.00 Glasbena oddaja; 20.00 Nočni program.

LJUBLJANA

8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30 Poročila; 6.15 Danes je nedelja - Rekreativci; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke, Darka Čeh: Utrinek, Skladbe za mladino; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 - 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Nedeljska reportaža; 15.40 Pojo amaterski zbori, Moški komorni zbor Zorko Prelovce Idrija; 16.05 Humoreska tega tedna, Dušan Radović: Ženski pogovori; 16.30 Pogovor s poslušalci; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra, Alenka Goljevšček: Zakaj avto zjutraj noče vžgati, Glasbena medigra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 - 22.00 V nedeljo zvečer.

Ponedeljek, 10. februarja**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Zbo-rovska glasba: Tržaški oktet v Kulturnem domu v Trstu, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Iz šolskega sveta, nato: Glasbene skice; 15.00 Otroški kotiček: »Ali nas poznaš?«, nato: Glasbene skice; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik.

RADIO KOPER**(Slovenski program)**

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Primorske glasbene šole: 40 let postojajo glasbene šole; 14.00 Novosti naše diskoteke; 14.40 Iz kulturnega sveta, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 V podaljškju - pregled športnih dogodkov; 17.40 Primorski zbori pojo: Srečanje oktetov v Ricmanjih.

RADIO KOPER**(Italijanski program)**

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Radijski koledar; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popovka tedna; 10.10 Zdravo otroci; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasbeno popoldne; 15.00 Zdravo otroci - ponovitev; 15.45 Sublime; 16.00 Beseda in glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.55 Pismo od...; 17.45 Tennis italiano; 18.10 Glasbena oddaja; 18.32 Approccio al classico; 18.30 Glasbena priloga.

**ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA**
optika
Viki
foto·kinod
kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

Sneg prekrižal račune organizatorjem

Pustni sprevod v Gorici čez teden dni V torek v Trziču, v Doberdolu pa v sredo

Namesto da bi pust odganjal zimo, je mraz te dni šele pritiskal; včeraj pa je zapadel sneg.

Tako ali drugače, danes je pustna nedelja, prvi dan več dni trajajočega veseljačenja, ki bo doseglo vrhunec in konec obenem med torkom in sredo. Če bodo težave z vremenom, bo treba pač to upoštevati, prilagoditi program, nikakor pa ga odpovedati, vztrajajo organizatorji različnih pustnih sprevodov, natečajev, družabnosti in podobnih prireditev. Ne bi bilo prav, če bi po več tednov trajajočih skrbnih pripravah vse skupaj padlo v vodo, oprostite, v sneg. Pust je pust in je treba ta praznik spoštovati.

Priložnosti za zabavo in razvedrilo torej v prihodnjih dneh tudi na Goriškem ne bo manjkalo, čeprav je včerajšnje sneženje prirediteljem precej prekrižalo račune. Za danes napovedane prireditve so ponekod odpovedali, oziroma odgovorili. Spreved alegoričnih voz, ki je bil napovedan za danes popoldne in ki ga prireja Center za vrednotenje ljudskega izročila iz Podturna, bo prihodnjo nedeljo, seveda v upanju, da bodo vremenske razmere takrat ugodnejše. Prav tako bo v nedeljo nagajanje skupin. Pustne prireditve bodo tudi jutri in v torek. Jutri od 15.30 dalje bo na Battistijevem trgu pustno ranjanje. Za prireditev je po-

skrbel rajonski svet za mestno središče. V dvorani Goriškega telovadnega društva pa bo jutri ob 21. uri in v torek s pričetkom ob 19. uri tradicionalni kmečki ples. Otroška pustna zabava v isti dvorani pa bo že danes popoldne.

S posebno vnmemo se na pustne prireditve pripravljajo v Trziču, kjer je pokroviteljstvo prevzela občinska uprava in kjer bo od danes pa do konca tedna vrsta najrazličnejših prireditev. Najbolj bo seveda živo v torek, ko bodo točno ob 12. uri prebrali testament »sior Anzoleta postierja«. Ob 13.30 bo po trziških ulicah sprevod alegoričnih voz in mask. V Trziču pripravljajo tudi pustno loterijo. Omeniti bi kazalo seveda tudi, da so se na pust pripravili tudi gostinci, ki po menda zmernih cenah, ponujajo tipične pustne jedi. V primeru slabega vremena bodo za torek napovedane prireditve prenesli na nedeljo, 16. februarja.

Sicer pa bodo pusta v taki ali drugačni obliki praznovali tudi v številnih drugih krajih.

V Doberdolu se bodo v sredo popoldne poslovili od strica Lovreta, kakor že opozarjajo črno obrobljeni lepaki. Pogrebni sprevod bo krenil ob 15. uri iz osmice žejnih (Pri Kukuku), obred pa bo tudi letos opravil Prezv. Kardinal Stanko Kosič, ob asistenci tradicionalnih figur. Pri-

sotne bodo delegacije iz Ozeljana, Beljaka, Selc, Ronk in Prvačne. Izvedeli smo, da je bil stric Lovre včeraj na poslovnem obisku v Beljaku in da se drevi vrne domov, kjer ga čaka huda preizkušnja.

Na tradicionalno pustovanje se pripravljajo fanti na Vrh, ki bodo med ponedeljkom in torkom obiskovali hiše na Vrh ter skušali ob tej priložnosti nabrati tudi nekaj denarja za kulturno in športno središče.

Veselo in prijetno bo danes in prihodnje dni tudi po naših društvi. Pustni ples za otroke in odrasle otroke bodo imeli v torek popoldne in zvečer v KD Jezero, v Doberdolu; danes zvečer bo veselo tudi v Kulturnem domu v Sovodnjah. Ples pripravljata tudi Mladinski krožek v Gorici in sicer v Kulturnem domu. V Kulturnem domu pa bo v torek popoldne tradicionalno otroško pustno ranjanje, ki ga pripravljata Zveza slovenskih kulturnih društev. Pustno popoldne bo v torek tudi v Štandrežu, na pobudo KD Oton Župančič.

Vreme jo je zagodlo tudi goriškim upokojencem, članom društva slovenskih upokojencev, ki so za danes popoldne imeli v programu veselo pustovanje v Ajdovščini. Družabnosti danes ne bo, pač pa jo bodo pripravili prihodnjo nedeljo, 16. t.m., ob istem času in ob istih pogojih.

Odprta razstava o delovanju občin

Kmalu dovolj prostora za arhiv v Novi Gorici

Kaj vse je skrito v zaprašenih arhivih? Veliko iz naše preteklosti in preteklosti zgodovine čaka na raziskovalce, ki bi obelodanili našo preteklost in nudili vsakemu izmed nas zanimive podatke o delu naših dedov in pradedov. Vzidali so temeljni kamen stavbe Pokrajinskega arhiva, istočasno so v dvorani razstavišča Meblo odprli zares zanimivo razstavo dokumentov občin na Goriškem. Na razstavi vidimo nekaj sto dokumentov od srede 19. stoletja do druge svetovne vojne. Gre za dokumente občin na Goriškem, ki so napisani v nemškem, slovenskem ali italijanskem jeziku, odvisno pač od časa v katerem so nastajali kot tudi, to velja za leta pred prvo vojno, od dobre volje upraviteljev. Na razstavi je tudi nekaj zanimivih podatkov o dopisovanju med občinami. Tako najdemo tudi žige občin Štandrež in Števerjan v dopisih občinam onkraj meje. Na razstavi so zbrani dokumenti občin, ki so na današnjem jugoslovanskem ozemlju. Ob razstavi so izdali tudi knjižico, ki ponazarja vsebino razstave. Ta bo odprta do konca tedna. Raz-

stavljene so tudi nekatere slike naših županov, med temi tudi podgorškega Antona Klančiča. Razstavljen je tudi zemljevid Goriško - Gradišanske dežele, ki ga je leta 1905 izdal goriški založnik Andrej Gabršček. Gre za zares dragocen zemljevid.

Stavba Pokrajinskega muzeja bo zgrajena tik za stavbo občinske skupščine. Na slovesnosti so sodelovali novogoriški kulturniki in politiki. Predsednik Kulturne skupnosti Slovenije Vladimir Kavčič je v svojem govoru orisal zgodovinski razvoj novogoriškega arhiva, ki je nastal takoj po priključitvi. Pokrajinski arhiv pa je prišel z delom leta 1972. Doslej niso imeli najbolj primernih prostorov. Bogato gradivo (1300 metrov gradiva v 476 fondih) so imeli in imajo shranjenega na več krajih. Sodelujejo z zamejskimi znanstvenimi in drugimi ustanovami kot tudi z arhivi v Gorici, Vidnu in Trstu. V arhivu so, je dejal Kavčič, »pisana in druga materialna dokazila o našem življenju, ki so nam potrebna ne le za razumevanje preteklosti temveč tudi zaradi utemeljevanja današnje identitete teh krajev.« (mu)

čestitke

V petek je praznoval 50. rojstni dan Danilo Nanut - Blažnov iz Štandreža, danes pa slavi 69. rojstni dan Štefanija Tomsč Nanut. Iskrene čestitke jima izrekajo svojci.

izleti

ŠKD Naš prapor priredi v nedeljo, 16. februarja smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstein). Vpisujejo odborniki društva do srede, 12. t.m.

razna obvestila

Kulturno društvo Oton Župančič priredi v torek, 11. februarja, v Domu Andreja Budala VESELO PUSTOVANJE. Ob 15. uri za otroke, ob 20. pa za odrasle.

Na družabnost ob 8. marcu vabijo žene iz Števerjana, Podgore in Štandreža. Družabnost bo tokrat v prostorih razstavišča Espomega in sicer 8. marca. Prijave in informacije pri Marti Zorn v Štandrežu tel. 21407, Danici Mizerit v Števerjanu tel. 884110, Ančki Mikluš v Števerjanu tel. 884181 in Marčeli Kocjančič v Podgori tel. 391453.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško obvešča, da je bilo za danes popoldne napovedano pustovanje v Ajdovščini odgodeno zaradi izredno neprimernih vremenskih razmer. Pustovanje bo tako v nedeljo, 16. februarja, ob istem času. Avtobusi bodo vozili po že objavljenem razporedu.

Slovenske sekcije VZPI - ANPI in bivši aktivisti OF prireajo 1. marca ob 20. uri v Park hotelu v Novi Gorici tradicionalno vsakoletno srečanje z večerjo in prosto zabavo. Nanjo vabijo člane, simpatizerje, svoje. Vpisujejo predsedniki in tajniki sekcij ter poverjeniki aktivistov OF ter še Janko Cotič v Sovodnjah, Danilo Marušič v Štandrežu in v gostilni Pri Mili v Doberdolu. V Dolu Ettore Moro, v Jamljah Mario Semolič. Pohitite z vpisi.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo jutri, v ponedeljek, 10. februarja, ob 20.15 peti koncert zelenega abonmaja Nastopa mezzosopranistka Marijana Lipovšek. Na klavir jo spremlja prof. Marijan Lipovšek. Pela bo arije slovenskih skladateljev.

kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 »La foresta di smeraldo«.
CORSO 15.30—22.00 »Amici miei (atto III)«.
VITTORIA 15.15—22.00 »Rambo II - La vendetta«.

Tržič

EXCELSIOR 14.00 — 22.00 »Fracchia contro Dracula«.
COMUNALE 20.30 »La dodicesima notte«, gledališka predstava.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00 »L'occhio del gatto«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.00 - 18.00 - 20.00 »Ženska v rdečem«.
SVOBODA 19.30 »Mladi zaljubljeni zdravniki«.

Gripa med uslužbenci deželnega letališča

Gripa razsaja tudi med uslužbenci deželnega letališča v Ronkah in pojav je zadobil že skoraj alarmantno razsežnost. Tako je bilo menda deželno letališče v noči od srede na četrtek in od četrta na petek v nočnih urah zaprto za promet. Od petih uslužbencev v uradu za usklajevanje prometa so bili namreč kar štiri odsotni zaradi gripe. Redna dejavnost na letališču sicer ni ovirana, težave pa bi nastale, če bi morali v nočnih urah sprejeti nenapovedan polet. Sedaj se je, kot je slišati, stanje izboljšalo.

● Na sedežu v Ul. Crispi 7 bo jutri, ob 20. uri oziroma ob 20.30 v drugem sklicu, skupščina članic združenja Movimento di volontariato italiano.

Tatovi v stanovanju

Neznanci so v petek zvečer vdrl v stanovanje Claudia Bianchettija v Ul. Manzoni 37 v Gorici. Polastili so se stereo naprave, radijskega aparata, zapetne ure in nekaterih drugih predmetov.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

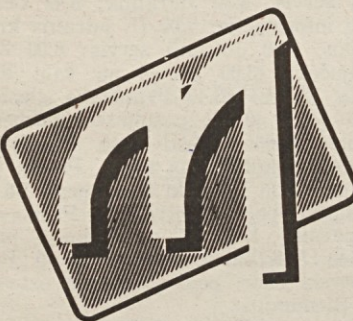
vabi v torek, 11. februarja, na veselo

OTROŠKO

PUSTNO RAJANJE

v Kulturnem domu v Gorici. Pričetek ob 15. uri. Na sporedu risanke, šaljive igre in seveda družabnost.

Vabljeni otroci in starši — mške zaželeni!

LA MAGLIA

...zanj
in zanjo
za prijetno počutje
ob sv. Valentinu!

TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon: 0481/73174

Spori iz Gradeža prišli v Gorico in Tržič

Potres v goriški politiki

Gradeški primer je povzročil pravi potres v goriškem političnem življenju. Nekaj posledic smo že imeli, utegne priti še do vrste drugih, sedaj še nepredvidljivih. V Gradežu so, kot smo že včeraj poročali, v petek zvečer izvolili nov odbor, v katerem so republikanci (ti imajo tudi župana Zanettija), komunisti, socialdemokrati in zeleni. V opoziciji so ostali prvič po vojni demokristjani in tudi socialisti. Stališče teh do novega odbora je sicer drugačno od demokristjanskega, bolj odprto. Nov odbor v Gradežu ima zagotovljeno mirno življenje do proračunske razprave, torej nekaj mesecev.

Posledica tega primera in političnih razkorakov je bila vidna v Trziču v četrtek zvečer, ko so izvolili podpredsednika in šest članov upravnega odbora konzorcija za prometno območje. V tem so zastopniki vseh občin in pokrajin Goriške in Tržaške. Za podpredsednika je bil izvoljen socialist Waltritsch, vendar ob nasprotovanju socialdemokratov in republikancev. Socialdemokrat ni bil izvoljen niti v upravni svet, v katerega so prišli trije demokristjani, en so-

cialist, en komunist in en pripadnik Liste za Trst.

V Gorici je prišlo do razcepa v vodstvu republikanske stranke. Pokrajinski tajnik PRI Esposito je hotel poslati komisarja v sekcijo te stranke v Gradežu. V pokrajinskem vodstvu pa se je znašel v manjšini. Kar osem odbornikov od trinajstih mu je v tem odreklo podporo. Zaradi tega je Esposito odstopil s tajniškega mesta. Sledil mu je podtajnik, Goričan Gandin. Zatem so Esposito in štirje drugi člani odbora zapustili sejo. Ostala osmerica je za koordinatorja stranke izvolila Paola Sartorija iz Trziča. Dosedanji pokrajinski odbornik Marino De Grassi, ki je med pobudniki gradeškega »upora« republikancev, ima tako republikansko stranko trdno v rokah. Pogoreli so tisti, ki so mu napovedovali politični konec.

Podobne stvari se dogajajo v socialdemokratski stranki. Včeraj smo napisali, da je pokrajinski tajnik PS DI Prauscello odstopil. Prenaglili smo se. Prauscello se je znašel v križnem ognju tistih, ki zagovarjajo socialdemokrate v Gradežu in tistih, ki jih obsojajo. Socialdemokrati so razjar-

jeni na socialiste in demokristjane zaradi ostavke pokrajinskega odbora, zaradi izida glasovanja v konzorciju za prometno območje. Zaradi teh sporov naj bi Prauscello dal ostavko. Ponovno se je vodstvo PSDI sestalo včeraj zvečer.

V petek zvečer se je sestel tudi pokrajinski odbor PSI. Potrdili so dosedanje delo tajnika Blassiga. Obsojili so stališča republikancev in socialdemokratov in tudi tista, ki so se pojavila med demokristjani v Krmini. Zasedaj ne bodo zahtevali revizije dela goriške občinske uprave. Če bi socialdemokrati v znak protesta zapustili levi odbor v Trziču, bi v tem kraju zahtevali predčasne volitve. Sicer pa bodo v prihodnjih tednih socialisti šli v predkongresno kampanjo. Kongresi sekcij se bodo pričeli 22. februarja, pokrajinski kongres bo konec marca.

V predkongresni fazi so tudi komunisti, ki so skoro zaključili predkongresne skupščine v sekcije. Pokrajinski kongres KPI bo v drugi polovici prihodnjega tedna.

Jutri zjutraj bo v Gorici seja pokrajinskega odbora. Najbrž bodo sklenili kdaj bo seja pokrajinskega sveta.

Tokrat sneg pobelil tudi Goriško

Končno se je v tej zimi sneg prikazal tudi na Goriškem. V Gorici in njeni neposredni okolici je pričelo snežiti včeraj zjutraj nekaj po osmi uri. V Trziču pa je snežilo že od 7. ure zjutraj. Snežilo je ves dan, v presledkih. Na Tržaškem in na Krasu je pihala burja. Najhuje je tam bilo okrog 13. ure. Otroci so se snega razveselili, takrat ko so se vrnili opoldne iz šole, starejšim ljudem pa je sneg bil seveda odveč.

V prometu je bilo zaradi tega veliko zastojev. V goriških mestnih ulicah so bile, še zlasti ob zaključku pouka na šolah, ki sovpada z urai-

kom zaprtja trgovin in koncem dela v uradih, dolge kolone avtomobilov, ki so vozili zelo počasi in previdno. Kljub temu pa je prišlo do nekaj trčenj, vendar brez hujših posledic za vozila. Kot poročamo na drugem mestu, so bile nekatere današnje pustne prireditve odpovedane. Na poveljstvu goriške prometne policije so nam povedali, da so vse ceste na Goriškem prevozne, vendar da je treba voziti previdno.

Delavci državnega podjetja ANAS in občin so že včeraj zjutraj pričeli trositi sol na najbolj nevarnih križiščih. Goriška občina poziva lastnike

stavn in trgovce, da očistijo sneg na pločnikih pred hišami in trgovinami. Bati se je, da bi snežilo še ponoči in da se bi temperatura znižala. V Trziču so včeraj zjutraj izmerili 5 stopinj pod ničlo. Na letališču se je včeraj odvijal normalni promet.

Močna burja s sunki nad 90 km na uro je včeraj dopoldne pihala v Ajdovščini in zgornjem delu Vipavske doline. Burja je mestoma ustvarjala manjše zamete, vendar večjih težav ali ovir ni bilo, kakor so nam povedali na sekretariatu za notranje zadeve v Novi Gorici. Zimska oprema je potrebna le v Zgornji Soški dolini, od Bovca do Predela in od Bovca v Trento, na Idrijskem in Cerkljanskem. Zimska oprema je potrebna tudi na cesti Nova Gorica — Lokve. Na cesti Ajdovščina — Črni vrh — Godovič je prepovedan promet za priklopnike in tovornjake s priklopi.

GLASBENA MATICA GORICA

Četrtek, 13. februarja, ob 20.30

klavirski recital

DUBRAVKE TOMŠIČ

v Kulturnem domu v Gorici

Popusti do 50% pri vseh najboljših znamkah

**AZETA
SPORT**

FILA CIESSE BUZZARD

LOOK « KASTLE

koflach NORDICA Tyrolia

SALOMON HENRI LLOYD

TRŽIČ — Ul. Parini 5 — Tel.: 0481/45735

S Fulviom Tomizzo o njegovem zadnjem proznem delu

Stanku in Danici sem skušal vdihniti življenjskost

Poletje. Zelene rjuhe detelje in gladeža, baldrijana in srčnice, kaskade plavic in tav-žentroz, eksplozije ščemečih barv... Pod latnikom dozorevajoče istrske črtnice človek s pisalom v roki ob kozarcu cekinastega vina — kakor mitični Horac. Takšen spomin me je obšel, ko sem odlišal zadnjo stran novega romana priznanega italijanskega pisatelja Fulvia Tomizze Gli sposi di via Rossetti (Mladoporočnica z Ulice Rossetti) in se mi je o njem samodejno zapisala oznaka: knjiga, ki diši po poletju.

Takrat, proti koncu lanskega junija, je Fulvio Tomizza ustvarjal pod latnikom svoje male, ribiške hiše v Momikiji na številki 42 svoj »dulce et utile«: zgodbo o slovenskem pesniku in pisatelju Stanku Vuku ter njegovi ženi Danici Tomažič, ki je zdaj knjiga. Obiskal sem ga, da bi mu posredoval še nekaj pism in podatkov o »njegovem« romaneknem paru, da bi osrčil spodbujeno prozno namero. Nisem se trudil. Snov ga je zagrabil in da bi tisto tragično zgodbo ubesedil je porabil samo nekaj mesecev. Naj parafraziram: pisala se mu je le eno poletje. In res je v njej, v literarno preoblikovani usodi mladoporočencev z Ulice Rossetti, marsikaj svežega, novega, bujnega in kipeče poletnega. Kaj? Njuna ljubezen najprej, ki sta jo zaradi fašističnega zapora izživela od l. 1940 do l. 1944 le epistolarno in ki je zvezda vodnica Tomizzovega romana, potem berljska in dokumentarno poglabljena proza z marsikaterimi novimi spoznanji o njunem primeru, o njuni tragični smrti pod streli neznanih morilcev 10. marca 1944 in nenazadnje dejstvo, da je z zgodbo o dveh zamejskih zaljubljenih Fulvio Tomizza ponesel v širši italijanski in evropski kulturni milje vednost o slovenski manjšini iz »Rossetti-jeve domovine«, o slovenski literaturi in kulturni nasploh. Knjiga je izšla pri največji italijanski založbi, Mondadori iz Milana, v 50.000 izvodih in bo — kot predvidevajo — v kratkem razprodana.

O njej so že poročala domala vsa važnejša sredstva množičnega obveščanja v Italiji. Ker je prišla med italijanske bralce prav za pisateljev 51. rojstni dan (26. januarja), sem se odločil, da ga še enkrat obiščem. Prijateljsko snidenje je bilo tako priložnost za voščilo in razgovor.

51 let življenja, dobrih 25 let literature. Prav gotovo ste se v teh dneh zamislili nad obema številčkama in ocenili prehojeno književno pot. Kakšen je bil obračun?

15 knjig, veliko trdega dela, nekaj zadostjen in žalosten občutek, da je danes drugače kot na začetku. Takrat sem objavil svoj prvi tekst v zbirki, ki jo je urejal Elio Vittorini. Knjiga je ljudem še nekaj pomenila, bralci so se odzivali nanjo, vzbujala je polemike, kritike. Danes je knjiga le še tržno blago. Tolaži pa me zavest, da sem s svojo prozo prinesel pravico zapostavljenim. Tomizza — pisatelj preprostih je naslov eseja, ki sem ga pravkar napisal za francosko revijo. V njem je vsa ta zavest.

Katera od petnajstih knjig vam je najbolj pri srcu?

Materada, ker je moje prvo delo; potem še *L'albero dei sogni* (Drevo sanj), ki strnjeno metaforizira moje istrske teme in seve-

da knjiga *La miglior vita* (Boljše življenje), uspešnica, ki je izšla v nakladi 400.000 izvodov in je bila prevedena v 8 jezikov.

Vaš 51. življenjski jubilej ste proslavili z novim delom, z romanom *Gli sposi di via Rossetti* (Mladoporočnica z Ulice Rossetti), ki je v bistvu pripoved o življenju slovenskega pesnika in pisatelja Stanka Vuka ter njegove žene Danice Tomažič. Zakaj takšna izbira?

Izbire dejansko ni bilo. Snov se mi je sama vsilila. Ko mi je Založništvo tržaškega tiska predlagalo, naj napišem predgovor k italijanski izdaji Vukovih pism z naslovom *Scritture d'amore*, sem dograjeval druge prozne zasnute. V hipu pa me je snov tako prevzela, da sem opustil vse in se ji popolnoma posvetil. Zakaj? Razloga sta v bistvu dva: javni in zasebni.

Na dan s prvim! Zdelo se mi je, da je v živju in trdni ljubezni zakoncev, ki ju je po komaj štirih mesecih poroke nasilno ločila fašistična oblast, strnjena tragedija celotne slovenske narodnostne skupnosti, ki je italijanska stran še ni ustrezno priznala. Veliko je bilo sicer lirskih in epskih počastitev trpljenja slovenskega človeka med 2. svetovno vojno, vendar nobene izpod peresa italijanskega pisatelja. Ker sem sam doma iz nacionalno mešane Istre, so mi narodnostni predsodki še posebno zoprni. In še več: moj značaj, moja duša, moja kultura imajo vsaj dva obraza, večplastni so, zato je naravno, da skušam združiti in poenotiti takšno raznorodnost. Na to pot sem stopil že v romanu *Prijateljstvo*.

Drugi, zasebni razlog je intimitetji: njuna ljubezen mi je priključila v spomin svojo, preveril sem temperaturo čustev, zavedel sem se najvažnejših odnosov, tistih z ljubljenimi osebam. Podoživljal sem jih.

Ob takšni snovi ste se neizogibno poglobili v socialni, narodnostni milje mladoporočencev, spoznali ste podrobneje slovensko manjšino v Italiji, njene dileme, probleme, njeno preteklost in sedanost. Dodobra ste obdelali ta drugi, javni razlog vaše romanekne izbire, o čemer govorijo tudi podnaslov romana samega: *Tragedija v neki manjšini*. Kakšna se vam kaže v luči raziskanega in spoznanega naša slovenska stvarnost?

To je zelo bogata stvarnost, stvarnost evropskih razsežnosti. Dinamična je, dialektično se strukturira skozi probleme in ideologije, v njej se pretakajo sokovi italijanske, avstrijske in drugih sosednjih kultur, kar daje Slovincem v Italiji — če jih primerjam s tistimi iz Maribora ali Celja — drugačen, poseben obraz. Kakor čebele proizvajajo kulturni med, s katerim se lahko sladkajo vsi Slovenci. Seveda je tudi v tej manjšini vrsta značilnih razkolov in antinomij, pa je to vendarle homogeni skupnost, ki upravičeno zahteva, kar ji pripada.

Zadnje je izgovoril z nekakšnim prikritim odobravanjem in občudovanjem za vztrajno tihi boj, ki ga slovenska manjšina bje z »rimskimi mljini«, z institucionalizirano birokracijo. Pogovor je preraščal okope literarnega, zato sem se vrnil v strugo.

Mladoporočnica z Ulice Rossetti, Maria Janis (La funzione di Maria), Zlo prihaja s severa — čeprav aktualizirana je snov teh vaših del vendarle zgodovinska. Zakaj se pi-

satelj Tomizza tako pogosto zateka v preteklost?

Ker me sedanost ne privlači. Pa tudi zato, ker sem nekako izpisal, izživel svojo pisateljsko avtobiografskost. Tako najdem v bolj ali manj bližnji preteklosti marsikatero živo, »istrsko«, »svojo« snov. To se je zgodilo tudi z mladoporočencema: čeprav je njuna zgodba del kodificirane zgodovine, ostaja še vedno živa, celo neizčrpana in nedorečena. Blizka mi je, ker sem kot otrok doživel vojno in njene grozote, spoznal sem takratni Trst. Spominjam se, da sem ga prvič videl prav na dan Mussolinijevoga padca, ko sva se iz samote istrskih polj prikradla z mamo v mesto. Množica ljudi se je zgrnila na ulice, kakor bi se prebujala po stoletnem snu... Topla ljubezenska pisma Stanka Vuka, ki je živel v tem času in vzdušju, so zato tudi del mene. Naravnost čakala so, da se jih kdo loti objektivno in občutno. Vsekakor je ta roman manj zgodovinski kot ostali, zgradbeno in slogovno je tu važnejša pripovednost.

Tudi skozi zgodovino govorite o sebi. V vaših delih je zgodba le redko izmišljena. Pisati morate o nečem konkretnem, oprijemljivem in prav tak, brez pindarovskih digresij, čeprav poetično lep in ganljiv, je tudi vaš zadnji roman. Postbologosovski realizem torej...

Da, brez dvoma. Realizem pomeni obvladati snov do potankosti. Pisatelj postane znanstvenik, je nad vsem in vsemi (tudi nad samim sabo), da bi se ponižno približal Resnici.

Je to morda nova struja italijanske književnosti? Po neorealizmu Zavattinija, Paveseja, Vittorinija še neorealizem Tomizze?

Nisem takšna osebnost (v odgovoru je nekaj skromnosti, zadrege...) Vsekakor postaja sodobna italijanska književnost vse bolj kronika, feljton, politika. Iz te splošne plitkosti se dvigajo le nekateri, denimo Elsa Moran-

te. Sam se prištevam med tiste pisatelje, ki so odkrili — po veliki, a individualistično meščanski literaturi Sveva, Sabe, Stuparicha, Slapčarja — še kolektivno razsežnost Trsta. Kakor Biagio Marin, Enzo Bettiza (*Il fantasma di Trieste* - Tržaški duh), alj Renzo Rosso (*L'adescamento* - Vaba) sem pokazal na zgodovinske shizme, tragedije Trsta, na njegovo mnogoobraznost, na težko sožitje med Italijani in Slovenci, kljub temu da sem kot Istran nekakšen »zunanj« član tržaške literarne šole.

In kakšen se vam zdi ta Trst, o katerem ste pred kratkim govorili tudi v Parizu na razstavi *Trouver Trieste*?

Neumno in zlobno mesto ga je imenoval Cergoly. Vse bolj soglašam z njegovo definicijo. Želel bi si pomirjenega, na svojo raznorodnost ponosnega Trsta.

Brnenje zvonca pri vhodnih vratih naju za trenutek prekine. »Ni ga mogoče odklopiti kakor telefonskega, ki je v teh krstnih dneh novega romana mrzlično vznemirjena«, se mi opraviči Fulvio Tomizza. Kratka, s sokom posladkana prekinitve, potem zaključiva tam, kjer sva začela. Pri knjigi...

Delo Mladoporočnica z Ulice Rossetti je nastalo — kot ste dejali — ob branju pisma Stanka Vuka ženi Danici, ki jih bo v italijanski izdaji z naslovom *Scritture d'amore* in v slovenskem prevodu z imenom *Ljubezenska pisma* izdalo Založništvo tržaškega tiska. Italijanski izdaji, ki bo v kratkem v knjigarnah, ste tudi napisali obsežnejši predgovor. Kakšna se vam zdijo Stankova pisma, koliko Vuka je v slovenskem in italijanskem epistolariju in v kolikšno oporo vam je bila ta korespondenca pri pisanju romana?

Pisma so bila vzmet, ki je sprožila roman. Očaralo me je dejstvo, da je Vuk, ki je moral pisati zaradi cenzure v italijanščini, tako odlično obvladal tuj, nematerin jezik. Z njim je v zborni privzdigljenem tonu poživljal, obnavljal in krepil ljubezensko razmerje z ženo. Prav to čustvo je — zaradi upravičene počastitvene namembnosti — osnovno vodilo slovenskemu izboru Ljubezenskih pism in italijanski knjigi *Scritture d'amore*. V obeh izdajah so zbrana Vukova najlepša ljubezenska pisma. Sam pa sem za roman prebral še vsa ostala. Tako sem lahko naslikal karseda realistični portret Stanka Vuka in Danice Tomažič, njunega časa in okolja. Obema sem skušal vdihniti verodostojno življenjskost. Heroji so namreč mrtvi, osebe pa žive. In v literaturi še posebej: bogovi izginjajo, življenje ostane.

Ne vem zakaj sem se o povedanem še enkrat domislil poletja, baldrijana, srčnice, latnika istrske črtnice in Momikije. Morda zaradi v hipu zaslutene analogije: literatura — koncentrat življenjskega, poletje — koncentrat naravnega. In da skuša Tomizza vnesti v literaturo življenje mi je potrdil tudi ob slovesu, ko je izrazil željo, da bi mladoporočnica z Ulice Rossetti zaživela kljub tragični smrti. Kako? V kolektivni zavesti bralcev, v njihovem kulturnem spominu. Kot majhen izsek iz krvave zgodovine slovenskega naroda. Njuni ljubezni je zaželel univerzalnosti po načelu, ki mu je vodilo pero pri pisanju romana: da je kultura vsakega, še najmanjšega naroda dragocena vrednota vsemu človeštvu.

MIRAN KOŠUTA

Vic je zelo resna zadeva

Homo ridens ne potrebuje zaščite WWF

V slovenščini poznamo več izrazov za nemško besedo Witz: dovtip, smešnica... Ko pa gre za določene duševni vzgib, bi bil pristaš poslovenjene nemške besede, ki mora v novi pravopis, pa čeprav se je drži legenda o narečnem prizvoku: VIC.

Moj prijatelj Marino ve, da so mi vici všeč, zato me zalaga z njimi sprosti, brž ko zve kakšno novo. Najpogostejše so predmet ali tarča njegovega spretnega pripovedovanja. Istrani s svojimi namišljenimi ali resničnimi potezami, ki naj bi jih označevale. Do tod vse lepo in prav, ko bi ne bil Marino... Istran. Masohizem, boste rekli, pa ni tako. Vsa zadeva je malce bolj komplicirana in o njej velja napisati nekaj misli.

ZAKAJ IN ČEMU VICI

Ko si pripadnik določene skupine ali skupnosti, ki je tako ali drugače zaznamovana, ogrožena, bolj ali manj upoštevana ali neupoštevana, ti postane vic eden izmed možnih načinov duševne higiene (kot spoved). S tem, da sogovorniku pripoveduješ vic o ljudstvu ali socialni skupini ali klanu, ki mu pripadaš, s tem da nanižaš in uokvirjaš v določeno obliko neke značilnosti, opraviš odrešilo dejanje. Z vicem se dvigneš nad situacijo, o kateri pripoveduješ, se od nje distanciraš, jo očaraš. Obenem »prehitiš« sogovornika — nasprotnika, s tem pa mu odvzameš orožje, s katerim bi te lahko ranil.

Zavedam se, da sem do skrajnosti in morda za ceno jasnosti zgostil to, kar je še danes predmet dolgih in poglobljenih študij duševstvom in družboslovcev. Freud je vicem posvetil nemalo svojih misli in časa; pa

tudi bi ne mogel drugače, saj ni hotel nikoli v tisto, čemur je pravil »die kompakte Majorität«, ker ga je le-ta s svojimi miselnimi kalupi motila in se v nji ni mogel nikoli identificirati. Zatorej pozitivni vic ni avtoagresivno, bičarjevsko dejanje, ni le izpostavljanje določenih potez: konec koncev ni nič drugega kot izraz ponosa in samopriznanja socialne skupine, ki ji pripadamo.

POZITIVNI IN NEGATIVNI VICI

Ob zgornjem premišljevanju je treba ločiti med pozitivnimi in negativnimi vici, na prvi pogled sila podobni, glede na vir in namen pa diametralno nasprotni. Oziroma: zado- bijo lahko tak ali drugačen predznak,

odvisno pač, kdo in s katerim namenom jih pravi.

Vsebinsko pozitivni vici se rojevajo iz duha (in v duhu) socialne skupine: tej produkciji bi lahko rekli vicevska folklor. Negativni vici izvirajo iz nespoštovanja in negativnega odnosa do druge ali drugačne, običajno šibkejšje socialne skupine, ki postane tako tarča oziroma izrazito negativni junak v vicu, ne da bi opravili kakršnokoli predhodno kulturno spekulacijo oziroma preverjanje.

Tako groba shematizacija je vendar lahko izhodišče za »vrednotenje« vica. Vic je — glede na svoje sporočilo in namen — afirmacija ali negacija kulture, je kultura ali antikultura.

VICI KOT PRERAZ STVARNOSTI

Vici s takim ali drugačnim predznakom so neposreden prikaz stvarnosti, pa naj bo v teh duševnih izrazih ostra, vendar dobrohotna kritika ali celo zlonamerno dejanje. Vici so izredni vir informacij (le brati jih je treba s posebnim ključem) o določeni socialni skupini in prevladujoči miselnosti v njej. Brez izjeme je vic vir spoznanja skupine, iz katere se rodi, pa naj gre za pozitiven ali negativen vic. O protagonistu — tarči pa bo držalo, da je vedno »stvar« (pa čeprav je pokazan narobe svet), ki je tarča obenem avtor vica. V takih primerih je kaj lahko razbrati z akolične vrednote, tradicijo, nelagodje, ki iz vsega tega izhaja, stisko, dvome in želje... Statičnost ali premike, sunkovite spremembe družbenega tkiva, družbeni status, vse to bomo zasledili v vicevski folklori.

NAJLJUBŠE IN NAJVALEŽNEJŠE TEME

Vsakdo lahko neposredno ugotovi, katere so teme, ki jih srečamo v vicih. Ob dejstvu, da so nekatere teme »privilegirane«, bi dodal, da kljub frekvenci, s katero se pojavljajo, so vse vredne posebne pozornosti in enakega dostojanstva. Vic ima lahko zgodovinsko, politično, kulturno, narodnostno, socialno, versko, zdravstveno, ekonomsko, znanstveno, sociološko, psihološko, higiensko, spolno vsebino in razsežnost... lahko se te teme prepletajo in dopolnjujejo ali lahko na trenutke zaživijo v nemogočih simbiozah, v taki ali drugačni obliki, da jih dojamejo (skoro) vse socialne plasti v okolju, kjer se ta zvrst ljudskega izražanja rojeva.

EMPIRIČNO O VICU IN ENOTNEM KULTURNEM PROSTORU

Kako je z vici pri Slovincih? V Matici je tozadevna produkcija še kar bogata, pa čeprav je relevanten del te obsojen le v sfero ustnega izročila zaradi uradnega pečata »nespodobnosti« (moj evfemizem). Mnogo vicevskega blaga registrirajo in objavljajo. Prepričan sem, da večina »avtorskih«, podpisanih vicev izhaja vendar iz ljudstva. Zanimivo bi bilo raziskati, koliko in v kolikšni meri dojemamo »matične« vice v zamejstvu. Iz svoje izkušnje lahko trdim, da so nam določene teme povsem tuje. In isto velja, ko obrnemo vprašanje in govorimo o »zamejskih« vicih. Zamejskih vicev menda ni dosti. Nekaj je takih, kjer se zamejci sami sebi smejejo ob besednih igrarh zaradi nezadostnega poznavanja jezika dominantne narodnosti (gvant - guanto). Nekaj je tipično »vaških« vicev. Vsi vici, ki so se v teh krajih oslanjali na nemščino, pa so zdavnaj izginili. Nekaj je vicev na račun »svetih« zamejskih ustanov in ljudi (npr.: Escaghe se (SKGZ), ma i pesci no aboca...). Čeže, da je pri nas večina vicev brez tistega »vsenarodnega« značaja in sporočilnosti, kot ju imajo npr. judovski oz. jidiš vici. Menda je še precej vicev iz fašistične ere, a le malo sem jih slišal. Te pa bi veljalo kar se da hitro zapisati, ker bi ne smeli v pozabo.

Kdo pa se bo kdaj lotil zbiranja in preučevanja tovrstnega blaga? Pa bi se splašalo, ker so vici sila resna zadeva.

FILIP FISCHER

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV

vabi na

Dan slovenske kulture

Kulturni dom

Gorica — v soboto, 15.2.1986 od 19.30 dalje
Trst — v nedeljo, 16.2.1986 od 17. ure dalje

Spored: razstava *Poklon Avgustu Černigoju*, gala predstava *Vrnimo se k Prešernu!*, film, radijski posnetek, nastop zborov in še marsikaj.

Smučanje: včeraj v ČSSR v veleslalomu za SP

Mateja Svet pred vsemi

SKALNATE PLESO (ČSSR) — Mlada, 17-letna jugoslovanska smučarka Mateja Svet, ki je na zadnjih tekmah za SP presenetila ljubitelje smučanja z odličnimi uvrstitvami, je včeraj v ČSSR v veleslalomu za SP osvojila prvo zmago in tako potrdila, da sodi v samo elito »belega cirkuša«. Mateja je tako Jugoslaviji priborila prvo zmago v ženski pokalni tekmi.

Svetova je bila včeraj najboljša v obeh vožnjah. Na drugo mesto se je uvrstila Španka Blanca Fernandez - Ochoa, tretja pa je bila Zahodna Nemka Traudi Hächer. Domačinka Olga Charvatova, ki je bila favoritinja na tej progi, pa je padla. Najboljša od Italijank je bila Zinijeva (19.).

VRSTNI RED VELESALOMA: 1. Svet (Jug.) 1'48"71; 2. Fernandez - Ochoa (Šp.) 1'49"19; 3. Hächer (ZRN) 1'49"47; 4. Hess (Švi.) 1'49"92; 5. Pelen (Fr.) 1'50"11; 6. Salvenmoser (Av.) 1'50"22; 7. Walliser (Švi.) 1'50"24; 8. McKinney (ZDA) 1'50"54;

9. Barbier (Fr.) 1'50"60; 10. Rey (Fr.) 1'50"79; 11. Zini (It.) 1'53"04. LESTVICA VELESALOMA ZA SP: 1. Schneider (Švi.) 70; 2. Svet (Jug.) 64; 3. Häcker (ZRN) 63; 4. Figini (Švi.) 57; 5. Hess (Švi.) 46.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Walliser (Švi.) 218; 2. Hess (Švi.) 205; 3. Schneider (Švi.) 170; 4. Figini (Švi.) 163; 5. Örtli (Švi.) 140; 6. Gustenstson (Av.) in Kihel (ZRN) 129; 8. Gerg (ZRN) 127; 9. Svet (Jug.) 125; 10. Charvatova (ČSSR) 112.

V tem kraju bo danes ženski slalom za SP.

MOŠKI SMUK ZA SP

Müller (Švi.) prvi

MORZINE (FRANCIJA) — Švicar Peter Müller je vedarle zmagal. Švicarsko moštvo je v moškem smuku od decembra ostalo praznih rok. Včeraj pa je Müller v Morzinu prekinil vrsto zmag Avstrijcev, ki so se tokrat morali zadovoljiti »le«

z drugim mestom Leonharda Stocka. Tretji je bil skoraj nepoznani Norvežan Atle Skaardal. Italijan Mair je osvojil dobro 8. mesto.

VRSTNI RED SMUKA: 1. Müller (Švi.) 1'53"81; 2. Stock (Av.) 1'54"86; 3. Skaardal (Nor.) 1'54"94; 4. Pfaffenbichler (Av.) 1'55"07; 5. Öhrli (Švi.) 1'55"09; Bell (VB) in Resch (Av.) 1'55"21; 8. Mair 1'55"27.

LESTVICA ZA SP: 1. Wirsberger (Av.) 115; 2. Müller (Švi.) 97; 3. Resch (Av.) 72; 4. Mair (It.) 71; 5. Alpiger (Švi.) 55.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Girardelli (Luks.) 192; 2. Müller (Švi.) 177; 3. Wirsberger (Av.) 143; (ZRN) 131; 5. Stenmark (Šve.) 127; 6. Petrovič (Jug.) 125; 7. Zurbriggen (Švi.) 119; 8. Stock (Av.) 111; 9. Mair (It.) 102; 10. Strolz (Av.) 95; 11. Heinzer (Švi.) 91; 12. Križaj (Jug.) in Alpiger (Švi.) 90.

V tem kraju bo danes moški veleslalom za SP, ki bo veljal tudi za kombinacijo.

Odbojka: v moški C-2 ligi

Val odpravil vodilni CUS

Val - CUS Trst 3:1 (15:9, 15:10, 11:15, 15:12)

VAL: Plesničar, Allesch, Černic, Faganel, Juren, Mučič, Petejan, Lavrenčič, Micheli.

CUS iz Trsta je doživel v štandrezu svoj prvi letošnji poraz. Plavorceci so tako dokazali, da na domačih tleh zaigrajo zelo koncentrirano in da so od vsega začetka nepremagljivi.

Domačini so že ob začetku spravljali v zadrego goste in zdelo se je, da bodo celo zmagali z gladkim 3:0. CUS se je prebudil v tretjem setu, katerega je tudi osvojil, a četrti niz je bil zelo enakovreden. Domačini pa so igrali izredno in odnesli prestižno zmago. Trener Markič je ob koncu tekme izjavil, da je zelo zadovoljen z nastopom svojih igralcev in da sinočnja zmaga dokazuje, da je Val na domačem terenu zares nepremagljiv. (Zip)

Rozzol TS - Bor JIK banka 0:3 (11:15, 6:15, 13:15)

BOR JIK BANKA: Grilanc, Stančič, Batič, Budin, D. in G. Gaspar, Pečenko, Pernarčič, Škabar, Zgubin.

Bor JIK banka je v mestnem derbiju povsem zaslužno premagal Rozzol. Kljub temu pa moramo omeniti, da zmaga ni bila lahka, saj je domačin v prvem in tretjem nizu nudil močan in zagrižen odpor. Borovci so od samega začetka pa do konca srečanja pokazali dopadljivo igrjo. Poleg igre v polju sta bila tokrat dobra še blok in sprejem, tako da so se gostje z dobro izpeljanimi kombinacijami lahko razigrali v napadu, ki je bil posebej učinkovit. (S.S.)

Pallavolo Magnago — Olympia Electro Terpin Gorica 3:1 (11:15, 15:13, 15:11, 15:8)

OLYMPIA TERPIN: M. Š. in I. Čotič, A., D. in S. Terpin, Dornik, Kosič, Kovič in Špacapan.

Z gostovanja v Magnagu se Goričani vračajo poraženi in to v tekmi, v kateri bi morali zmagati, kajti nasprotnik spada v krog tistih ekip, ki bi se morale boriti da ne izpadejo. Naši pa so popolnoma odpovedali. Na cilj so sicer prispeli z dokajšnjo zamudo zaradi snega, telovadnica je bila mrzla, ampak vse to ne more opravičiti blede slike, ki so jo »plavi« pokazali.

Lahko rečemo, da je bila kriza huda. V prvem setu so Goričani sicer z dokajšnjo lahkoto povedli, tudi zato, ker so domačini veliko grešili. V drugem setu je Olympia vodila že s 13:8, potem pa preobrat, ki ga Goričani niso več znali zaustaviti, saj so odpovedali v vseh elementih igre. S takimi predstavami naši igralci ne bodo prišli daleč. (M. Š.)

ŽENSKA C-2 LIGA

Sovodnje Centralsped - Virtus Vigonovo 0:3 (13:15, 12:15, 10:15)

SOVODNJE CENTRALSPED: Čotič, Černe, Počkar, Gabriella in Giuliana Lopresti, Barbara in Katrin Lovisutti, Marta Vižintin.

Naša dekleta so sicer igrala dovolj zbrano, vendar niso v ključnih trenutkih niza imela dovolj sreče. V prvem setu sta si ekipi bili zelo enakovredni. V drugem nizu so domačinke celo že tudi visoko vodile, a so se pustile dohiteti in tako so gostinje osvojile set.

Tudi v 3. in zadnjem nizu ni bilo bistvenih sprememb in tako so naše morale dragoceni točki prepustiti nasprotnicam. (M. Kuzmin)

Gorian Tržič - Sloga 3:0 (15:6, 15:7, 15:4)

SLOGA: Adam, Drnovšek, Križmančič, Malalan, Milkovič, Alenka in Mariza Sosič, Martina in Valentina Vidali.

V Tržiču so slogašice, sicer po pričakovanju, klonile proti Gorianu. Z igro naše ekipe tokrat nikakor ne moremo biti zadovoljni. Zdelo se je, da so se igralka že pred tekmo sprijaznile s porazom in so zato opravile res medel nastop. Zlasti je pešal sprejem, tako da je Gorian zlahka prišel do novih točk. (INKA)

Colori Latisana — Bor Friulexport 1:3 (12:15, 15:8, 1:15, 6:15)

MOŠKA D LIGA

Val - Torriana 2:3 (8:15, 15:9, 10:15, 15:10, 12:15)

VAL: Andrej Vogrič, Zavadlal, Bastiani, Mučič, Brajnik, Devetak, Lutman, Sivilotto, Bensa, Marjan Vogrič.

Proti tretjevrščeni Torriani je valovcem za las ušla zmaga. Naši so zaigrali zelo postrtovalno in bi si zares zaslužili zmago. V končnem petem setu pa jim je zmanjkalo moči in lahko rečemo tudi športne sreče, saj so si zmago zapravili le v končnici niza. (Zip)

Naš prapor - Mossa 2:3 (15:13, 12:15, 7:15, 15:12, 9:15)

NAŠ PRAPOR: Marjan Sošol, Albert Sošol, Legiša, Mikluš, Princič, Peter Klanjšček, Damjan Klanjšček, Bevcar.

Po maratonski borbi je Naš prapor v prvi tekmi povratnega dela klonil šeststori iz Mosse. Tokrat smo pri briški ekipi videli precejšen napredek, a kljub vsemu ni zadostoval za drugi par točk v letošnjem prvenstvu. K temu moramo dodati, da so nasprotniku v številnih primerih dali roko še sodniki, ki so bili za Mosso sedmi mož na igrišču. (M. Bevcar)

ŽENSKA D LIGA

CUS Trst - Kontovel Electronic Shop 1:3 (16:14, 13:15, 2:15 in 7:15)

Le Volpi - Sloga 2:3 (10:15, 15:4, 12:15, 15:8, 6:15)

Intrepida - Breg Agrar 2:3 (16:14, 15:2, 12:15, 6:15, 11:15)

Canon — Dom Agorest 3:2 (13:15, 12:15, 15:6, 15:11, 15:8)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Bor - Rozzol 3:0 (15:8, 15:11, 15:9)

MLADINSKA ODBOJKA

»UNDER 16« ŽENSKE

Sloga B - La Marmotta 2:0 (15:8, 15:8)

»UNDER 16« MOŠKI

Naš prapor - Val Štandrež 2:0 (15:13, 15:3)

22. turnir Veleža

MOSTAR — V Mostarju se je včeraj pričel mednarodni nogometni turnir, na katerem nastopajo Sarajevo, Partizan, Velež in Honved. V prvi tekmi je Sarajevo z 2:1 premagal Partizana, a v drugi je Velež s 3:2 odpravil Honved. Za prvo mesto se bosta danes srečala Sarajevo in Velež, a za tretje Partizan in Honved.

Na gostovanju pri sicer solidnem Mogliano

Mebla ni bilo prepoznati

MOGLIANO VENETO — Meblo je sinoči doživel pekoč poraz s 3:0, delni izidi posameznih setov (15:8, 16:14, 15:7) pa so resnici na ljubo še preveč »skrivni« do domačin, premoč katerih je bila žal absolutna, saj so v vseh treh nizih visoko povedle in bile stalno v vodstvu. S tehničnega vidika ni težko razložiti Meblovega poraza. Režiserki Grgičeva in Pertotova sta naleteli na slab dan, še slabše pa so se odrezale napadalke, razen Markovičeve, ki pa je bila premalo izkoriščena. Mogliano, ki ga dnevni tisk v Venetu proglašja za največje prijetno presenečenje prvenstva (kapetan Caffagian ima 22 let. Poprečna starost ostalih je pod 18 leti), je tako zlahka napadal, zlasti preko kril, Meblov blok pa še tako enostavnih akcij domačink ni skoraj nikoli zajezil.

Toda največja razlika med ekipama je bila v pristopu do igre. Naše igralko so igrane zmedeno in včasih prav neodgovorno, mlada in ambiciozna Moglianova dekleta pa so igrala agresivno od začetka do konca, kar je tudi razumljivo, saj je bil zanje Meblo ugodna žrtev. Morda je pri naših igralkah prišla do izraza tudi utrujenost zaradi četrtkovskega pokalnega potovanja v Nerveso, a to je lahko le delno opravičilo za hledi nastop.

Meblo je tekmo začel s postavo, v kateri so bile samo starejše igralko, ker žerjalova med tednom zaradi gripe ni trenirala, od drugega niza dalje pa je trener Drasič poslal na igrišče ekipo z dvema podajalcema, in žerjalovo, naredil pa je tudi več menjav, toda sinoči verjetno niti čarovnik ne bi spremenil poteka tekme, saj naših igralk preprosto ni bilo prepoznati. (ak)

Mogliano Veneto — Meblo 3:0 (15:8, 16:14, 15:7)

MEBLO: Marković, Maver, žerjal, Mira in Neva Grgič, Kralj, Klemše, Foraus, Garbini, Ukmar, Pertot, Ušaj.

TOČKE: Meblo 21:29, (Maver 6, Kralj 4, žerjal 3, Marković, Mira Grgič in Pertot 2, Klemše in Neva Grgič 1); Mogliano 26:46.

ZGREŠENI SERVISI: Meblo 14, Mogliano 12.

TRAJANJE SETOV: 12, 29, 19 minut.

SODNIKA: Messina iz Mantove in Gelsi iz Padove.

GLEDALCEV: 100.

OSTALI IZIDI: Mobilcatalogo Pordenone - Fratte 3:0; Spinea - Putinati Ferrara 3:1; Volley Conegliano - Fiamma Vicenza 3:1; OMA Armes Trst - Nervesa 0:3; Tregarofani Padova - Volpe Fiesco 3:1.

kratke vesti - kratke vesti

V SKOKU S PALICO

Bubka 5,92 m

MOSKVA — Na sovjetskem državnem atletskem prvenstvu je Sergej Bubka z znakmo 5,92 m popravil svetovni dvoranski rekord v skoku s palico. Prejšnji rekord (5,91 m) je pripadal Američanu Joeu Dialu, ki ga je dosegel februarja lani.

Včeraj so padle še tri svetovne znamenke. Britanka južnoafriškega porekla Zola Budd je 3.000 m pretekla v 8'39"79, medtem ko je bil prejšnji rekord Američanke Deckerjeve 8'47" in 3 (rekord je dvoranski); Vzhodna Nemka Silke Horner je 100 m prsno (v 25-metrskem bazenu) preplavala v 1'07"0" (prejšnja znamka Američanke Caulkinsove je bila 1'07"47);

Vzhodna Nemka Oschkenatova je 50 m ovire pretekla v 6"71, prejšnji rekord iste atletinje je bil 6"73 (rekord je dvoranski).

VČERAJ V PALERMO

Predstavili »Giro«

PALERMO — V Palermu so včeraj predstavili letošnjo kolesarsko dirko po Italiji, ki je že 69. po vrsti. Start bo prav v Palermu, in sicer 12. maja, zaključila se bo 2. junija v Meranu. Tekmovalci bodo morali prevoziti skupno 3.787 km, etap bo 22 s poprečno dolžino 172 km. Etape na kronometer so tri, ena od teh pa je ekipna. Najvišja vzpetina je Pordoi ali Cima Coppi s svojimi 2239 m. Ni predviden noben dan počitka.

Košarka: v promocijskem prvenstvu

Kontovelci za točko slabši

Kontovel Electronic Shop — Fruttefna 87:88 (41:43)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Grilanc 15, Ušaj 1, Vremec 15, Štoka 6, Kojanec 10, Lisjak, Čuk 13, Starc 25, Sedmak, Gruđen.

3 TOČKE: Starc 1, Grilanc 3

Tekma je bila za Kontovelce velike važnosti, žal pa sta točki šli nasprotniku. Domačine so pokopale predvsem izgubljene žoge pod lastnim košem, ki so jih gostje pridno pobirali (zlasti Masala, ki je tudi dosegel 32 točk) a tudi slabo sojenje v končnici, ko je sodnik oškodoval Kontovelce. Nasploh je bilo srečanje zelo izenačeno, vendar precej nervozno in igra ni bila privlačna. Domači so sicer igrali zelo postrtovalno, a so bili kot smo dejali, pomanjkljivi v obrambi. Tokrat bi pohvalili le Čuka. (D.S.)

Libertas — Breg Adriatherm (85:68 (49:25))

BREG ADRIATHERM: Čok 7, Kapič (0:1), Koren 8 (0:1), B. žerjal 14 (6:9), Race 10, Sosič, B. žerjal,

Slavec 9 (1:5), Mezzavilla 20 (4:7), PM: Breg 11:23, ON: 19; PON: nihče, 3 TOČKE: Čok 1.

Breg je tekmo začel v prepričanju, da se porazu ne more izogniti in tako mu je manjkala prava koncentracija. Veliko je grešil, zlasti v napadu. V drugem polčasu pa je vendarle nadaljeval kot zna in na koncu je še zapustil »p vtis, saj je dokazal, da ni enakovreden ostalim samo na domačem igrišču, ampak da pridobiva zaupanje v lastne moči tudi v gosteh. Škoda, da to sinoči ni prišlo do izraza od vsega začetka. Tokrat bi omenili Roberta žerjala, ki se je izkazal tako v obrambi kot v napadu. (L.K.)

Grado — Dom odložena

MLADINSKA KOŠARKA

DRŽAVNO KADETSKO PRVENSTVO: Segafredo - Jadran Farco 103:79 (52:42). MLADINCI: Dom - Libertas 67:74 (32:32). KADETI: Kontovel Electronic Shop - Inter 1904 (gostje se niso predstavili na igrišču).

• nadaljevanje s 1. strani • nadaljevanje s 1. strani

Jadran

štiri zaporedne koše). Naši so takoj reagirali in stanje izenačili v 7. min. (11:11). Odtlej se je bil izenačen boj in našim je uspelo skleniti polčas s točko razlike.

V začetku drugega polčasa je kazalo, da so jadranovci našli pravi ritem. Povedli so s petimi točkami (50:45). Gostje pa niso popustili in v 25. min. povedli s 54:50. Ekipi sta se nato menjavali v vodstvu do poslednjih potez srečanja. V zadnji akciji, pri vodstvu gostov z 89:87 pa sta sodnika spregledala očiten prekršek pod košem Maurija in tako je za naše spodletela tudi poslednja možnost, da bi z dvema prostima metoma izsilili podaljšek.

Glede posameznikov bi od naših pohvalili Marka Bana in Valterja Sosiča, ki se je izredno postrtovalno boril v obrambi.

Sinočnjo tekmo si je ogledal tudi Stefanelov trener Puglisi, ki je takole dejal: »Bilo je to zelo izenačeno srečanje in ko izgubili tako tesno, je jeza še večja. Jadran je imel velike težave

proti Maurijevi conski obrambi. Z bekovsko pozicijo ni bilo točnih metov. V obrambi pa so jadranovci pozabili na Rancatija, ki je dosegel vrsto pomembnih košev«.

(B. Lakovič)

JADRAN — MAURI 87:89 (46:45)

JADRAN: žerjal 5 (1:1), Sosič 6 (0:3), Ban 35 (19:20), Zarotti 9 (5:6), Čuk 16, K. Starc 9 (1:2), Daneu 7 (1:2), Gulič, Rauber, Klobas.

MAURI TREVIGLIO: Bertoletti 6 (0:2), Zonga 3 (0:1), Meneghel 12, Gatti 10 (0:1), Pamapana 13 (1:1), Gabrielli 15 (7:9), Rancati 16 (0:1), Codevilla 12 (2:2), Rossini, Cefis 2.

SODNIKA: G. in P. Pascucci (Gualdo Tadino). PM: Jadran 27:34; Mauri 10:17. ON: Jadran 26; Mauri 32. PON: Gabrielli (37), Zarotti (37), Meneghel (38). 3 TOČKE: Rancati 2. GLEDALCEV: 500.

Krasovke

prvenstvu in vedno bolj je pri mladi krasovki viden napredek.

Medtem je Miličeva, ki je tudi tokrat odlično opravila svojo nalogo, z dokajšnjo lahkoto odpravila Condorellijevo, ki se je že po začetnih udarcih kaj kmalu predala. Dovolj je, da pogledamo na rezultat v prvem setu, ko se je Miličeva pri stanju 4:4 razigrala in z delnim izidom 14:1 povedla z 18:5. Nasprotnici je proti koncu srečanja nerodno prepustila kar pet zaporednih točk, a prednost je bila prevelika, da bi nasprotnica lahko rezultat še obrnila v svojo korist.

V igri dvojic sta Miličeva in Bernardičeva z nekaterimi atraktivnimi potezami navdušili sicer maloštevilno občinstvo in nista dopustili solidnima nasprotnicama niti seta.

REZULTAT:

Kras Globtrade — Maratea 4:0

Bernardić - Di Trani 2:0 (21:10, 21:16), Milič - Condorelli 2:0 (21:8, 21:13), Ukmar - Masini 2:0 (21:19, 21:17), Bernardić in Milič - Condorelli in Di Trani 2:0 (21:15, 21:18). (Z.S.)

LOKOSTRELSTVO:
NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Velik uspeh Vesne Lutman včeraj v Turinu

Vesna Lutman, članica društva Naš prapor iz Pevme, ki se že več let uveljavlja v tukajšnjem in državnem lokostrelstvu in ki je leta 1984 zmagala na državnih mladinskih igrah, je dosegla še en pomemben uspeh.

Včeraj je na državnem prvenstvu v lokostrelstvu v Turinu dobila 498 točk v streljanju na razdaljo 25 m (60 pušic). Ker je računalnik odpovedal, ni znano, ali je dosegla drugo ali tretje mesto. Vsekakor gre za pomemben uspeh. Upati je, da bo uspešna tudi danes, zadnji dan prvenstva, ko bo streljala, prav tako 60 pušic, na razdaljo 18 m.

Igrišča pod snežno odejo

Naša nogometna igrišča (na sliki bazoviški pravokotnik) so ovita v snežno odejo. Nogometaši v amaterskih in mladinskih ligah bodo tako imeli »prisiljen počitek«

V tretjem povratnem kolu nogometne B lige

Triestina v Monzi za obe točki

Triestina je odpotovala v Monzo, kjer se bo danes pomerila z istoimensko enajsterico, že v petek. V petek je torej odpadel običajni trening v Tržiču, zamujeno pa je trener Ferrari nadoknadil včeraj zjutraj v Monzi sami. Pri možnosti, da igrišče v Monzi zaradi vremenskih nevarnosti ne bo v optimalnem stanju, je hotela Triestina predhodno spoznati, v kakšnih pogojih se bo potegovala za obe točki.

Tretje kolo povratnega dela prvenstva nogometne B lige je namreč zelo neugodno za Tržačane, katerim preli nevarnost prehitve in masovnega poba. Boško Ascoli je tako trdno v podstupu, da ga večina že prištevava v A ligo, pospešila pa je tudi Brescia. Trenutna lestvica nudi eno samo odprto mesto za napredovanje in zanjo se potegujejo enajsterice, ki segajo do sredine lestvice.

Ascoli bi ne smel imeti doma težkega dela proti Perugii, še lažje pa naj bi imela Brescia proti Catanzaru, ki v prejšnjem kolu ni še občutil dobrin Veselinovičevega dela. Vicenza in Cesena bosta imela močnejša nasprotnika, igrata pa doma in startata kot favorita. Zasedovalci Empoli, Genoa in Cremonese bodo vsi igrali doma.

De Falco in tovariši so proti Campobassu pokazali veliko volje do zmage in posebno aktiven je bil kapetan, ki je za las zgrešil nekaj ugodnih priložnosti. Sploh je vsa napadalna vrsta pripravila kopico zrelih priložnosti, medtem ko je obramba nekajkrat zaškrpala. Braghin so je kot »libero« večkrat znašel v napadalnih akcijah s težavami povratka na dodeljeno mesto. Vrtar Bistazzoni se je proti Campobassu izkazal z nekaj zanesljivimi posegi, ki so rešili tekmo.

Današnji nasprotnik Triestine sameva na zadnjem mestu lestvice in je, kot kaže, obsojen na izpad. Napadalcii Monze niso posebno učinkoviti. Doslej so dali samo 12 golov in so... pred njimi le napadalec Cagliarija. Zadnje mesto na lestvici je vezano s 24 prejetimi goli in samo dvema domačima zmagama. V Monzi so domači sicer šestkrat izenačili in dvakrat izgubili. Pri Monzi igra tudi nekdanja Interjeva zvezda Beccalossi. V prejšnjem kolu je Monza z 1:2 izgubila v Perugii.

DANAŠNJI SPORED (ob 15. uri):
Arezzo - Pescara; Ascoli - Perugia; Brescia - Catanzaro; Campobasso - Lazio; Cesena - Catania; Cremonese -

Palermo; Empoli - Bologna; Genoa - Cagliari; Monza - Triestina; Vicenza - Sambenedettese.

2. MARCA V KRANJSKI GORI

Veleslalom za pokal bratstva treh dežel

Prizadevni organizatorji smučarskega kluba Devin bodo tudi letos v sodelovanju s smučarskim klubom Snežnik iz Iurske Bistrice (slednja je pobratena z devinsko - nabrežinsko občino) priredili tradicionalni veleslalom za 2. prehodni »Pokal bratstva treh dežel«. Tekmovanje bo v nedeljo, 2. marca v Kranjski gori. Predviden je spust, preizkušnja pa bo istočasno potekala na dveh progah: mlajši pionirji, pionirji in dame se bodo pomerili na krajši, vsi ostali pa na daljši in zahtevnejši. Skupno bodo nastopili tekmovalci iz 17 kategorij. Prvi spust je predviden za 10. uro. Vsekakor bomo o tekmovanju podrobneje še poročali.

Prireditelji so si zamislili, da bi se tekmovanje izmenoma vrstilo vsako leto v enem kraju.

Pogovor z deskarjem Sirene Davidom Poljšakom

»Če je veter premočan se tudi malo prezebe«

V sončnem, vendar povsem brezvetrnem vremenu se minuli teden jadralec David Poljšak ni mogel podati s svojo desko po zalivu. Ob izredni svežini zraka pa si je bilo težko zamišljati, da je jadranje na deski lahko tudi šport. Torej panoga, ki ni tekmovalne zvrsti le v poletni vročini, temveč tudi pozimi, ko brije in ko morje dosega le kakih devet stopinj.

V portiču Sirene je David pospravil opremo.

»Pozimi jadranje ni vedno mogoče. Če piha burja, je celo nevarno. Lahko te zaneše daleč na odprto morje. V zalivu smo imeli med sezono smrtno žrtev. V takem primeru se lahko jadra le pri Marini Julii pri Tržiču, kjer burja piha na obalo.«

»Pravzaprav sem si jadranje na deski zamišljal manj intenzivno.«

»Saj za velikansko večino tudi je. Sam pa se od začetka januarja poprečno dvakrat na teden podam na morje. Seveda odločajo o tem vremenski pogoji. Sicer opravljam razne vaje na suhem. Kot študent višje šole za telesno vzgojo v Ljubljani se veliko ukvarjam z orodno telovadbo, akrobatiko in tekmo. Ob fizični vzdržljivosti so poglavitne pri jadrnju na deski še spretnost, koordinacija gibov, moč in orientiranje telesa v prostoru. Veliko vlogo imajo tudi dlani. Koža mora biti postopoma utrjena, da ne pride do žuljev.«

David je bil pred nekaj leti tudi dober skakalec v daljino.

»Pri Boru sem nekaj let gojil atletiko in se v daljini približal šestim metrom. To mejo sem na moje presenečenje presegel pri sprejemnem izpitu za VSTK v Ljubljani. Obvladanje telesa v zraku mi je bilo pri jadrnju v veliko korist.«

»V mislih sem imel kopalce, ki so pred dnevi za nekaj demonstrirali v mrzli vodi pri Čedadu. Kako je z opremo jadralca za zimsko vadbo na morju?«

»Med zimskim jadranjem nosim potapljaški kombinezon iz neoprena in neprepusten jopič s kapo in rokavicami. Pri padcu v vodo se dejansko zmoči samo obraz. Če je veter premočan, se večkrat pade in tudi malo prezebe. Hujšega pa ni.«

»Kako poteka trening?«

»Pozimi je učinkovitost vsekakor

manjša. Lahko se vadi drobna tehnika, odločilna pa je družba, da svojo storilnost lahko primerjaš s tovarišem. Pri Sireni pozimi jadra le še Aleš Žetko.«

»Kako si zamišljaš letošnjo sezono?«

»Že v februarju bom gost na pripravi jugoslovanskih reprezentantov v Piranu. To bo teden intenzivnega dela, kjer bom skušal pridobiti čim več, ker me v marcu čaka prva regata državnega značaja. Uspeh na njej bi bil zelo važen za nadaljnji potek sezone. Nadaljnji nastopi se bodo prav gotovo odvijali na podlagi rezultata, ki ga bom na tej regati dosegel.«

»Oriši svoje tehnične značilnosti.«

»Najprej sem začel z jadrnicami in se nato zaradi različnih gledanj na tekmovalno jadranje v okviru društva preselil k deskam. V tem športu sem samouk. Do sedanje stopnje sem prišel postopoma. Najprej je bil moj cilj prekositi klubske tovariše, predvsem Stojana Kureta. S kakimi 57 kg telesne teže sem seveda zelo lahek tudi v lažji kategoriji. Telesne lastnosti in sposobnosti mi dajejo optimalne možnosti jadrnanja pri hitrosti vetra štirih metrov na sekundo.«

Davidu Poljšku je 22 let. Doma je iz Barkovelj. Svoje največje tekmovalne uspehe je osvojil lani. Na odprtem prvenstvu Jugoslavije v Piranu je zasedel prvo mesto, v oktobru pa si je v Sanremu na enakem tekmovanju Italije prijudral tretje mesto in bil med izključno italijanskimi jadralci celo drugi.

Uspeh na prvi državni regati bi mu verjetno odprl pot za nastope na tekmovanjih še višjega slovesa.

BRUNO KRIŽMAN

Nogometna A liga brez vrhuncev Udinese pred breznom

Tekma, ki bi lahko še dala elana prvenstvu A lige, bo v Turinu med Torinom in Romo, medtem ko bo Juventus igral s pozdravljenim napadom na nevarnem pravokotniku v Bergamu. Ob monologu »belo-črni« in poskusu zasledovanja Rimljanov so vsa ostala moštva dejansko že izločena iz boja za naslov in največ prostora zavzemajo v ponedeljkovih procesih in pogovorih taktične variante poljudnih Bearzotov in forma igralcev, ki prihajajo v poštev za državno reprezentanco.

Na dnu lestvice se bo važen dvoboj odigral v Vidmu, kjer bodo domačini igrali proti Avellinu. Udinese je zdrknil na predzadnje mesto in učinki dela novega trenerja De Sistija niso mogli v kratkem času obroditi sadov. De Sisti bo moral poleg vseh problemov zamenjati izključena De Agostinija in

Colomba ter poškodovanega Baronija. Avellino je bil kot vsako leto med kandidati za izpad. Prvenstvo je začel porazno slabo, trener Ivić pa je na čudežen način popravil nivo ekipe, ki je doslej zbrala 17 točk in se rahlo oddaljila od nevarnih vod. Morebitna zmaga bi Videmčanom vlila le poguma, ne bi pa še bistveno popravila lestvice.

Bari, ki je točko pred Videmčani, bo igral doma proti Pisi. V bistvu je ta tekma na enakem nivoju kot srečanje v Vidmu.

Dno lestvice je iz tedna v teden bolj zanimivo in tudi Como bi moral v Firencah drago prodajati kožo.

DANAŠNJI SPORED (ob 15. uri):
Atalanta - Juventus; Bari - Pisa; Fiorentina - Como; Milan - Sampdoria; Napoli - Lecce; Torino - Roma; Udinese - Avellino; Verona - Inter.

Košarka: danes v prvenstvih A-1 in A-2 lige Za Tržačane in Goričane imperativ zmaga

Po sicer pričakovanem porazu v Milanu proti Simacu bo danes tržaški Stefanel v 21. kolu italijanske A-1 lige igral doma proti Scavoliniu iz Pesara.

Glede na zaskrbljujoč položaj na lestvici morajo danes Tržačani absolutno zmagati. V zadnjih nastopih pa so Bertolotti in tovariši glede na prikazano igro bridko razočarali in danes tržaški navijači pričakujejo pravi preporod svoje ekipe.

Ko bi Stefanel tudi danes izgubil doma, potem bi verjetno že bil z eno nogo v A-2 ligi.

Od ostalih srečanj bo verjetno najzanimivejše v Cantuju, kjer bo domači Arexson igral proti Divareseju.

Današnji spored (17.30)
Stefanel Trst - Scavolini Pesaro; Mulat - Simac; Marr - Mobilgirgi; Silverstone - Bancorotna; Arexons - Divarese;

Berloni - Opel; Granarolo - Benetton; Livorno - Cantine Riunite.

Goriški Segafredo, ki v sredo ni brez težav premagal moštvo Pepperja iz Mester, bo danes gostoval v Desiu, kjer bo igral proti moštvi Filanta, ki ima na lestvici le dve točki manj od Goričanov in je eno najugodnejših presenečenj A-2 lige.

Za goriško moštvo pa velja ugotovitev, da mora danes nujno pospraviti nov prvenstveni par točk, kajti na vrhu lestvice je prava gneča in vsak spodrsrlaj bi pomenil izgubo stika z vodilnimi.

Današnji spored (17.30)
Filanto Desio - Segafredo Gorica; Mister Day - Cortan; Fabriano - Gomo; Ippodromi - Jollycolombani; Ferri - Sangiorgese; Pepper - Liberti.

V včerajšnjih anticipiranih tekmah je Yoga v Brindisiu premagala Rivestoni s 94:92, v Vidmu pa je Fantoni s 105:104 (48:65, 97:97) slavil zmago proti Annabelli.

MINIBASKET

Turnir Zini & Rosenwasser
BREG - GMT 56:15 (25:11)
BREG: Punis 12, Tul 4, Virno 6, D. Novak 11, Corva, Križmančič Novak, Švara 1, Vodopivec 2, Gropazi, Salvi 20.

Brežani so proti peterki Grandi Motori izbojevali novo zmago, vendar s prikazano igro znova niso zadovoljili. Če bi se namreč znali izogniti podcenjevanju nasprotnika, bi lahko zmagali z veliko večjo razliko. Tokrat velja omeniti edino doprinos Salvia v napadu. (šik)

Nogomet: zaradi slabega vremena na Tržaškem in Goriškem Amaterji in mladi nogometaši ne bodo igrali

Deželna in pokrajinska nogometna zveza sta sporočili, da zaradi slabega vremena odpadejo vsa današnja srečanja v 2. in 3. amaterski ligi. Preložena so seveda tudi vsa srečanja v mladinskih prvenstvih tako na Goriškem kot Tržaškem.

Odpadla je tudi včerajšnja anticipirana tekma 2. AL med Fortitudom in Vesno.

domači šport

Danes

NEDELJA, 9. FEBRUARJA

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 na Proseku, dom pristaniških delavcev: Lav. Porto - Bor Radenska

1. MOŠKA DIVIZIJA

10.00 v Nabrežini: Sokol - Polet; 11.00

v Trstu, na 1. maju: Bor A - Libertas

MLADINCI

8.30 v Trstu, Šola Suvich: Barcolana

B - Kontovel Electronic Shop

DEŽELNI KADETI

12.30 v Miljah: Intermuggia - Polet

NARASČAJNIKI

11.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Ser-

volana Leasest - Bor Adriaimpex

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKÉ

9.30 v Trstu, licej Galilei: Inter 1904

- Kontovel Electronic Shop

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade -

Italcantieri Tržič

ŽENSKA C LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade -

Karneid; 10.00 v Leifersu: TT Leifers - Dom

Čitalnica za športnike

TRST — Lista za Trst je podprla predlog, ki so ga že iznesli na zad-

nji konferenci o športu v Trstu, da bi bila v okviru novega športnega objekta v Trstu tudi čitalnica, v kateri naj bi bile na razpolago športne revije in druga športna dokumentacija o športu, ki so sedaj v raznih tržaških čitalnicah.

obvestila

SPORTNA ŠOLA TRST
stadion 1. maj
obvešča, da jutri, 10. t.m., odpade vadba za obe skupini predšolskih otrok.

ŠK KRAS
obvešča vse odbornike, da bo prva seja novoizvoljenega odbora jutri, 10. t.m., ob 20. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku.

PRIMOTOR KLUB
člani, ki nameravajo obnoviti izkaznico za leto 1986, naj sporočijo telefonsko številko, ime in priimek ter točen naslov pri ZSSDI, tel. 767304.

VSA OPREMA ZA

SMUČANJE

IZREDNE
CENE & KAKOVOST

SPORT

PRIX

VELEBLAGOVNICA
ZA ŠPORT
FERNETIČI 24

PUHOVKE UNISEX
od 70.000 dalje

VETROVKE UNISEX
od 35.000 dalje

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Plačilni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržnega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 4536
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

9. februarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Rop v Autovoxu: vrednost plena več milijard lir

RIM — Deset zakrinkanih roparjev je v petek zvečer vdrla v sedež (s skladiščem) družbe Autovox v predmestju Rima, uklenilo v verigo in jo zaklenilo s ključavnico celotno vodstvo podjetja, ki je bilo ravnokar na seji, in TIR napolnilo s televizorji in avtoradii: vrednost odpeljanega plena znaša več milijard lir.

Roparji so nekaj po 20. uri najprej onesposobili dva paznika v vratarnici, potem pa so na seji presenetili celotno vodstvo družbe, predsednika Autovoxa Franca Cardinalija in vse njegove najžje sodelavce, direktorja za stike, pravnega in trgovskega direktorja. Seji je prisostvoval tudi direktor neke finančne družbe. Iz bližnje zgradbe so v osrednje prostore pripeljali še štiri osebe, med katerimi tudi direktorja pridružene družbe STM. Ista usoda je doletela tudi zaročenko in mater enega izmed ugrabljenec, ki sta prav takrat prišli v zgradbo. Vse so uklenili v verigo in jo zaklenili z žabico.

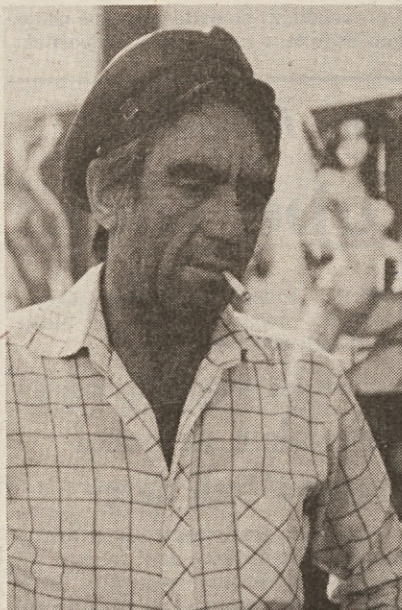
Roparji so imeli debelo uro časa, da so skladišče dobro izropali in TIR napolnili do zadnjega kotička. Po treh urah, ko so bili roparji že daleč, je eden od ugrabljenih uspel sneti verigo in o dogodku obvestiti policijo.

PARIZ — Kulturno-umetniško središče George Pompidou nikoli ne miruje. Čeprav se tudi v tem centru pariškega življenja marsikaj zaustavi zaradi birokratskih zapletov, ostaja Beaubourg, kot ga vsi imenujejo, žarišče najbolj naprednega kulturnega vrveža. Tudi filmska dejavnost ne pozna prestanka in to v mestu, kjer gledalci v dolgih vrstah že opoldne čakajo na odprtje najbolj zakonitih kinodvoran.

Filmski ciklusi, ki jih prireajo v Beaubourgu, so enkratni in privabljajo v Pariz nič koliko entuziastov. To se seveda dogaja tudi zdaj, ko v prillitju ogromne, »futuristične« palace odpirajo obširno razstavo posvečeno Dunaju in ko se že pripravljajo na gradnjo ljubljanskega Tromostovja za monografsko Plečnikovo razstavo. V tem času je na sporedu izbor najlepših italijanskih filmov. V Beaubourgu so namreč priredili bogato retrospektivo italijanskega filma, ki nekako nadaljuje program filmov tržaške manifestacije Trouver Trieste.

Ko bo vse to mimo, bo v Beaubourgu napočil čas odprtja retrospektive jugoslovanskega filma. O tej pobudi se v jugoslovanskih in francoskih krogih šušlja že dobra tri leta. Jugoslovanski dnevni tisk je celo objavil rezultate ankete, ki so jo izvedli med filmskimi kritiki in iz katere naj bi bilo razvidno, katere filme bo treba poslati v Pariz.

Kljub tej zanimivi novinarski pobudi, ki je omogočila samim Jugoslovanom, da globlje spoznajo bogato domačo filmsko zgodovino, je imel Pariz že pripravljen spisek približno sto filmov, ki jih bodo predvajali v centru Pompidou od aprila do septembra, če se seveda kaj ne zatake in se že zastavljeni termini ne spremenijo.

Božidar Bunjevec (Haso) v Ovni in mamuti Viba filma iz Ljubljane

Seznam je pripravil Jean Loup Passek, direktor filmske aktivnosti pariškega centra. Zanimivo je ob tem primerjati jugoslovansko listo najboljših in Passekovo, ki se med sabo skorajda ne razlikujeta. To je po eni strani lahko dokaz, da je bila jugoslovanska reprezentanca kritikov iskrena, po drugi pa, da je Passek še posebno pozoren na filmsko dejavnost te države.

Jean Loup Passek je bil pred kratkim v Beogradu, kjer se je sicer zadržal malo dni, je pa imel priložnost, da se je srečal s predstavniki produkcijskih hiš vseh republik ter s predstavniki beograjskega Inštituta za film, s katerimi se je dokončno domenil, kako bodo pobudo speljali.

Ob povratku v Pariz se je Passek ustavil nekaj ur v Trstu. V krajšem pogovoru nam je opisal stike, ki jih je imel s predstavniki filmskega sveta v Beogradu in je poudaril, da je bil njegov predlog sporeda sprejet v celoti, samo dodal je še nekaj filmov. Vsekakor se število filmov, ki bodo predstavljali Jugoslavijo v Parizu, še vedno suče okoli sto.

Od teh je vsaj do danes najavljeno 14 slovenskih. Kronološko prvi (četrti na spisku, ki se začneja z Africevo Slavico iz leta 1947) je Štigličeva Dolina miru (Triglav film 1956). Temu sledijo Veselica (Triglav film 1962) Jožeta Babiča, Ples v dežju in Peščen grad (Triglav film 1961 in 1962) Boštjana Hladnika, Ba-

lada o trobenti in oblaku (Triglav film 1961) Franceta Štiglic ter Na papirnatih avionih (Viba film 1967) Matjaža Klopčiča. Sedemdeseta leta slovenske produkcije bodo predstavljali filmi Let mrtve ptice (Viba film 1973) Živojina Pavloviča, Vdovstvo Karoline Zasler (Viba film 1976) Matjaža Klopčiča ter film Vojka Duletiča Draga moja Iza (Viba film 1979). Ostali slovenski filmi, ki jih je Passek vključil v svoj seznam so Nasvidenje v naslednji vojni (Viba film 1980) Živojina Pavloviča, Splav Meduze režiserja Karpa Acimoviča - Godine (Viba film - TV Beograd 1980), Vonj telesa Živojina Pavloviča (Film Danes Beograd - Viba film) in še eno delo Karpa Godine Rdeči Boogie (Viba film 1983). Kronološko zadnji bo film Ovni in mamuti, ki ga bomo gledali tudi v Trstu konec tega meseca, Filipa Robarja - Dorina (Filmske alternative - Viba film).

Omenjenim filmom moramo dodati še dva naslova, Pet minut raja Igorja Pretnarja in Štiglicev Deveti krog. Oba filma imata slovenskega režiserja, ne pa slovenskega producenta.

Čeprav se bomo tako na slovenske kot na jugoslovanske filme še povrnil, naj omenimo, kako lahko mednarodna nagrada opozori na celotno kinematografijo neke države. Pri tem seveda mislimo na zlato palmo, ki jo je prejel Kusturica, in na pozitivne reakcije, ki jih je to priznanje izvalo v mednarodnih filmskih krogih. Se le pred dobrim tednom se je v Rimu zaključil z velikim uspehom teden jugoslovanskega filma, ki ga je priredilo italijansko zunanje ministrstvo, v Locarnu so predstavili jugoslovanske režiserje, še celo načrt centra Pompidou so z velikim elanom in navdušenjem speljali do cilja. Ob takem zanimanju, ki še vedno tli in kateremu je imenovanje Očeta na službenem potovanju za nagrade Academy Award dodal novega kisika, bi morale jugoslovanske produkcije hiše zgrabit priložnost, ki se ponuja, in nekoliko obnoviti politiko plasmna, ki je bila v prejšnjih letih prešibka. Pri tem seveda lahko veliko pomagajo tiskovine in drugi propagandni material, največ pa bi verjetno koristilo, da bi vsedrjavni filmski festival v Pulju bistveno spremenil svoj odnos do tujega - verjetno tudi domačega - tiska, ki je že pred zlato palmo z navdušenjem sledil razvoju jugoslovanskega filma.

(ef)

Čenča

Jože Trobec

5.

Evropa izvozila nasilje na stadionih Peklenski kriket

ISLAMABAD — Najpopularnejši šport v Pakistanu je kriket, ki ga gledalci na stadionih spremljajo s skoraj gledališkim pristopom. Pakistanci so v glavnem mirni ljudje, pa tudi igra sama je taka, da ne dopušča možnosti neposrednih kontaktov med nasprotniki, tistih kontaktov, ki nato negativno vplivajo na navijače.

Vendar pa se je v zadnjem obdobju ozračje okoli tega športa zelo skvarilo. Na srečanju med reprezentancama Šri Lanke in Pakistana v Hyderabadu na Šri Lanki je nek pakistanski gledalec iz povsem nerazumljivih razlogov vrغل kamen v glavo najboljšemu domačemu igralcu. Temu dogodku je sledil popoln kaos.

Po trditvah igralcev Šri Lanke je bila povratna tekma v pakistanskem glavnem mestu Karachi pravi pekel. Nek gledalec, gost iz Šri Lanke, je »kamenjak« domačega igralca, tekma pa se je končala v pretepu. Gostje so morali nato zbežati z igrišča, saj so se domači gledalci popolnoma razbesneli in pozabili, da so še pred kratkim

kriketu sledili v skoraj »koncertni atmosferi«.

Šri Lanka je izgubila obe tekmi, šele nato pa se je začela prava »časopisna tekma«. Po pisanju pakistanskih novinarjev naj bi skušali igralci Šri Lanke zaradi »dveh kamenčkov zmanjšati pomen briljantne pakistanske zmage«, po drugi strani pa časopisi iz Šri Lanke govorijo o »pakistanskih barbarih, ki na robu igrišča sproščajo vse svoje fobije in frustracije«.

Stanje je vsekakor neprijetno, saj se Pakistan skupno z Indijo pripravlja na skupno organizacijo svetovnega pokala v kriketu.

Španci niso naklonjeni oporiščem NATO

MADRID — Če bi danes izvedli referendum o prisotnosti natovskih oporišč v Španiji, bi bilo proti tem bazam vsaj polovica Špancev. List El País piše, da bi se za takšno odločitev izreklo vsaj 39 odstotkov državljanov, medtem ko bi reklo »da« samo 21 odstotkov. Podatek napoveduje težke čase za vlado, ki bo od Špancev zahtevala, da se o tem vprašanju izjasni 12. marca.

Petičneži prihajajo iz Egipta

KAIRO — Čeprav jih je v Jugoslavijo prišlo šele nekaj sto, turistični delavci od lani naprej vedo: turisti, ki največ trošijo, ne prihajajo v Jugoslavijo niti iz Amerike niti iz drugih zahodnih držav, temveč iz Egipta. Tisti redki Egipčani, ki so lani poleti obiskali za teden dni Dubrovnik in Trogir (največkrat z družinami), so zunanaj penziona porabili na dan v hotelih tudi še po 50 dolarjev. Povrh vsega pa so potem nakupili tudi za kakih 1000 dolarjev in več raznega blaga v trgovinah, od kristala do Tomosovih motorjev za motorne čolne. Čeprav so kristal in motorje samo plačali in naročili, naj jim jih pošljejo na njihove naslove, so ti egipčanski turisti, kot je dejal te dni neki dubrovniški turistični delavec, prišli v Jugoslavijo samo z enim, zapustili pa so jo s tremi ali celo več kovčki.

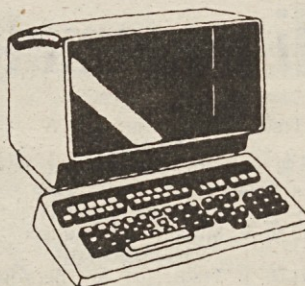
Prav zaradi tega se je JAT AIR LIFT odločil skupaj z nekaterimi turističnimi delavci in predstavniki Turistične zveze Jugoslavije podrobneje seznaniti s turističnimi možnostmi, ki jim jih lahko ponudi Jugoslavija. Predvsem naj bi seveda na ta način prekinili zgolj enosmeren tok jugoslovanskih turistov preko JAT AIR LIFT

enenkel enenkel enenkel enenkel

TEČAJI ZA PROGRAMERJE BASIC

in tečaji:

- strojepisja
- stenografije
- registriranje podatkov IBM
- splošnega knjigovodstva, IVA, plače

enenkel enenkel enenkel enenkel

SOLSKI ZAVOD V TRSTU OD LETA 1919 DALJE

enenkel

TRST - ULICA BATTISTI 22 - TEL. 040/761989